

พระธรรมเทศนา

ตาย
แล้ว เกิด
หรือ
ตาย
แล้ว สิ้น
บุญ

โดย ท่านพระอาจารย์อินทร์ถวาย สันตุสสโก
วัดป่านาคำน้อย อ.นาขуง จ.อุดรธานี

ตายแล้วสูญไม่มีในพุทธศาสนา

“

เมื่อสิ้นความเกิดทุกอย่างแล้วก็ไม่ตาย

ท่านจึงเรียกว่าธรรมเลิศเลอ

คืออมตธรรม ดังที่ท่านแสดงไว้ว่า

“ทุกข์ นตฺถิ อชาตสฺส”

ทุกข์ย่อมไม่มีแก่ผู้ไม่เกิด

คือ เกิดมาต้องยอมรับทุกข์หนักเบา

มากน้อยเป็นธรรมดา

เมื่อไม่เกิด หมดสมมุติแล้ว

ทุกข์ก็ไม่มี เพราะทุกข์ก็เป็นสมมุติ

สิ้นซากไปหมดตามกิเลส

ไม่มีอะไรเหลือ

นั่นแหละถึงอมตมหานิพพาน

นี่เรียกว่าไม่สูญ

”

หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน

เทศน์ ณ สวนแสงธรรม :

๒๙ เมษายน ๒๕๔๖ (เช้า)

พระธรรมเทศนา

ตาย
แล้ว เกิด
หรือ
ตาย
แล้ว สิ้น

โดย ท่านพระอาจารย์อินทร์ถวาย สันตุสสโก
วัดป่านาคำน้อย อ.นาบุญ จ.อุดรธานี

ตายแล้วเกิดหรือตายแล้วสูญ

โดย ท่านพระอาจารย์อินทร์ถวาย สันตุสสโก
วัดปานาคำน้อย อ.นาขуง จ.อุดรธานี

จัดพิมพ์เป็นธรรมทานโดย
มูลนิธิ “วิริยะ ฦศีลวันต์ วัดปานาคำน้อย”

ออกแบบ : คณะศิษยานุศิษย์
พิมพ์ครั้งแรก : เมษายน ๒๕๕๙
จำนวน : ๑๐,๐๐๐ เล่ม

สงวนลิขสิทธิ์ ห้ามคัดลอก ตัดตอนหรือนำไปจำหน่าย

หากท่านใดประสงค์จะพิมพ์แจกเป็นธรรมทาน

โปรดติดต่อ : ท่านพระอาจารย์อินทร์ถวาย สันตุสสโก

วัดปานาคำน้อย ต.บ้านก้อง อ.นาขуง จ.อุดรธานี ๔๑๓๘๐

พิมพ์โดย : บริษัท ศิลป์สยามบรรจุกัมน์และการพิมพ์ จำกัด

Tel. (662)444-3351-9 Fax. (662)444-0078 E-mail : silpasiamprinting@hotmail.com

สารบัญ

คำปรารภ	๘
บทนำ	๑๕
ตายแล้วเกิดหรือตายแล้วสูญ (๓๑ ม.ค.๕๕)	๓๐
อยากรู้พิสูจน์ดูเถิด ตายแล้วไม่สูญ (๒๒ พ.ค.๕๘)	๕๘
จงมั่นใจเถิด ตายแล้วไม่สูญ (๑๖ มี.ค.๕๓)	๗๖
ตั้งตนไว้ไม่ประมาท ตายแล้วไม่สูญ (๑๕ ธ.ค.๕๐)	๙๕
เวียนว่ายตายเกิด คิดดี พุดดี ทำดี ชีวิตเป็นสุข (๒๘ ส.ค.๕๔)	๑๒๒
ตายแล้ว ไปนรกหรือสวรรค์ก่อน (๒๙ พ.ย.๕๕)	๑๓๐
ถ้าพรุ่งนี้มี ขาดิหน้าภพหน้าก็ต้องมี (๒๓ ก.พ.๕๕)	๑๕๐
ตายแล้วไม่สูญ (๖ ก.พ.๕๖)	๑๗๐
ตายแล้วเกิดอีกแน่นอน (๓๑ ธ.ค.๕๖)	๑๘๘
ปัจฉิมพจน์	๒๒๔

คำปรารภ

มูลนิธิ “วิริยะ ฌศีลวันต์ วัดป่านาคำน้อย” ได้เล็งเห็นว่า คนในสังคมยุคปัจจุบัน ส่วนใหญ่มักมีความเข้าใจเรื่อง “ตายแล้วเกิดหรือตายแล้วสูญ” ที่ยังคงคลาดเคลื่อนต่อหลักความเป็นจริงอยู่มีใช้น้อย หากไม่สามารถสื่อสารหรือสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเหมาะสมในเรื่องเหล่านี้แล้ว อาจเป็นอันตรายต่อความคิดความเห็นนั้นๆ ที่นับวันจะเพิ่มทวีมากขึ้นเป็นลำดับ

เพราะถ้าหากคนเราเชื่อว่า “ตายแล้วสูญ” ก็ไม่จำเป็นต้องเร่งทำคุณงามความดีใดๆ เหตุเพราะไม่มีชาติหน้า เหมือนเราไม่เชื่อว่าวันพรุ่งนี้มี ย่อมสามารถทำอะไรๆ ก็ได้ โดยไม่ต้องคำนึงถึงว่าสิ่งที่เราทำลงไปในวันี้แล้ว จะบังเกิดผลอะไรขึ้น หรือมีผลอะไรสืบตามมา

ส่วนลักษณะอันพึงประสงค์ของพุทธศาสนิกชน
ที่ดีก็คือ ความเป็นผู้ประกอบด้วยความเชื่ออันมีเหตุผล
คือ เชื่อกรรม ๑ เชื่อผลของกรรม ๑ เชื่อว่าสัตว์มีกรรม
เป็นของๆ ตัว ๑ และความเชื่อในความตรัสรู้ของ
พระพุทธเจ้า ๑ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พระพุทธองค์เมื่อทรง
ตรัสรู้พระอนุตตรสัมมาสัมโพธิญาณ อันประกอบไปด้วย
ทศพลญาณประการหนึ่ง คือสัพพัตถคามินีปฏิปทาญาณ
ความที่ทรงมีพระญาณหยั่งรู้ข้อปฏิบัติที่จะไปสู่คติทั้งปวง
คือสุคติ ทุคติ หรือพ้นจากคติ ไม่ต้องมาเวียนว่ายตายเกิด
รวมทั้งทรงมีพระปรีชาหยั่งทราบข้อปฏิบัติที่จะนำไปสู่
การบรรลุประโยชน์ในปัจจุบัน ประโยชน์ในกายภาคหน้า
และประโยชน์อย่างยิ่ง เป็นต้น

ดังที่เจ้าพระคุณสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ได้ทรงอธิบายใน
เรื่องเหล่านี้ ปรากฏในพระนิพนธ์ “โลกและชีวิตใน
พุทธธรรม” หน้า ๔๘ อันมีความตอนหนึ่งว่า

“พระพุทธเจ้าได้ทรงทราบว่า สัตว์เป็นไปตามกรรม คือทรงเห็นสัตว์ทั้งหลายจืดอยู่ อุปบัตอยู่เข้าถึงผล ต่างๆ กันตามกรรม ด้วยจักขุอันเป็นทิพย์ หมัดจดล่วง ของมนุษย์ ว่าสัตว์ผู้ประกอบด้วยกายทุจริต วจีทุจริต มโนทุจริต ตาว่าพระอริยเจ้า เป็นมิจฉาทิฎฐิ ยึดถือ กรรมของมิจฉาทิฎฐิ สัตว์เหล่านั้นกายแตกทำลายตาย ไปแล้ว เข้าถึงอบาย ทุกคติ วินิบาต นิรยะ ส่วนสัตว์ ผู้ประกอบด้วยกายสุจริต วจีสุจริต มโนสุจริต ไม่ตา ว่าพระอริยเจ้า เป็นสัมมาทิฎฐิ สมาทานกรรมของ สัมมาทิฎฐิ สัตว์เหล่านั้นกายแตกทำลายตายไปแล้ว เข้าถึงสุคติโลกสวรรค์

แสดงว่าพระพุทธเจ้าได้ทรงมีพระญาณ เห็นสัตว์ ทั้งหลายจืดคือเคลื่อนจากภพชาติหนึ่งๆ อุปบัติคือเข้า ถึงภพชาติหนึ่งๆ ต่างๆ กัน คือเลว ได้แก่ มีชาติตระกูล โภคะ สติปัญญา เป็นต้น ต่ำทราม ตีก็ตรงกันข้าม มี วรรณะดี ได้แก่ มีวรรณะดี ผิวพรรณที่น่าปรารถนา

พอใจ มีวาระชั่ว ก็ตรงกันข้าม เป็นสุคติะ ไปดี ได้แก่มั่งมีทรัพย์ เป็นทุคติะ ไปชั่ว ได้แก่อัดสนจนทรัพย์ต่างๆ กันตามกรรมที่ตนเองได้ทำไว้”

ความเข้าใจในเรื่องตายแล้วเกิดมิใช่ตายแล้วสูญอย่างถูกต้อง่องแท้ดังกล่าว จึงเท่ากับเป็นเครื่องยืนยันหลักการที่ว่า “ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ผู้ทำกรรมเช่นใดไว้ผู้นั้นย่อมได้รับผลของกรรมนั้นสืบไป” จนหยั่งรากจากความเข้าใจเป็นความเชื่อความเลื่อมใสอันอิงหลักเหตุผล สามารถดำเนินรอยตามพุทธปฏิปทา ธรรมปฏิปทา สังฆปฏิปทา ด้วยอัปมาทธรรม คือมีสติความไม่ประมาทในธรรมทั้งหลายเป็นต้น มุ่งมั่นก้าวข้ามลวงหวังน้ำทะเลทุกซ์คือกิเลสาสวะ ด้วยความพากเพียรพยายาม จนชำระสะสางความมืดมิดปิดตาแห่งดวงอวิชชาจิต ได้ด้วยดวงตาแห่งปัญญาธรรมในที่สุด สมดังพระพุทธภาษิตที่อัญเชิญมาจากมิลินทปัญหา ปัญหาที่ ๑๐ ถามลักษณะศรัทธา ดังนี้

“บุคคลยอมข้ามห้วงน้ำได้ด้วยศรัทธา ย่อมข้าม
มหาสมุทรได้ด้วยความไม่ประมาท ย่อมล่องทุกข์ได้
ด้วยความเพียร ย่อมบริสุทธ์ได้ด้วยปัญญา”

จึงขออนุโมทนาสาธุการ มุลนิธิ “วิริยะ ฌศีลวันต์
วัดปานาคำน้อย” ที่ได้ถวายเป็นความอุปถัมภ์การจัดพิมพ์
หนังสือ “ตายแล้วเกิดหรือตายแล้วสูญ” เนื่องในโอกาส
ทำบุญอายุวัฒนะ ๗๑ ปี ๒๗ เมษายน พ.ศ.๒๕๕๙
สำหรับเป็นธรรมบรรณาการ แก่ผู้มาแสดงมุทิตาสักการะ
และท่านผู้สนใจใฝ่ธรรม ให้ได้รับสัมมาปัญญา เพื่อ
ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในธรรมยิ่งๆ ขึ้นไป พร้อมทั้ง
ให้สัมฤทธิ์ผลสมตามวัตถุประสงค์ของมูลนิธิฯ ที่ตั้งไว้จง
ทุกประการ.

ด้วยเมตตาธรรม

ดร: อินทร์ สันตฺสโก

(พระอาจารย์อินทร์ถวาย สันตฺสโก)

เจ้าอาวาสวัดป่านาคำน้อย อ.นาขуง จ.อุดรธานี

๒๗ เมษายน ๒๕๕๙

สังสารวัฏฏ์

“วัฏฏะ” นั้น แปลว่าวน ใช้คำเดียวว่า วัฏฏะ ก็มี ใช้คู่กับคำว่า สังสาระ คือสังสารวัฏฏ์หรือ วัฏฏสงสาร คำว่าสังสาระหรือสงสารนั้น แปลว่า การท่องเที่ยวไป สังสารวัฏฏ์หรือวัฏฏสงสารก็คือ การท่องเที่ยวไปด้วยอาการที่วน คือวนเวียน อันการ ท่องเที่ยวไปโดยอาการที่วนนี้ ถ้านึกดูถึงภาพแห่ง การเดินวนหรือว่าวิ่งวนก็ย่อมจะเห็นว่าเป็นการที่ เวียนอยู่เป็นวงกลม หรือว่าเวียนกลับมาสู่ที่เก่านั้น เอง ไม่ออกไปข้างไหน ลักษณะที่เป็นการท่องเที่ยว โดยอาการที่วนเวียน คือกลับมาสู่ที่เก่า แล้วก็ เวียนมาสู่ที่เก่าดังนี้คือสังสารวัฏฏ์หรือวัฏฏสงสาร

อธิบายตามที่เราเข้าใจกันเป็นส่วนมากก็คือการ
ท่องเที่ยวเวียนเกิดเวียนตายอันหมายความว่า เกิด
แก่ ตาย แล้วก็เกิดอีก แล้วก็แก่ ตาย แล้วก็เกิดอีก
เวียนเกิดเวียนตายอยู่ดังนี้ในชาติทั้งหลายเป็นอนnek
คือเป็นอันมาก ก็แหล่การท่องเที่ยวเวียนเกิดเวียนตาย
ในชาติทั้งหลายเป็นอันมาก เป็นมนุษย์บ้าง เป็นเทพ
บ้าง เป็นพรหมบ้าง หรือว่าตกอบาย คือเป็นสัตว์นรก
สัตว์เดรัจฉาน เป็นเปรต เป็นอสุรกาย คือพวกผีต่างๆ
บ้าง ตามหลักพระพุทธศาสนาแสดงว่าเป็นไปตาม
กรรมคือการงานที่กระทำ กระทำดีก็เป็นชนกกรรม
ให้เกิดในชาติที่ดี เป็นมนุษย์เป็นเทพเป็นพรหม
ตามควรแก่กรรมดีที่กระทำ กระทำกรรมชั่วก็เป็น
ชนกกรรมให้เกิดในอบาย เป็นสัตว์นรกสัตว์เดรัจฉาน
เป็นต้น และผู้ที่ยังไม่บรรลุมรรคผลแม้ในชั้นต้นคือ
ยังไม่เป็นพระโสดาบันบุคคล เรียกว่ายังเป็นปุถุชนอยู่
ก็เป็นอนิยตคือมีคติไม่แน่ เพราะมีกิเลสหนาแน่น
อาศัยความไม่ประมาทในบางครั้งก็กระทำความดี

อาศัยความประมาทในบางคราวก็กระทำการชั่ว เพราะฉะนั้นจึงอาจจะท่องเที่ยวไปเวียนวนอยู่ใน สุตคติก็ได้ในทุคติก็ได้ แต่จะไปเกิดในชาติภพใดก็ตาม ก็ต้องเกิดแก่ตายทั้งนั้น ต่างกันแต่เร็วหรือช้า เท่านั้น ก็ดีกว่าต้องท่องเที่ยววนเวียนไปเกิดแก่ตาย ในชาติภพทั้งหลายตามกรรมที่กระทำไว้ นี้แหละ คือสังสารวัฏฏ์หรือวัฏฏสงสาร สัตว์ทั้งหลายรวมทั้ง บุคคลและสัตว์เดรัจฉานหรือแม่โอบปาติกะ สัตว์ ผู้เกิดผุดขึ้นทั้งหลายจะเป็นเทพก็ตาม เป็นเปรต อสุรกาย สัตว์นรกประเภทต่างๆ ก็ตาม ก็อยู่ใน สังสารวัฏฏ์หรือวัฏฏสงสารทั้งนั้น **สรุปลงแล้วก็ เวียนเกิดเวียนแก่เวียนตายอยู่โดยไม่รู้จบ**

จากหนังสือ **สันติ ความสงบ**

พระนิพนธ์ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช

(หน้า ๖๐-๖๑)

บทนำ

“ตายแล้วเกิดหรือตายแล้วสูญ” นับเป็นสิ่งที่มนุษยชาติได้ตั้งความคลางแคลงสงสัยไว้มานับครั้งโบราณกาล トラบมาจนถึงทุกวันนี้ ทั้งนี้อาจเนื่องด้วยความรู้ความเห็นอันมีขอบเขตจำกัดของมนุษยชาติเรา อีกทั้งบางยุคบางสมัย ก็ยังขาดวิธีการพิสูจน์ความจริงที่เป็นระเบียบระบบ ประกอบกับความเชื่อเรื่องเทพบันดาลบ้าง ธรรมชาติให้คุณให้โทษโดยไม่มีเหตุผลบ้าง หรือพรหมลิขิตบันดาลบ้าง เป็นต้น จึงยังคงมีอิทธิพลเหนือความคิดจิตใจมนุษย์ในเรื่องต่างๆ

แม้ในเรื่องตายแล้วเกิดหรือตายแล้วสูญก็ได้รับอิทธิพลดังกล่าวเช่นเดียวกัน ต่อมาภายหลังเมื่อความรู้ว่าด้วยหลักเหตุและผล เช่นหลักอริยสัจได้รับการค้นพบ นำไปสู่การจำแนกหลักกรรม ผลของ

กรรม มนุษย์เราก็เริ่มได้รับแสงสว่างทางความคิด จากพระธรรมคำสอนเหล่านั้นบ้าง จากหลักการทาง วิทยาศาสตร์บ้าง จนสามารถเข้ามาแทนที่ความคิด ความเห็นหรือความเชื่ออันเป็นความงมงายต่างๆ เหล่านั้นเสียได้

ดังที่เจ้าพระคุณสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ได้ประทานพระ มติว่าด้วย อริยสัจจ : ชีวิตคืออะไร ดังปรากฏในพระ นิพนธ์ “โลกและชีวิตในพุทธธรรม” หน้า ๔๒ อันมี ความตอนหนึ่งว่า

“อริยสัจจ ของพระพุทธเจ้า คือเหตุผลที่แท้ จริงของชีวิต พระองค์ได้ทรงรู้เป็นอย่างดี นำหน้าคน อื่นทั้งหมดในสมัยเดียวกันและแม้ในสมัยต่อมา ดัง จะพึงเห็นได้ว่า เมื่อมนุษย์ได้ประสบผลต่างๆ ในโลก โดยมากเห็นว่าเกิดจากเทวบันดาลให้เป็นไป เช่น

ฝนตกก็เข้าใจว่า มีเทวดาให้ฝน หรือมีนาครีให้น้ำ เมื่อฟ้าผ่าก็มีรามสูรขว้างขวาน เมื่อคนได้ประสบผลดีผลร้าย ก็เพราะว่ามีเทวดาคอยให้ดีให้ร้าย ตลอดจนถึงโลกทั้งหมดก็มีเทวดาสราง น่าจะเรียกว่าเป็นยุคเทวดาศาสตร์

ครั้นถึงสมัยวิทยาศาสตร์ ดังในบัดนี้ ก็เป็นที่เปิดเผยแล้วว่า ผลต่างๆ ในโลกเกิดมาจากเหตุอะไร เช่นฝนตกเพราะอะไร ฟ้าผ่าเพราะอะไร ความดำรินึกคิดและความเห็นในสมัยเทวดาศาสตร์ที่เข้าใจกันว่าถูกก็กลายเป็นผิดไป เพราะผลทั้งหลายเหล่านั้นเกิดจากเหตุในโลกนี้เอง ดังที่ได้ค้นพบขึ้นโดยลำดับ มิได้เกิดจากเทวดาที่ไหน แม้เหตุผลของชีวิตก็เช่นเดียวกัน คือผลที่เกิดแก่ชีวิต ก็เกิดจากเหตุ ซึ่งมีอยู่ในชีวิตนี้ มิใช่เกิดจากเหตุข้างนอกชีวิต”

ความคิดความเห็นที่ปราศจากหลักการหรือ

วิธีการพิสูจน์ที่เหมาะสม ย่อมนำไปสู่ความด่วนสรุป จนเป็นความเข้าใจที่คลาดเคลื่อน และในที่สุดตกเป็น ความมงงายจมปลักอยู่ในกองอวิชชา เสมือนความ เชื่อของคนตาบอด ที่ไม่เชื่อคนตาดีที่ได้พิสูจน์ดูแล้ว เห็นแล้ว ดังที่องค์หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน ได้ เมตตาแสดงไว้ในพระธรรมเทศนา **“พิสูจน์ตายเกิด ตายสูญ”** เทศน์เนื่องในงานพระราชทานเพลิงศพ หลวงปู่ฝั้น อาจาโร เมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม พ.ศ.๒๕๒๑ ณ วัดป่าอุดมสมพร อ.พรรณานิคม จ.สกลนคร มีความ ตอนหนึ่งว่า

“เราอย่าเชื่อเราจนเกินไป เรามีกิเลส เหมือน คนตาบอดเชื่อตัวเอง ไม่เชื่อคนตาดี เดินไปที่ไหนชน แต่ไม้ โคนแต่ไม้ เจ็บแข่งเจ็บขาก็เจ็บแข่งเจ็บขาคน ตาบอดนั้นแล ไม่เจ็บแข่งเจ็บขาคนตาดี การเชื่อคน ตาดีดีกว่าเชื่อตัวเองซึ่งเป็นคนตาบอด คนโง่ควรจะ เชื่อคนฉลาดเป็นของดี

ถ้าเราเชื่อเรามากจนเกินไป โดยไม่คำนึงถึงว่า ผู้ใดบ้างที่จะมีความฉลาดแหลมคมยิ่งกว่าเรา ถือว่า เราเป็นผู้ฉลาดเหนือใครๆ หรือว่าฉลาดเต็มตัว นั้นมักจะโง่เต็มตัวอยู่ทุกขณะ การที่เชื่อย่อมมีเชื่อหลายด้าน หลายทาง เช่น เชื่อว่าตายแล้วสูญก็มี นี่เชื่ออย่างจมไปเลย ความที่ว่าตายแล้วสูญนั้น เราค้นหาสาเหตุอันใดมา มีเหตุมีผลอย่างไรพอที่จะยืนยันได้ว่าตายแล้วสูญเล่า

ตายแล้วเกิดนี้มีหลักมีเหตุผลเป็นเครื่องยืนยัน ดังพระพุทธเจ้าทรงแสดงไว้แล้ว เกิดแล้วตาย ตายแล้วเกิด ท่านเรียกว่าวัฏฏวน วนไปเวียนมาอยู่ในกำเนิดต่างๆ แล้วแต่กรรมที่มีอยู่ภายในจิตใจจะพาให้ไปเกิดในภพน้อยภพใหญ่ ชั้นสูงชั้นต่ำ ชั้นใดๆ ไม่เลือก สำคัญอยู่ที่กรรมซึ่งมีอยู่ภายในใจ กรรมดีกรรมชั่วนี้เป็นเชื้ออันสำคัญที่จะยังสัตว์ทั้งหลายให้ไปเกิด และมีความสุขความทุกข์ มีอำนาจวาสนา โง่ฉลาดต่างกัน มีอยู่ตรงนี้ ไม่ได้มีอยู่ที่ความสำคัญเอาเฉยๆ

เช่นอย่างว่าตายแล้วสูญเป็นต้น อะไรมันสูญ ถ้าหากว่าตายแล้วสูญ พวกเราทั้งหลายที่นั่งอยู่นี้มี มาได้อย่างไร เพราะคำว่าตายแล้วสูญนั้นจะไม่สูญ ตั้งแต่เพียงเท่านั้น จะสูญมาตั้งเดิมอยู่แล้ว ไม่ใช่จะมา สูญเพียงขณะเรามาพูดนี้เพียงเท่านั้น อะไรมันสูญ ธาตุ ๔ ดิน น้ำ ไฟ ลม เข้าผสมกันแล้ว จิตไปจับจองว่า เป็นเจ้าของมาเกิดเป็นรูปเป็นกาย เป็นหญิงเป็นชาย ปราภภูเป็นตัวละครเป็นสัตว์ต่างๆ มีอยู่เต็มโลกเต็มแผ่นดิน นี่ถ้าโลกเป็นของตายแล้วสูญจริงๆ สัตว์มาเกิดได้ อย่างไร เอาอะไรมาเกิด เพราะอะไรๆ มันก็ต้องสูญไปหมด จิตตายแล้วสูญมีความรู้สึกในตัวคนได้อย่างไร เล่า นี้ก็เพราะตายแล้วไม่สูญนั่นเอง มันถึงมีอยู่ให้เห็นอยู่รู้้อย่างนี้

ผู้ที่ว่าตายแล้วสูญนั้นแล เป็นเหตุที่จะให้ ทำความชั่วช้าลามกต่างๆ ได้อย่างเต็มที่ โดยไม่ คำนึงถึงผลว่าจะเป็นอย่างไร ความเชื่อตัวเองนั้นแล

เป็นเหตุให้เกิดความทุกข์ เราสำคัญว่าตายแล้วสูญ แต่ความจริงมันไม่สูญ เมื่อไปเกิดในภพต่างๆ เพราะอำนาจแห่งการทำกรรมหนัก ก็จะได้รับความทุกข์แก่ตัวเองนั่นแล เช่นเดียวกับคนตาบอดไม่เชื่อคนตาดี ความเจ็บก็จะต้องตัวเป็นคนเจ็บ โดนไม้โดนอะไรก็ตาม ความไม่เชื่อคนตาดี ผลสุดท้ายก็คนตาบอดนั่นแลเป็นผู้ได้รับความทุกข์ เพราะความเชื่อตัวเอง

เราทั้งหลายมีตบอด ไม่มีความสว่างไสวอันใด เป็นเครื่องยืนยัน พอที่จะรับรองเป็นความจริงได้ เกิดมาก็ไม่ทราบว่ามีมาจากภพใดชาติใด มาปรากฏเป็นมนุษย์อยู่ที่นี่ แล้วตายจากนี้แล้วจะไปไหนอีก เมื่อไม่มีทางออกโดยธรรมแล้วก็ว่าตายแล้วสูญ คนที่เข้าใจว่าตายแล้วสูญนั่นแล เป็นเหตุให้ทำกรรมชั่วซ้ำลามากได้โดยไม่มีการยับยั้ง เพราะว่าเราเกิดชาติเดียว ตายไปแล้วไม่เห็นมีอะไรทั้งนั้น สูญสิ้นไปเลย นี่เป็นความสำคัญ แต่สิ่งที่เป็นเชื่อให้เกิดนั้นได้แก่อะไร

ท่านว่าอวิชชาเป็นเชื้อสำคัญ แต่การที่จะพิสูจน์ถึงเรื่องความเกิดความตายนี้ เราจะพิสูจน์เพียงความคิดค้นเดาเอาเฉยๆ นั้นไม่ได้ ไม่ยังผู้นั้นให้สิ้นสงสัยได้เลย”

องค์หลวงตาได้เมตตาเทศน์อบรมพระ ณ วัดป่าบ้านตาด เมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน พ.ศ.๒๕๒๗ เรื่อง “ตายเกิดตายสูญ” ความตอนหนึ่งว่า

“อ้อ มีอวิชชาเท่านั้นพาให้สัตว์เกิดแก่เจ็บตาย มีหน้าซำยังปฏิเสธว่าตายแล้วสูญอีก ตัวนี้มันปิดเสียอีก ตัวใสให้ไปเกิดก็คืออวิชชา คือกิเลสนั่นเองพาให้เกิดตายอยู่เวลานี้จะเป็นอะไรไป ดินฟ้าอากาศแร่ธาตุต่างๆ เขาไม่ได้มาบังคับจิตใจของสัตว์โลก ให้ก่อภพก่อชาติเกิดแก่เจ็บตายเหมือนกิเลสอวิชชาี่เลย แล้วทำไมมันถึงได้ปิดกั้นเอาเสียว่าตายแล้วสูญ ทั้งที่มันพาให้สัตว์เกิดอยู่ตลอดเวลา ก็คือตัวอวิชชาตัว

เดี๋ยวนี้ มันยังปิดไปอีกว่า ตายแล้วสูญๆ ฟังซิมัน
หยาบโหลขนาดไหน ถ้าพูดถึงความปลิ้นปล้อน
หลอกหลวงมันขนาดไหน

เมื่อปัญญาได้เข้าถึงตัวมันแล้ว เห็นโทษมันถึง
ขนาดนั้นทีเดียวแหละ เหมือนฟ้าดินถล่มทีเดียวเมื่อ
อวิชาพังลงไปแล้ว เหลือแต่จิตที่บริสุทธิ์ล้วนๆ ที่นี้
มีอะไรเข้ามาเกี่ยวมากรวน ธาตุเป็นธาตุ ชั้นนี้เป็นชั้น
รูปเป็นรูป เวทนาเป็นเวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ
แต่ละอย่างๆ เป็นความจริงของตน ๆ อยู่เพียงเท่านั้น
ไม่มีอะไรมาบีบบังคับจิตใจเหมือนกิเลสอวิชชานี้เลย
ในสามแดนโลกธาตุนี้จึงไม่มีสิ่งใดเข้ามาบีบบังคับ
จิตใจ นอกจากกิเลสอวิชชาเท่านั้น หรือนอกจากกิเลส
อย่างเดียวเท่านั้น มันก็ปักใจลงได้อย่างชัดเจน เห็นผล
ประจักษ์ภายในจิตใจ นี่แหละที่ว่า **เอหิปัสสิโก** ให้เข้า
มาดูที่นี้ซิ **สนทิมฺหิโก** จะเห็นเองรู้เอง”

องค์หลวงตาได้เมตตาเทศน์อบรมฆราวาส ณ
สวนแสงธรรม เมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน พ.ศ.๒๕๕๖ (เช้า)
เรื่อง “ตายแล้วสูญไม่มีในพระพุทธศาสนา” มีสาระ
ธรรมบางประการดังนี้

“ใจนี้เป็นเครื่องยืนยันภพชาติของสัตว์มาเป็น
เวลานานแสนนาน ไม่มีต้นไม่มีปลาย คำว่าสัตว์เกิด
แล้วตาย เกิดแล้วตาย มีมาเลยกับเลยกลับ คือนับ
ไม่ได้ แล้วไม่มีจิตวิญญาณแม้ดวงเดียว ตายแล้วสูญ
ไม่มี มีแต่ตายแล้วเกิด ตายแล้วเกิด การเกิดนั้นเกิด
สูงๆ ต่ำๆ เหมือนมดไต่ขอบกระดิ่ง ท่านแสดงไว้
ในธรรมว่า ในวิภูวนสามท่านแสดงไว้ว่า กิเลสวิภูฏ์
กิเลสเป็นวิภูวน อันหนึ่งพาสัตว์ให้ทำกรรม กรรมวิภูฏ์
กรรมคือการกระทำดีชั่ว ก็เป็นวิภูวนอันหนึ่งที่จะ
หมุนสัตว์ให้ไปทางสูง ทางต่ำ ทางดี ทางชั่ว ทางสุข
และทุกข์ อันที่สามท่านเรียกว่า วิปากวิภูฏ์ นี้คือผล
แห่งการทำดีทำชั่วที่เกิดขึ้นจากกรรมวิภูฏ์

กรรมวิภูฏ์เกิดขึ้นจากกิเลสวิภูฏ์เป็นเครื่องหนุนให้ทำกรรม คืออยู่เฉยๆ ไม่ได้สัตว์โลก ต้องทำกรรม กิเลสมันหนุนให้ทำ ส่วนมากมันหนุนให้ไปทางต่ำ ที่นี้ คำว่ากรรมของวิภูฏ์ สัตว์โลกยอมมีทั้งดีทั้งชั่ว แทรกอยู่ในหัวใจตนเอง จึงไม่มีแต่ชั่วล้วนๆ พอจะจมที่เดียวเลย มีดีที่จุดที่ลากันไว้ ท่านจึงเรียกว่า กรรมวิภูฏ์ คือกรรมนี้ทำดีทำชั่วอยู่ในสัตว์ ในบุคคล เสมอหน้ากันหมด ใครระลึกได้ไม่ระลึกได้ เชื่อไม่เชื่อก็ตาม ว่าการทำนี้ผิดหรือถูก ดีหรือชั่ว ทำได้ด้วย กัน ผิดมีได้ด้วยกัน ถูกมีได้ด้วยกัน นี่ละจึงเป็นกรรมดี กรรมชั่ว สูงๆ ต่ำๆ จึงเรียกว่าวิปากวิภูฏ์ คือรับผลของ กรรมดีชั่วนี้มาแล้ว ถ้าผลทางชั่วมันก็หนุนลงทางต่ำ ให้มีความทุกข์มากลำบากลำบาก ถ้าผลในทางดีก็หนุน ขึ้นๆ ถ้าดีสุดยอดพ้นไปเลย นี่ท่านเรียกว่าวิปากวิภูฏ์

ท่านเรียกว่า วิภูวนสาม คือมันพาสัตว์ให้วนตลอด คำว่าตายแล้วสูญไม่มี ไม่ว่าจะพระพุทธเจ้า

พระองค์ใด ซึ่งล้วนแล้วเป็นศาสดาองค์เอกมาสอน
โลกด้วยกันนี้ ไม่มีพระพุทธเจ้าพระองค์ใดจะสอน
แหวกแนวว่าตายแล้วสูญ แม้แต่วิญญาณดวงเดียว
ของสัตว์โลกอย่างนี้ไม่มี แสดงเป็นเสียงเดียวกันเลย
ว่า ตายแล้วเกิดๆ คือเกิดด้วยอำนาจแห่งดีและชั่ว
จึงมีสูงมีต่ำ ลุ่มๆ ดอนๆ ถ้าหมดเกิด พ้นแล้วก็ไม่ตาย
พ้นแล้วก็ไม่สูญ ตกอยู่ในนรกก็กับก็กลับ ความทุกข์
ความลำบากหนักเบาเล็กน้อยเพียงไร ในนรกหลุม
นั้นๆ จิตวิญญาณดวงนี้ยอมรับเสวยกรรม แต่ไม่
ยอมสูญ

เมื่อพ้นจากกรรมมาแล้ว เพราะกฎของกรรม
ย่อมเป็นกฎอนิจจังและเปลี่ยนแปลงขึ้นมา มาทางดี
ก็ดีขึ้นเรื่อยๆ จนกระทั่งสร้างความดีถึงบรรลु
พระนิพพาน ถึงพระนิพพานแล้วเป็นอมตจิต
อมตธรรม ไม่มีคำว่าตาย ถึงแดนนิพพานแล้วเรียก
ว่าไม่ตายและไม่เกิดด้วย ส่วนลงทางนรกนี้ไม่สูญ มี

เปลี่ยนแปลงมาตลอดๆ นิพพานแล้วไม่เปลี่ยน นี่ละจิต
วิญญาณดวงนี้จึงไม่เคยมีในจิตดวงใดของสัตว์โลกว่า
ตายแล้วได้สูญไป มีแต่ตายแล้วเกิด ตายแล้วเกิด

เมื่อสิ้นความเกิดทุกอย่างแล้วก็ไม่ตาย ท่าน
จึงเรียกว่าธรรมเลิศเลอ คืออมตธรรม ดังที่ท่าน
แสดงไว้ว่า “ทุกข์ นตฺถิ อชาตสฺส” ทุกข์ย่อมไม่มีแก่
ผู้ไม่เกิด คือเกิดมาต้องยอมรับทุกข์หนักเบาเล็กน้อย
เป็นธรรมดา เมื่อไม่เกิดหมดสมมุติแล้ว ทุกข์ก็ไม่มี
เพราะทุกข์ก็เป็นสมมุติ สิ้นซากไปหมดตามกิเลส
ไม่มีอะไรเหลือ นั่นแหละถึงอมตมหานิพพาน นี้เรียก
ว่าไม่สูญ แต่ไม่สูญในธรรมชั้นสุดยอด หายกังวล
เรื่องใจที่เป็นนักท่องเที่ยวก่อเกิดตายที่นั่นที่นี้ดัง
เป็นมาแต่ก่อนไม่มี พอจิตบริสุทธิ์แล้วพุ่งถึงนิพพาน
นิพพานเที่ยง

นี่ละท่านแสดงไว้ในวัฏวนสาม กิเลสวัฏฏ์

กรรมวิภวัญญู วิปាកวิภวัญญู ทำสัตว์ให้หมุ่นไปอย่างนี้
วิปាកวิภวัญญู ทำดีทำชั่ว ได้ผลดีผลชั่ว ก็ต้องเป็นสุข
เป็นทุกข์ พอพ้นจากนี้แล้วก็ถึงนิพพาน แล้วก็ไม่ต้อง
คำว่าจิต ให้พากันเข้าใจให้ถูกต้องตามทางของศาสดา
ที่สอนไว้โดยถูกต้อง ทุกพระองค์สอนไว้เป็นแบบ
เดียวกัน อย่าพากันไปลุ่มหลงกับกิเลสตัณหาตาบอด
มันทำพวกเราให้ตาบอดตกเหวตกบ่อมาตั้งกัปตั้งกัลป์
มีแต่กิเลสทั้งนั้นหลอกหลวงสัตว์โลก แต่ธรรมท่านไม่
เคยหลอกหลวงใครเลย ไม่ว่าจะพระพุทธเจ้าพระองค์ใด
ไม่เคยหลอกหลวง สอนธรรมเป็นความสัตย์ความจริง
ล้วนๆ ไม่ว่าจะพระองค์ไหนสอนแบบเดียวกัน บุญมี
สอนแบบเดียวกันหมด ไม่มีคัดค้าน เพราะเห็นอย่าง
เดียวกัน รู้อย่างเดียวกัน จะไปปล้ำล้างความรู้ความ
เห็นของตนได้อย่างไร

นี่แหละท่านเรียกว่าเป็นเสียงเดียวกัน บาบ
บุญ นรก สวรรค์ นิพพาน ท่านสอนไว้แบบเดียวกัน

หมด อย่าไปหลงตามกิเลส มันก็สอนแบบเดียวกัน
หมด ไม่มีกิเลสตัวใดจะเอาความจริงมาสอนสัตว์โลก
ให้สัตว์โลกวิ่งตามแล้วไปสวรรค์นิพพาน เหมือน
เราเกี่ยวเราเกาะ ยึดธรรมเป็นทางเดินถึงนิพพานได้
กิเลสเกาะไปเท่าไรก็ลงไปๆ นี่เขาก็เป็นหนึ่งในเขา
เหมือนกัน ฝ่ายกิเลสนี้จะมีแต่ความหลอกลวงตมตุน
โดยถ่ายเดียว ความจริงไม่มี ฝ่ายธรรมมีแต่ความ
จริงโดยถ่ายเดียว ความจอมปลอมไม่มี

เพราะฉะนั้นจึงเป็นสองฝั่ง จิตใจเราเป็นเหมือน
คลอง ฝ่ายบาปนั้นเป็นริมคลองข้างหนึ่ง ฝ่ายบุญ
ฝ่ายธรรมเป็นริมคลองข้างหนึ่ง ใจอยู่ในท่ามกลางรับ
เคราะห์รับกรรมของมันอยู่ เพราะฉะนั้นใจได้ชำระ
เรียบร้อยแล้ว จึงปิดสิ่งที่จอมปลอมทั้งหลายถึงขั้น
บริสุทธิ์ได้ พวกกันจำเอานะ วันนี้เทศน์เพียงเท่านั้น
ให้จำให้แม่นยำเรื่องจิตตายแล้วเกิดๆ ตายแล้วสูญ
คำว่าตายแล้วสูญไม่มีในพุทธศาสนา มีแต่ตายแล้ว

เกิดล้วนๆ อย่างนี้ทุกพระองค์ของศาสดาที่สอนโลกมา

เรื่องของกิเลสมันมีทั้งตายเกิดตายสูญ ตายเกิดมันไม่ได้ปฏิเสธว่าตายแล้วไม่เกิด แต่มันหลอกสัตว์ให้ไปหาที่ลุ่มจม ตายสูญประกาศบ้างเลย ตายแล้วสูญเลย ทำดีทำชั่วอะไรไม่รับผลทั้งนั้น นี่ประเภทหนึ่งของพวกกิเลส ประเภทหนึ่งตายแล้วเกิด แต่เคยเกิดเป็นอะไรก็เกิดเป็นอันนั้น เคยเกิดเป็นสัตว์ชนิดนี้เกิดเป็นนี้ตลอดไป เกิดเป็นคน เกิดเป็นคนนี้ตลอดไป มีแต่เรื่องหลอกลวง ไม่มีอะไรจริง”

ตายแล้วเกิด
หรือ
ตายแล้วสูญ

ท่านพระอาจารย์อินทร์ถวาย สันตุสสโก
เทศน์อบรมพระและฆราวาส
ณ วัดป่านาคำน้อย อ.นาบุญ จ.อุดรธานี
เมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๕

วันนี้วันที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ.๒๕๕๕ ทราบว่า วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ สมเด็จพระเทพฯ จะเสด็จในเขต อำเภอนาโยง ท่านเสด็จมาเยี่ยมโรงเรียน ตชด. ๓ โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านห้วยเวียงงาม โรงเรียนบ้านสมประสงค์ แต่โรงเรียนบ้านสมประสงค์นี้ยกให้เป็นโรงเรียนในสังกัด สพฐ.แล้ว และโรงเรียนนาชมพู สมเด็จพระเทพฯ ท่านเป็นตัวแทนสมเด็จพระย่า คุณแล โรงเรียน ตชด. และพี่น้องประชาชนที่ยากลำบาก

วันนี้เป็นวันพระ ขึ้น ๘ ค่ำ เดือน ๓ ตรงกับวันที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ.๒๕๕๕ แต่ทางโลกก็เพียงสิ้นเดือน ๑ ส่วนเดือนทางจันทรคติเป็นเดือน ๓ วันพระหน้า เป็นวันเดือน ๓ เพ็ญ ซึ่งเป็นวันมาฆบูชา เป็นวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา พระพุทธองค์ประกาศพระศาสนา ครั้งแรก พระองค์ประกาศในกรุงราชคฤห์ ไปโปรด ชฎิล ๓ พี่น้อง จากนั้นก็โปรดพี่น้องประชาชนในกรุงราชคฤห์ ประชาชนก็รักเคารพเชื่อฟังพระธรรม

คำสอนของพระองค์ และได้รับแสงสว่างทางด้านจิตใจ
ถึง ๑๑ นหุต คำว่านหุตคำนี้คงเป็นแสนๆ คน

พี่น้องประชาชนตลอดถึงพระสงฆ์ที่นับถือ
พระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าก็มีมากขึ้น แต่ไม่ได้
กำหนดว่าวันไหนเป็นวันฟังธรรมเทศนาหรือรวมกัน
ปฏิบัติธรรมเป็นปึกแผ่น ต่างคนก็ต่างมาไม่เป็นเวล่ำเวลา
อีกต่างหาก

พระเจ้าพิมพิสาร จึงไปกราบทูลพระพุทธเจ้าว่า
ศาสนาอื่นเขามีวันรวมกัน แต่พระพุทธศาสนานี้จะ
กำหนดวันไหนเป็นวันธรรมสวนะ เป็นวันปฏิบัติธรรม
ของพุทธศาสนิกชนพระพุทธเจ้าข้า พระพุทธองค์จึง
บัญญัติให้วัน ๘ ค่ำ ๑๕ ค่ำ เป็นวันปฏิบัติธรรม คือ
๗ วันมีครั้งหนึ่ง ที่พุทธบริษัทมารวมกันมาประชุม
พร้อมกัน แล้วก็จะได้ฟังพระธรรมเทศนาทั้งตอนเช้า
และตอนเย็น แต่ตามปกติตอนเย็นก็มีพุทธศาสนิกชน

มาอยู่แล้วในตอนเช้าพระพุทธองค์ก็ไปบิณฑบาตโปรด
ญาติโยม ตอนบ่ายมีบางกลุ่มเข้ามาเพื่อฟังพระธรรม
เทศนา เพราะพระพุทธเจ้าประสูติขึ้นมาแล้วก็เพื่อ
อนุเคราะห์โลก เพื่อสงเคราะห์โลกโดยตรง ดังนั้น
พุทธบริษัท ๔ ผู้ใดเข้ามากราบมาฟังพระธรรมเทศนา
ต่างคนก็ต่างได้รับมรรครับผล เป็นพระอรหันต์บุคคลมาก
ต่อมาก แต่ฝ่ายตรงข้ามก็ตกนรกไม่ใช่น้อยเหมือนกัน

พระสงฆ์ในครั้งพุทธกาล ไม่ว่าจะยุคไหนสมัยไหน
มีทั้งคนดี มีทั้งคนชั่ว คนดีก็มาก คนชั่วก็มาก ยุคสมัย
นั้นคนดีหาได้ง่าย ผู้ใดๆ ก็มีแต่พระโสดา พระสกทาคา
พระอนาคา พระอรหันต์ ซึ่งหาได้ง่าย แต่ยุคสมัยทุก
วันนี้หาได้ยากขึ้นเรื่อยๆ ท่านจึงเปรียบเทียบกับเขาโค
และชนโค โคมีก็เขา โคตัวหนึ่งมีก็เขา มีสองเขา โคมี
ชนมาก พระพุทธเจ้าท่านเปรียบเทียบไว้ ต่อไปภาย
ภาคหน้าจะเป็นลักษณะอย่างนั้น คนที่สนใจใฝ่ธรรมะ
สนใจเชื่อในบาปบุญคุณโทษ เชื่อบาป เชื่อบุญ

เชื่อทำได้ดีทำได้ชั่วเชื่อว่านรกสวรรค์มีจริงตายแล้วเกิด ท่านจึงเปรียบเหมือนเขาโค แต่พวกไม่เชื่อ บางที่ยังสงสัย นอกจากสงสัยแล้วไม่เชื่อ ซึ่งมีเป็น ส่วนมาก ต่อไปภายภาคหน้าจะมากขึ้นเรื่อยๆ พวกนี้เปรียบเสมือนชนโค

เพราะนั่นพวกเราอย่าแปลกใจว่ายุคนี้สมัยนี้ทำไมคนจึงไม่สนใจใฝ่ธรรมะ เพราะเหตุไร เพราะศรัทธาคือความเชื่อ เขาไม่ได้ค้นคว้า ไม่ได้ศึกษา ไม่ได้ฟังให้เข้าใจ มีแต่คิดว่าเฉยๆ คำว่าคิดว่าเฉยๆ คำนี้บางทีก็คิดผิด บางทีก็คิดถูก โดยมากคิดผิดเสียมากกว่า เป็นมิจฉาทิฏฐิเสียมากกว่า ที่คิดถูกนั้นมีน้อยมาก โดยมากคิดว่าตายแล้วสูญ เพราะคนตายไปแล้วไม่เห็นมาบอก ตายแล้วเงียบไปเลย

หลักพระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า พระพุทธองค์บอกว่าให้พิสูจน์ เราตถาคตที่ได้ตรัสรู้ที่

โคนต้นโพธิ์ในวันเดือน ๖ เพ็ญนั้น เราออกจากเวียงวัง มาค้นคว้าศึกษาเป็นเวลาถึง ๖ ปี ไปค้นคว้าศึกษาอยู่ในป่า ลองผิดลองถูก นั่งสมาธิทำจิตใจให้สงบ ที่แรกก็ทรมาณกาย อดพระกระยาหารบ้าง อดนอนบ้าง ทำอากัปภิกิริยาเหมือนกับศาสนาอื่นในยุคสมัยนั้น ศาสนาอื่นเขาทำอย่างไร ทำหมดทุกอย่าง ตลอดถึงอดพระกระยาหารถึง ๔๙ วัน เราก็อด อดกลั้นลมหายใจ ปิดจมูก ปิดปากปิดหู ไม่ให้ลมออกจนสลบ ก็ไม่ใช่หนทาง พอปล่อยออกมาแล้วกิเลส ราคะ โทสะ โมหะ มันยังมีอยู่ที่ทรมาณกายอย่างนี้ไม่ใช่หนทาง

จากนั้นท่านจึงทรมาณใจตัวนึกคิด ที่นี้พอนั่งสมาธิเข้าไป จิตใจรวม พอจิตใจรวมสงบเป็นหนึ่งแล้ว ใจนั้นคือตัวผู้รู้คือนามธรรม ตัวนี้เป็นใหญ่ ตัวนี้เป็นตัวส่งออกไปทางตา ไปเห็นสิ่งที่พึงปรารถนาก็พอใจ เห็นสิ่งที่ไม่พึงปรารถนาก็ไม่พอใจ เกิดอารมณ์ราคะบ้าง โทสะบ้าง ถ้าเห็นคนเป็นที่รักน่ารักใคร่ชอบใจก็เกิด

ราคะ คือความพอใจ ถ้าเห็นคนที่ไม่พอใจก็เกิดโทสะ ทางหู ทางตา หูได้ยินเสียง เสียงไม่ฟังปรารภนั้นก็เสียใจ หรือโมโหโกรธา ถ้าเสียงไพเราะ เสียงร้องรำทำเพลง เสียงยกย่องสรรเสริญ ตัวเองก็พอใจ

สรุปแล้วก็คือ ใจเป็นใหญ่ ใจเป็นหัวหน้า ใจส่งออกไปทางหู ส่งออกไปทางตา ส่งออกไปทางจมูก ส่งออกไปทางลิ้น ถ้าส่งออกไปทางกาย ไปถูกความร้อน ถูกความหนาว ก็ไม่พอใจที่ได้สัมผัสกับสิ่งเหล่านั้น พระพุทธเจ้าท่านว่า ตัวนี้คือใจ ใจเป็นหัวหน้า ใจเป็นใหญ่ ใจตัวนี้ถ้าออกไปทางที่ถูกต้อง มันก็ถูกต้อง ถ้าออกไปในทางที่ผิด มันก็ผิด ฉะนั้นจะอย่างไร จึงจะชำระใจตัวนี้ได้ จากนั้นพระองค์ก็นั่งสมาธิ พอนั่งสมาธิพระองค์ก็กำหนดลมหายใจเข้าออก จิตของพระองค์ก็รวมสงบลงเป็นหนึ่ง จึงรู้ว่าสิ่งทั้งหลาย ทั้งปวงออกไปจากใจทั้งหมด นี่คือหลักพิสูจน์ของพระพุทธศาสนา

เพราะฉะนั้นถ้าสงสัยเรื่องพระพุทธศาสนา ตายแล้วเกิดหรือตายแล้วสูญ พระพุทธเจ้าท่านให้ พิสูจน์อย่างนี้ พ่อแม่ ครูบาอาจารย์ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น หลวงปู่องค์ต่างๆที่เป็นศิษยานุศิษย์ที่ พวกเราเคารพนับถือในปฏิบัติของท่าน ที่ท่าน ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ คือท่านชำระใจของท่าน ดูใจ ของท่าน เมื่อท่านนั่งภาวนาจิตใจสงบแล้ว ท่านรู้ได้ ด้วยตนเองว่า ตายแล้วไม่สูญ ตายแล้วเกิดอีก สิ่งที่ทำให้เกิดคืออะไร คือนามธรรม คือตัวใจ ตัวนึกคิด ตัวผู้รู้

หลักพระพุทธศาสนา หรือพระธรรมคำสอน ของพระพุทธเจ้า ให้ความสำคัญตัวใจนี้มากกว่า เรื่องของร่างกาย เรียกว่ากายเป็นรูปธรรม ใจเป็น นามธรรม นามธรรมคือมองไม่เห็นด้วยตาเนื้อ แต่ เรารู้ว่าเราคิดเรื่องอะไร ตัวนี้แหละเป็นตัวสำคัญ เราคิดดีหรือคิดชั่ว คิดอยากจะได้ของเขา คิดพยาบาท

ปองร้ายเขา คิดจะฆ่าเขา คิดโลภอยากได้ของเขา
คิดรักเขา พอคิดขึ้นมาแล้วส่งไปทางตาและส่งไปทาง
ร่างกาย ถ้าเกิดความโลภหรือเกิดโทสะขึ้นมาก็ใช้
เครื่องทุ่นแรง ปืนผาหน้าไม้ ปล้นจี้ คดโกงก็สุดแท้แต่
เพราะใจของคนนั้นไม่เป็นธรรม ใจคนนั้นเป็นนักเลง
ใจคนนั้นทำบาป ใจคนนั้นคิดไม่ดี ใจคนนั้นเป็นใจชั่ว

พระพุทธองค์ตรัสว่า ใจดวงนี้สมควรจะได้รับ
การอบรม เอาธรรมะเข้าสู่จิตใจ จะทำอย่างไรจึงจะ
อบรมใจได้ ท่านก็บอกว่าไม่มีทางอื่นนอกจากทำสมาธิ
วิชาอย่างอื่นเราสอนหรือแนะแนวทางให้ได้ ถ้าแนะ
แนวทางแล้วมันยังเถลไถลอยู่ มันยังหลุดยั้งรูดอยู่
บังคับได้ก็บังคับได้ชั่วคราว มันไม่มาตรฐาน ถ้าหากว่า
จิตใจบังคับให้อยู่ได้เรียกว่ามาตรฐานคือพระโสดาบัน
เป็นพระอริยบุคคลขั้นต้น อันนั้นคือเป็นผู้ตายตัว
เป็นผู้มั่นคงในระดับหนึ่ง

พระโสดาบันถือศีล ๕ ศีลของโสดาบันนี้ไม่มี
เจตนาที่จะฆ่าคนอื่น สัตว์อื่น แม้แต่นิดเดียวโดย
เจตนา ไม่มีเจตนาที่จะขโมยคนอื่น แม้แต่นิดเดียวโดย
เจตนา จะละลาบละล้วงสามีภรรยา ล่วงเกินภรรยา
ลูกหลานคนอื่น ไม่มีแม้แต่นิดเดียว ไม่คิดจะโกหกคน
อื่นโดยเจตนา แล้วก็ไม่ได้มีน้ำเมาโดยเจตนา **อันนี้คือ
พระโสดาบัน คือไม่มีเจตนาที่จะทำความชั่ว**

นี้แหละพระโสดาบันมีมาตรฐานโดยอัตโนมัติ
ไม่คิดชั่วด้วยกายกรรม วจีกรรม มโนกรรม กายกรรม ๓
วจีกรรม ๔ มโนกรรม ๓ ไม่คิดทำความชั่ว ทั้งทาง
กาย ทางวาจาและทางใจ นี้เรียกว่ามาตรฐานใน
ระดับหนึ่ง คือขั้นต้นของหลักธรรมคำสอน จากนั้น
ขยับขึ้นไปเรื่อยๆ จนถึงพระสกทาคา พระอนาคา
และพระอรหันต์ พระอรหันต์แปลว่าบริสุทธิ์เต็มที่

สรุปแล้วก็คือหลักของพระพุทธศาสนานี้ท่านให้ดูใจ กลั่นกรองใจ ทำใจให้เข้าใจในใจ ให้เข้าใจในตัวเอง ให้นึกคิด ให้เข้าใจในตัวเอง เมื่อใจเข้าใจในตัวเองแล้ว มันจะไม่ปล่อยออกทางวาจา ไม่ปล่อยออกทางกาย พระพุทธองค์บอกว่าเดี๋ยวนี้ใจของเราหลงอะไร หลงกาย หลงกายว่ากายของเรานี้จะเป็นของมันคงจีรังถาวร จะยืนนานเท่านั้น แต่ตามทีจริงแล้วไม่ใช่ ร่างกายมันไม่ยืนนาน มันเป็นของไม่เที่ยง

พระพุทธองค์ทรงสอนให้ใจรู้ใจ อย่าไปหลงกายนะใจ ขนาดกายตัวเองมันบอกไม่ได้ ใช้ไม่ฟัง บอกว่าอย่าเจ็บอย่าป่วยไข้ นะ อย่าหิวนะมันก็บอกไม่ได้ ในเมื่อร่างกายของตนเองยังบอกไม่ได้อยู่แล้ว จะไปบอกคนอื่น จะบังคับคนอื่น สิ่งอื่นๆ ให้มาอยู่ในอาณาเขตของตนเอง ให้อยู่ในอำนาจของตนเอง มันจะอยู่ได้อย่างไร นี่แหละท่านจึงให้ดูใจ อีกสักวันหนึ่ง ร่างกายนี้เขาจะต้องเอาไปเผาไฟทิ้ง ส่วนอื่นจะมาเป็นของเราได้อย่างไร

สรุปแล้วก็คือให้ดูใจ ให้ถามใจ ให้รู้แจ้งในใจ
ของตนเอง ในเมื่อเรารู้แจ้งในใจของเราแล้ว เราจะ
ไม่หลงอย่างอื่น เราอยู่กับโลกวิภวภูตสังสาร เราก็อยู่ได้
คล้ายๆ กับว่ารู้เขา รู้เรา ควรทำอย่างไร ควรปฏิบัติ
อย่างไร ไม่มีกิเลส โสภ โภธ หลง เข้าไปอยู่ในกลุ่มนั้นๆ
จุดนั้นๆ เรื่องนั้นๆ เราก็ดูเรา รู้เขาด้วย รู้เราด้วย นี่แหละ
หลักพระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าท่านให้ดูใจ
ใจเป็นใหญ่ เรื่องของใจเป็นเรื่องใหญ่มาก

นานๆ ทีหลวงพ่อก็จะได้พูดเรื่องของใจให้แก่
พวกเราท่านทั้งหลายได้ฟังได้ศึกษา นี่ก็คือเป็นแนว
ศึกษาในหลักของพระพุทธศาสนา ตายแล้วไม่สูญ
อันไหนไม่สูญ อันไหนสูญ สูญคือร่างกายนี้สูญแน่
ตายแล้ว เกิดมาแล้วก็ถึงจุดจบ แต่นามธรรมไม่มี
ป่าช้า หลวงตามหาบัว ท่านบอกว่าใจไม่มีป่าช้า ใจนี้
คือนักท่องเที่ยว ออกจากร่างนี้ไปเกิดร่างอื่น ปฏิสนธิ
เป็นร่างอื่นไปเรื่อย

แต่ก่อนที่จะไปร่างอื่นนั้น ทำกรรมอันไหนไว้ ถ้าทำกรรมชั่ว กรรมชั่วนั้นจะพาไปทางต่ำ ถ้าทำกรรมดี กรรมดีจะพาไปทางสูง ถ้าหากว่าเราทำกรรมชั่ว เกิดมาภพนี้ชาตินี้ไม่ได้สนใจใฝ่ธรรมะ มีแต่ทำความชั่ว เสียหายทุกอย่าง ความชั่วนั้นคือฆ่าสัตว์ ขโมยทรัพย์ ประพฤติผิดในกาม มุสา ตีมสุรา อันนี้แหละคือ ความชั่วทางพระพุทธศาสนา ด้านแรก คือชั่ว ๕ อย่าง ไม่สนใจใฝ่ธรรม พอใจยินดีในความชั่ว จนความชั่ว เข้าถึงใจ ทำหมดทุกอย่างในกรรมชั่ว ๕ อย่าง ฆ่าสัตว์ ก็ทำ ขโมยทรัพย์ก็ทำ ประพฤติผิดในกามก็ทำ กล่าวมุสาโกหกใครก็ทำ ตีมสุราก็ทำ คนประเภทนี้ หลักของพระพุทธศาสนาไม่รับรอง ไม่รับรองว่าเขา เหล่านั้นจะไปที่ไหน ตายไปแล้ว ไปได้ทุกอย่างไม่ไปตกนรกตามกรรมที่เขากระทำ ไปเกิดเป็นสัตว์ เดรัจฉาน ไปเป็นเปรต ไปเป็นคนหูหนวกตาบอดไป ได้ทั้งนั้น

ถ้าหากว่าผู้ใดก็ตามมีศีล ๕ ไม่ฆ่าสัตว์ ไม่ขโมย
ทรัพย์ ไม่ประพฤตินอกใจในกาม ไม่กล่าวมุสา ไม่ดื่มสุรา
บุคคลเช่นนี้จะไม่ไปทางชั่ว จะไม่ตกนรก จะไม่เกิด
เป็นสัตว์เดรัจฉาน คือพระพุทธเจ้าทรงรับรองว่าผู้ใด
ก็ตามถ้ามีศีล ๕ แล้วปิดอบายภูมิ ไม่ตกไปในทางที่ชั่ว
แต่ถ้าหากว่าใครล้าไปในทางขาดศีล ๕ แล้วนั้น
ตกไปในฝ่ายต่ำ ตกไปในอบายภูมิ ท่านไม่รับรอง

เพราะฉะนั้นขอให้พวกเราทุกๆ ท่านให้ดูตนเอง
ว่า เราหนักไปทางไหน ถ้าหนักไปทางชั่วก็ควรจะ
ถอนตัวกลับ เมื่อได้ยินธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า
แล้วพวกเราควรจะถอนถอยหลังเข้าเกียร์ถอยอย่าไปทำ
อย่าล้าเข้าไป ให้เชื่อเอาไว้ ถ้าไม่เชื่อเอาไว้ ในชาตินี้
ก็เถอะ พวกเราเห็นๆ กัน ถ้าไม่เชื่ออย่างนั้น ลองๆ ไป
ฆ่าคนดูซิ กรรมชั่วจะตามสนองอีกสักวันหนึ่ง ไป
ขโมยของเขาดูซิ อีกสักวันหนึ่งกรรมชั่วจะตามสนอง
ในชาตินี้แหละไม่ต้องชาติหน้า อยู่ในคุกอยู่ในตะราง

เพราะเหตุไร เพราะตัวเองทำกรรมไม่ดี ทำกรรมชั่ว
เพราะกรรมชั่วให้ผลทั้งชาตินี้และชาติต่อไปอีกด้วย

เมื่อพวกเราได้ฟัง ได้ศึกษาในหลักพระธรรม
คำสอนของพระพุทธเจ้าแล้ว ขอให้สำรวจระวัง ถ้า
เป็นพระก็เป็นพระที่ดี เป็นโยมที่ดี เป็นข้าราชการที่ดี
เป็นลูกที่ดี เป็นพ่อแม่ที่ดี อยู่ในสถานะไหนดีทั้งหมด
ให้รักษาสถานะของตนเองเอาไว้ อย่าไปทำในสิ่งที่ไม่
ถูกต้อง เป็นพระควรทำอะไร มีกฎกติกาอย่างไร
ควรปฏิบัติอย่างนั้น เป็นข้าราชการปฏิบัติตนอย่างไร
ทำตนอย่างไร ในกฎกติกาของข้าราชการก็ทำอย่างนั้น
เมื่อเป็นฆราวาสญาติโยมก็ทำตนเป็นคนดีอยู่ใน
ฆราวาสธรรม ธรรมของฆราวาสคุ้มครอง ถ้าอยู่ใน
สถานะไหนทำดีทุกสถานะ พวกเราจะมีแต่ความสุข
ความเจริญทั้งทางโลก และทางธรรม ทางโลกก็คือ
ไม่ติดคุกไม่ติดตะราง ทางธรรมจิตใจก็ยิ้มแย้ม
แจ่มใสเบิกบาน เชื่อมั่นในตนเอง เพราะทำคุณงาม

ความดีแล้ว ตายไปจะไปที่ไหนล่ะ ถ้าไม่ไปสู่คุณงาม
ความดี เพราะเราไม่ได้ทำความชั่ว มันจะชั่วได้อย่างไร
ถ้าเราทำความชั่วแล้วจะดีได้อย่างไร ให้เชื่อกรรม
เชื่อผลของกรรม ต่อนี้ไปคณะสงฆ์จะอนุโมทนาให้พร
รับพร

การระลึกชาติ

ชีวประวัติ

พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม

(หน้า ๑๔๐-๑๔๓)

สำหรับญาณการระลึกชาติชาตินี้ ศิษย์ผู้
ใกล้ชิด ผู้เฝ้าในการปฏิบัติเพื่อพันทุกข์ ได้เคยขอ
โอกาสกราบเรียนถาม หลวงปู่ก็ยอมเล่าให้ฟังบ้าง

ท่านเล่าว่า ท่านไม่ได้ระลึกชาติได้มากมาย
อะไร ที่สมเด็จพระพุทธองค์ทรงระลึกได้อเนกชาติ
หาประมาณมิได้นั้น เพราะท่านทรงมหาสติ
มหาปัญญา มหาบารมี

สำหรับท่านนี้ เท่าที่ระลึกได้ ท่านไม่เคยเป็น
กษัตริย์ มักจะเป็นแต่คนทุกข์ยากเสียมากกว่า

เคยเป็นพ่อค้าขายผ้าชาตिलाว ออกเดินทางมา
กับพ่อเชียงใหม่ (อุปัฏฐากคนหนึ่งในชาตินี้) ข้าม
แม่น้ำโขงมาฝั่งนี้ มาทานผ้าขาวหนึ่งวา และเงิน ๕๐
สตางค์ บุษาวายพระธาตุพนม พร้อมทั้งอธิษฐาน
ขอให้ได้บวช ได้พันทุกข์ ท่านเล่าว่าท่านเคยมาช่วย
สร้างพระธาตุพนมด้วย สมัยพระมหากัสสปะเถระเจ้า
พระธาตุพนมนี้สร้างก่อนพระปฐมเจดีย์

ท่านเคยเกิดเป็นคนยาง อยู่ในป่า เคยเกิดเป็น
ทหารพม่า มารบกับไทย ยังไม่ทันฆ่าคนไทยก็ตาย
เสียก่อน เคยเกิดอยู่เมืองปั่น พม่า ชาตินี้ท่านก็ได้กลับไป
ไปดูบ้านเกิดในชาติก่อนที่เมืองปั่นด้วย

เคยเป็นทหาร ไปหลบภัยที่ถ้ำกระ เชียงใหม่
และเคยตายเพราะอดข้าวที่นั่น

ท่านเคยเป็นพระภิกษุ รักษาศีลอยู่กับพระ-
อนรุทระ เคยเป็นสามเณรน้อยลูกศิษย์พระมหา-
กัสสปะ

เคยเกิดเป็นท้าวมหาพรหมในพรหมโลก

สำหรับการเกิดเป็นสัตว์นั้น ท่านเล่าว่า ท่านก็
ผ่านมาอย่างทุกข์ยากแสนเข็ญเหมือนกัน เช่น เคย
เกิดเป็นผีเสื้อ ถูกค้างคาวไล่จับเอาไปกิน ที่ถ้ำผาดิน
เคยเกิดเป็นฟาน หรือแก้ง ไปแอบกินมะกอก กินไม่ทัน
อิ่มสมอยาก ก็ถูกมนุษย์ไล่ยิง เขายิงที่โคนม นูกที่ขา
วิ่งหนีกระเซอะกระเซิงไปตายที่บ้านม่วง

เมื่อครั้งเกิดเป็นหมី ไปกินแตงข้าง (แตงร้าน) ของชาวบ้าน ถูกเขาเอามีดไล่ฟันถูกหัวและหูเคราะห์ดีไม่ถึงตาย แต่ก็บาดเจ็บมาก ต้องทุกข์ทรมานจนกระทั่งหายไปเอง

เคยเกิดเป็นไก่ มีความผูกพันรักชอบนางแม่ไก่สาวจึงอธิษฐานให้ได้พบกันอีก ทำให้กลับมาเกิดเป็นไก่ซ้ำอีกถึง ๗ ชาติ

เคยเกิดเป็นปลาขาว อยู่ในสระ ณ บริเวณซึ่งปัจจุบันคือที่บ้านสวน พล.อ.อ.พโยม เย็นสุดใจ

ท่านเล่าชีวิตของการเป็นสัตว์นั้นแสนลำเค็ญอดอยากปากแห้ง มีความรู้สึกร้อน หนาว หิว กระจายเหมือนมนุษย์ แต่ก็บอกไม่ได้ พูดไม่ได้ ต้องซอกซอน

ไปอยู่ตามป่าตามเขา ตามประสาสัตว์ ฝนตกก็เปียก
ก็หนาวสั่น แดดออก ก็ร้อน ก็ไหม้เกรียม อาศัยถ้า
อาศัยร่มไม้ไปตามเพลง บางทีมาอยู่ใกล้หมู่บ้าน
หิว กระจาย เห็นพืชผักที่ควรกินได้ เป็นอาหารได้
พอจะหยิบฉวยจับใส่ปากใส่ท้องได้บ้าง ก็กลับกลายเป็น
เป็นของที่เขาหวงห้ามมีเจ้าของ ต้องถูกเขาจับใส่
ไล่ทำร้าย

มะกอกสักหน่วย กล้วยสักลูก แดงสักผล...
หยิบปลิดมาใส่ปากกินยังไม่ทันอิ่มท้อง มนุษย์ก็ไล่ยิง
ไล่ฟัน ของเพียงน้อยนิด แต่ต้องแลกด้วยชีวิตทั้ง
ชีวิต ชีวิต...ซึ่งจะเป็นชีวิตของคน หรือชีวิตของ
สัตว์... ของสัตว์ใหญ่ หรือ...ของสัตว์เล็ก ก็คือชีวิต
ดวงหนึ่งเหมือนกัน

ชีวิตที่เวียนว่ายวนอยู่ในกองทุกข์ตามอำนาจกรรมที่กระทำมานี้ แต่บางทีภพชาตินั้นก็ยืดยาวต่อไปด้วยอำนาจกิเลสตัณหา ยกตัวอย่าง เช่น ตอนท่านเกิดเป็นไก่ ใจนึกปฏิบัติรักใคร่นางแม่ไก่ ซึ่งชอบภพชาติที่เป็นไก่ของตน ปรารถนาขอให้ได้พบนางแม่ไก่อีก ก็ต้องวนเวียนกลับมาเกิดเป็นไก่อยู่เช่นนั้น ท่านเล่าว่าแม้ท่านพระอาจารย์มั่นนั่นเอง เมื่อท่านระลึกชาติได้เห็นชาติที่เวียนวนกลับไปเกิดเป็นสุนัข ถึงหมื่นชาติ ท่านบังเกิดความสลดสังเวช ถึงกับขออธิษฐานเลิกปรารถนาพุทธภูมิ เพราะการบำเพ็ญบารมีเป็นพระพุทธเจ้าพระองค์ใดพระองค์หนึ่งในอนาคตนั้น ท่านจะต้องบำเพ็ญต่อไปถึงแสนกัป แสนกัลป์ และหากเกิดกิเลสตัณหา ติดข้องผูกพันรักใคร่ ปรารถนาพบรักพบทุกข์อยู่นั้นแล้ว การเดินทางในภพชาติก็จะยืดเยื้อเอนยาวต่อไปเป็น

อนันตกาล เคาราะห์ดี ที่ท่านเกิดสลดสังเวชคิดได้
ขอตัดขาดไม่ปรารถนาพทุทธิ ท่านพระอาจารย์มั่น
จึงสามารถดำเนินความเพียรเร่งรัดตัดตรงเข้า
พระนิพพานเป็นผลสำเร็จได้

ท่านเตือนย้าว่า การกำหนดระลึกรู้ได้เหล่านี้
เป็นเพียงผลพลอยได้ จากการบำเพ็ญเพียรภาวนา
ให้จิตสงบ หากเกิดขึ้นก็รับรู้ นำมาพิจารณาให้
เห็นทุกข์ เห็นโทษ เห็นไตรลักษณ์ อนิจจัง ทุกขัง
อนัตตา เห็นอริยสัจ ๔ ถือเป็นเครื่องมือที่จะช่วย
เจ้าของฟาดฟันกิเลสให้ย่อยยับอัปราไปโดยเร็ว

อยากรู้
พิสูจน์คุณเกิด
ตายแล้ว
ไม่สูญ

ท่านพระอาจารย์อินทร์ถวาย สันตุสสโก
เทศน์อบรมพระและฆราวาส
ณ วัดป่านาคำน้อย อ.นาบุญ จ.อุดรธานี
เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๔๘

วันนี้เป็นวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา โลกเขาก็ยกให้เป็นวันสันติภาพของโลก เพราะพระพุทธศาสนาสอนให้ทุกคนมีสันติ คือความสงบ ไม่ให้เบียดเบียนซึ่งกันและกัน ขนาดสัตว์เดรัจฉาน ตัวเล็กตัวน้อย พระพุทธเจ้ายังไม่ให้ฆ่า อย่างที่หลวงปู่พุทธ สีล ๕ ข้อที่ ๑ ไม่ให้ฆ่าทั้งหมด ทั้งยูง ที่มันเป็นศัตรูของเรา แต่พระพุทธเจ้าบอกว่ามันก็กลัวตายเหมือนกัน มันหิว มันก็อยากกินเรา เราก็เหมือนกัน เราอยากอาหาร จึงไปกินสัตว์อื่น เพราะยูงมันก็อยากกินคนเหมือนกัน ดังนั้นท่านว่าไม่ให้ฆ่า หยุดในการฆ่าสัตว์ตัดชีวิต

วันนี้ ในหลักของพระพุทธศาสนา เป็นวันประสูติ เป็นวันตรัสรู้ธรรม และเป็นวันปรินิพพานของพระพุทธเจ้า ในสามกัลมาครบรอบ คือวันนี้เมื่อ ๒๕๔๘ ปีให้หลัง พวกเราที่เป็นชาวพุทธจึงยกว่าวันนี้เป็นวันสำคัญยิ่งวันหนึ่ง พวกเราทำหน้าที่อย่างไร เป็นฆราวาสญาติโยม เราเป็นพระสงฆ์ เราเป็นพุทธบริษัทสี่

มีพระชาวต่างชาติซึ่งเป็นลูกศิษย์ของหลวงปู่ชา ท่านลงไปประชุมที่กรุงเทพฯ เกี่ยวกับวันวิสาขบูชา มาเจอกันที่สนามบิน หลวงพ่อถามว่าท่านมาจากไหน ท่านบอกว่ารู้จักหลวงพ่อดี ท่านบอกว่าผมมาจากการประชุม หลวงพ่อถามว่าเป็นไปการประชุม ท่านก็บอกว่า วันแรกรู้สึกที่ไม่ค่อยมีรสชาติเท่าไร เพราะต่างคนก็ต่างมา พูดกันไม่ค่อยเป็นน้ำเป็นเนื้อเท่าไร จากนั้นเราก็ถามไปอีก เป็นอย่างไรทางรัฐบาล ทางรัฐบาลก็เข้ามา แต่ว่าพิธีมากเกินไป คนของรัฐบาลก็ขึ้นมาต้อนรับ ฝ่ายพระสงฆ์ก็ขึ้นมานั่งเป็นที่ ทางฝ่ายรัฐบาลก็ขึ้นมาแนะนำว่า หน้าที่ของพระต้องทำอย่างไร

ฟังดูแล้วพุทธศาสนานี้ไม่ใช่ของผู้หนึ่งผู้ใด เราจะไปบอกให้พระควรทำอย่างนั้น ควรทำอย่างนี้ ควรเผยแผ่อย่างนี้ จะไปพูดอย่างนั้นได้อย่างไร หน้าที่ของพวกเราพุทธบริษัทสี่ อุบาสก อุบาสิกา ควรทำหน้าที่อย่างไร ส่วนพระภิกษุ สามเณร ควรทำหน้าที่

อย่างไร คือให้รู้จักหน้าที่ของตนเองมันจึงจะถูก

หน้าที่ของพระต้องทำตนให้เป็นพระที่ดี มีศีลธรรม อยู่ในกรอบของธรรมวินัย ส่วนหน้าที่อุบาสกอุบาสิกา นั้น ก็เป็นอุบาสกอุบาสิกาที่ดี คือมีศีลห้า อยู่ในฆราวาสธรรม ให้มีศีลธรรมประจำใจ สิ่งไหนที่มันจะกระทบกระเทือนคนอื่น สิ่งไหนที่จะเบียดเบียนทำให้คนอื่นเดือดร้อน ก็ไม่ควรทำสิ่งนั้น นี่คือคำสอนของพระพุทธเจ้า

พระธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า ท่านชี้เข้าหาตัวบุคคลทุกคน ท่านไม่ได้ชี้ไปหาคนอื่น คนนั้นน่าจะเป็นคนดี อย่างนี้ไม่ถูก พระน่าจะเป็นอย่างนั้น สามเณรน่าจะเป็นอย่างนั้น คนนั้นน่าจะเป็นอย่างนี้ รัฐบาลน่าจะเป็นอย่างนั้น นายกาน่าจะเป็นอย่างนี้ รัฐมนตรีน่าจะเป็นอย่างนั้น แล้วตนเองน่าจะเป็นอย่างไร ในหลักของพระพุทธศาสนา ตนเองน่าจะ

เป็นอย่างไร คือให้ย้อนกลับมาหาตัวเอง ว่าข้าพเจ้า ควรจะทำตัวอย่างไร จึงจะเป็นคนดีมีคุณภาพมี คุณธรรมเป็นที่ยอมรับของชุมชน ประเทศชาติบ้าน เมืองหรือของโลก เราจะทำตัวอย่างไร

การที่จะเป็นที่ยอมรับของชาวโลกทั้งหลาย พระพุทธองค์ทรงวางหลักเอาไว้ คือหลักศีล ๕ ศีลข้อที่หนึ่ง ก็คือไม่ฆ่าสัตว์ คนไม่ฆ่าสัตว์ตัดชีวิต ไปใน ชุมชนสังคมใด เขาไว้เนื้อเชื่อใจ เพราะว่าคนนี่เขามี ศีล ๕ เขาไม่ฆ่าคนแน่ๆ ถึงจะโกรธยังไง เขาก็ไม่ฆ่าคน เพราะเขามีศีล ศีลข้อที่สอง อทินนาทาน ถึงเขาจะ เข้ามาในชุมชนของเรา มาในบ้านเรือนของเรา มาใน อาคารร้านค้าของเรา เขาก็คงไม่ขโมย เขาจะไปที่ไหน ก็ให้เขาไปเถอะ เพราะเขามีศีลบริสุทธิ์ เขามีศีลประจำ กาย วาจา ใจ ความไว้เนื้อเชื่อใจก็เกิดขึ้น ศีลข้อที่สาม กามเมสุ มิจฉาจาร ถึงจะไปพุดคุยกับลูกเต้าเหล่าหลาน สามี ภรรยาใครก็ตาม เขาก็ไว้เนื้อเชื่อใจว่าเขาคนนี้เป็น

คนดี ไม่มีนิสัยเจ้าชู้ ไม่มีนิสัยเกเร ออกนอกกลุ่มนอกทาง
ศีลข้อที่สี่ ถ้าหากว่าคนใดก็ตามไปในสถานที่ใด ถ้าม
อะไรก็พูดตามความเป็นจริง สิ่งไหนที่พูดได้ไม่กระทบ
กระเทือนคนอื่น ก็พูดด้วยความซื่อสัตย์ เป็นสัจจะวาจา
การพูดก็เป็นที่ยอมรับของชุมชนสังคม คนนี้เขาพูด
น่าเชื่อถือ พูดตามความเป็นจริง ไปพูดในสถานที่ใด
เขาก็ยอมรับ ความอบอุ่นในชุมชนและสังคมก็เกิดขึ้นได้
ศีลข้อที่ห้า หากไปในสถานที่ใด คนนี้ไม่ดื่มสุรา ไม่ทำให้
เสียหาย เป็นคนมีสติสมบูรณ์ ไม่ทำให้คนอื่นเดือดร้อน
รักษากิริยามารยาทโดยสม่ำเสมอ เพราะเขาไม่ดื่มสุรา
สติของเขาสมบูรณ์

นี่คือศีล ๕ ของพระพุทธเจ้า เพียงแค่นี้ก็ทำให้
โลกทั้งโลกร่มเย็นเป็นสุขมากมายมหาศาลทีเดียว
ถ้าคนมีศีลธรรม ประพฤติตามพระธรรมคำสั่งสอน
ของพระพุทธเจ้า คือศีล ๕ ที่จะคุ้มครองโลก ถ้าหาก
ว่าคนขาดศีลธรรมมากๆ เป็นอย่างไร ไปในงานที่ใด

พกอวุธ พกปืน พกมีด ใครจะไว้เนื้อเชื่อใจได้ ไม่รู้จะออกมาในรูปลักษณะอย่างไร อทินนาทานเข้าไปในร้านต่างๆ ก็ไม่มีใครรับรองว่าจะปล้นจะจี้ จะคดจะโกงอย่างไร คนยังมีปัญหามาก ก็ยังต้องระวังมาก ไม่รู้ว่า จะออกมาไม่ไหน ไม่รู้ว่า จะออกมาทางไหน เพราะคน ไม่มีศีลธรรมในใจ

เพราะฉะนั้นศีลธรรมของพระพุทธเจ้า คຸ້ມครอง ทั้งข้างนอกคຸ້ມครองทั้งข้างใน การประพฤติกการอยู่ร่วมกันก็มีความไว้เนื้อเชื่อใจกันได้ เพราะมีศีลของพระพุทธเจ้าคຸ້ມครอง ไม่มีที่ลับไม่มีที่แจ้ง การกระทำในที่ลับก็ดีในที่แจ้งก็ดี ถ้าสิ่งนั้นไม่ดี ทำที่ไหนก็ไม่ดี ทั้งนั้น เหมือนกับไฟถ้าจับในที่มืดๆ หรือจับในที่แจ้งมันก็ร้อน เพราะมันเป็นไฟ เพราะฉะนั้นการทำความชั่ว พระพุทธเจ้าท่านบอกเอาไว้ว่าทำในที่ใดก็ไม่ดีทั้งนั้น

ท่านจึงตรัสเอาไว้ในโอวาทปาตีโมกข์ว่า **อกตั้ง
ทุกกฐัง เสยโย, ปัจฉา ตัปปติ ทุกกฐัง** ความชั่วอย่าทำ
เสียเลยดีกว่า เพราะความชั่วนั้นย่อมเผาผลาญเมื่อ
ภายหลัง ถ้าคนที่ทำกรรมชั่วแล้ว เมื่อมันยังไม่ให้ผล
ตัวเองก็หัวเราะยิ้มได้ ต่อไปภายภาคหน้าเมื่อเขาจับได้
ไล่ทัน ความทุกข์จะตามมา เพราะฉะนั้นอย่าคิดทำเสีย
เลยดีกว่า เพราะกรรมชั่วนั้นจะต้องมีความเดือดร้อน
เหมือนกับเรากินยาพิษเข้าไป พอกินเข้าไปที่แรกยาพิษ
ยังไม่ให้ผล มันยังไม่ออกฤทธิ์ เราก็อหัวเราะได้ แต่เมื่อ
ยาพิษออกฤทธิ์ขึ้นมาเมื่อไหร่ เมื่อนั้นเราจะรู้ว่ากิน
ยาพิษมันไม่ดี อันนี้ก็เหมือนกัน การทำความชั่วด้วย
กาย ด้วยวาจา ด้วยใจก็เช่นเดียวกัน

พวกเราเป็นอุบาสกอุบาสิกา พุทธศาสนิกชน
ที่นับถือพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ นับถือครูบา
อาจารย์ ขอให้ตั้งต้นเป็นคนดีตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ถ้าหากว่าท่านผู้ใดก็ตามยังติดสุราอยู่ ยังกินเหล้าอยู่ ยังติดบุหรี่ เมื่อมาวัดหลวงพ่อในวันนี้ให้ตั้งจิตอธิษฐาน ต่อหน้าพระประธานว่า ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป ข้าพเจ้า รู้แล้วว่าที่ผ่านมา การดื่มสุรามีแต่เรื่องมีแต่ราว มีแต่ ปัญหาเกิดขึ้นกับข้าพเจ้าบ่อยครั้ง ข้าพเจ้าจะงดดื่ม สุราตั้งแต่วันวิสาขบูชานี้เป็นต้นไป ให้มีสัจจะอธิษฐาน ในจิตในใจที่จะเลิศประเสริฐทีเดียว การสูบบุหรี่ก็เช่น เดียวกัน ข้าพเจ้าจะงดสูบบุหรี่ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป ด้วยสัจจะวาจานี้ หันหน้าต่อพระประธาน สิ่งไหน ก็ตามไม่มีใครจะรู้ยิ่งกว่าตัวข้าพเจ้าเอง เรื่องข้าพเจ้า ดุด่าคนอื่นโดยไม่มีเหตุผล ข้าพเจ้าจะคิดไตร่ตรองอีก สักครั้งหนึ่งก่อน จึงจะโกรธหรือดุด่าว่ากล่าวให้แก่คน อย่างนี้เป็นต้น

สิ่งไหนก็ตามที่เราทำยากหรือชี้เกียจช้าคร้าน ตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป ทุกเช้าตื่นมาจะกราบพระก่อน ระลึกถึงพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ พุทโธ ธัมโม

สิ่งไหม กราบพระคุณบิดามารดา ผู้เลี้ยงดูเรามา และ
ท่านผู้มีพระคุณทั้งหลาย ข้าพเจ้าขอกราบขอบน้อม
ต่อหน้าพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ ท่านผู้มี
พระคุณทั้งหลายที่ได้ทำคุณแก่ข้าพเจ้า ข้าพเจ้าระลึก
ถึงพระคุณเหล่านั้น ทุกเช้าตื่นนอนมาหรือก่อนนอนก็
จะตั้งสัจจะอธิษฐานไว้ สิ่งใดก็ตามที่มีสัจจะคือความ
จริงใจดีแล้ว จะนำความสุขความเย็นใจมาสู่พวกเรา
นานเท่านั้น แต่ถ้าทำสิ่งใดก็ตาม ทำแต่สักแต่ว่าทำ
เหล่าเหล่าๆ ไปเรื่อยๆ พันปีพันเดือนไป ชีวิตของ
เราก็จะเหล่าเหล่าๆ ไปเรื่อยๆ เช่นเดียวกัน

การทำสิ่งใดก็ตามถ้าเป็นบุญ เป็นกุศล คิดดู
แล้วว่ามีประโยชน์มีสาระ ก็ขอให้พวกเราตั้งสัจจะ
อธิษฐานทำสิ่งนั้นให้จริงจัง เช่นจะไปวัดทุกวันพระ
จะใส่บาตรทุกวันพระหรือทุกวันอาทิตย์อย่างนี้
เป็นต้น การเสียสละ การทำบุญทำทาน ก็เป็นหน้าที่
ของพวกเราเช่นเดียวกัน อานิสงส์ศีล อานิสงส์ทาน

อย่ามองข้าม มันจะซึมซับเข้าสู่จิตใจ มันเป็นการปูพื้นฐานไปสู่ลูกหลานของพวกเราด้วย เมื่อลูกหลานของเราเห็นพวกเราทำบุญทำทาน เขาเติบโตขึ้นมา เขาก็มีจิตใจเป็นกุศล เขามองพ่อ มองแม่ มองปู่ ย่า ตา ยาย เขาก็มีแต่ให้การช่วยเหลือสงเคราะห์ อนุเคราะห์ มีสิ่งไหนเขาได้อยู่ได้กิน เขาก็คิดถึงพ่อแม่ของเขา เพราะจิตใจเขาเคยเสียสละทำบุญทำทาน การทำบุญทำทานมันเป็นอุปนิสัยต่อไปถึงลูกถึงหลานของพวกเรา

การทำบุญทำทาน ตักบาตรตอนเช้าทุกวันพระ หรือวันอาทิตย์อย่างนี้ อย่างน้อยควรจะทำให้เป็นอุปนิสัย การทำบุญการสร้างกุศลที่เราทำอยู่นี้ การทำมาหาเลี้ยงชีพ การทำมาค้าขายก็ไม่มีอุปสรรค เพราะอาณิสัยของท่านมาเกื้อกูลหนุน ฉะนั้นเรื่องทาน ศีล ภาวนา ทั้งสามอย่างนี้ ให้พวกเราพุทธบริษัทที่เป็น

ลูกศิษย์ของพระพุทธเจ้า พุทธัง ธัมมัง สังฆัง สรณัง
คัจฉามิ ข้าพเจ้าถึงซึ่งพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์
ว่าเป็นสรณะเป็นที่พึ่ง เราก็คือพุทธมามกาแล้ว

จากนั้นก็ทำตนให้เป็นคนดี สิ่งไหนที่พระพุทธเจ้า
ไม่สั่งสอนก็อย่าทำ ให้ทำแต่สิ่งที่ดี หน้าที่ของอุบาสก
อุบาสิกา ก็คือรักษาศีลห้า แล้วก็ตั้งตนเป็นคนดี
ให้ท่าน รักษาศีล หน้าที่ของพระก็อยู่ในวัดวาศานา
อยู่ในกรอบของหลักธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า
ถ้าเราศึกษาแล้ว ศีลของพระ ๒๒๗ ข้อนั้น ท่านรักษา
หมด ทุกวันอุโบสถอย่างวันนี้ท่านจะลงปาติโมกข์
สวดบททวนศีลของท่าน นี่คือน้ำที่ของพระสงฆ์
ไม่ใช่ท่านอยู่เฉยๆ ไม่ได้ศึกษาอะไร ท่านเตรียมพร้อม
ของท่าน รักษาตามพระธรรมคำสั่งสอน เพราะเรา
เชื่อว่าการสร้างบุญสร้างกุศลนั้น จะต้องเกี่ยวพัน
พวกเราไปสู่ภพภูมิต่างๆ ต่อไปภายภาคหน้า

พระพุทธเจ้าท่านสอนว่า ตายแล้วเกิดอีก ตายแล้วไม่สูญ สิ่งเหล่านี้แหละที่พวกเราควรพิสูจน์ พิสูจน์อย่างไร พระพุทธเจ้าท่านพิสูจน์มาแล้วในวันนี้ วันวิสาขบูชา วันที่พระพุทธองค์ตรัสรู้ธรรมที่ โคนต้นโพธิ์ พระพุทธองค์นั่งทั้งคืน นั่งตั้งแต่หัวค่ำ นายโสตถิยะนำหญ้าคามาวาย ๘ กำมือ ท่านก็เกลี่ยลงที่โคนต้นโพธิ์ พอเกลี่ยเสร็จแล้วท่านก็นั่ง หันหน้าไปทางทิศตะวันออก จิตของพระองค์เข้าสู่ความสงบ เมื่อจิตของพระองค์เข้าสู่ความสงบ คือใจสงบไม่คิดปรุงฟุ้งซ่าน ไม่คิดถึงอดีต ไม่คิดถึงอนาคต จิตใจนิ่งอยู่ตลอด พอใจนิ่งแล้วเกิดญาณทัสนะคือ จิตระลึกถึงอดีตชาติ ชาติที่แล้วนี้เป็นอะไร พระพุทธเจ้าทรงรู้ว่ามาจากไหนมาอยู่ที่นี้ อยู่ที่จุดนี้ อย่างพวกเราท่านทั้งหลาย มาถึงมาวัดหลวงพ่อก่อนมานั่งอยู่ที่ศาลาแห่งนี้ มาจากไหน มาอย่างไร เรามาจากบ้านและก่อนจะออกจากบ้านเราทำอะไร ท่านก็ไล่เรียงตามลำดับ จนข้ามภพภูมิต่างๆ อันนี้เรียกว่า ปุพเพนิวาสานุสสติญาณ

ระลึกชาติหนหลังได้ที่โคนต้นโพธิ์ พระองค์ได้พิสูจน์
มาแล้วในวันวิสาขบูชา

เพราะฉะนั้น อยากรู้ว่าตายแล้วเกิดหรือตาย
แล้วสูญ พยายามทำจิตใจให้สงบ ทำจิตให้เป็นหนึ่ง
เมื่อทำจิตให้สงบแล้ว เราจะรู้ได้ด้วยตนเอง ไม่ต้อง
ถามใคร นี่แหละคือหลักพิสูจน์ในทางพระพุทธศาสนา
ไม่ใช่พูดปาวๆ พูดลอยๆ หากฎเกณฑ์อะไรไม่ได้ ไม่ใช่
อย่างนั้น ครูบาอาจารย์ หลวงปู่หลวงตาต่างๆ ที่ท่าน
อยู่ภุฉา ป่าไม้ ท่านพิสูจน์จุดนี้ เพราะสิ่งเหล่านี้มันเป็น
ที่ขวางใจและเป็นทีตะขิดตะขวงใจของเราชาวพุทธ
ตายแล้วเกิดหรือตายแล้วสูญ พวกเราก็ไม่มั่นใจเช่น
เดียวกัน

หลักพิสูจน์จุดนี้ ครูบาอาจารย์ หลวงปู่หลวงตา
ท่านออกมายืนยันด้วยกันทั้งนั้น เมื่อจิตเข้าสู่ความ
สงบแล้ว ตายแล้วเกิดอีกแน่นอนไม่เป็นอย่างอื่น

ท่านพิสูจน์ด้วยการนั่งสมาธิ เพราะสิ่งที่ทำให้เกิดนั้น คือใจ ใจดวงนี้ จะนำไปปฏิบัติในภพภูมิต่างๆ ได้ ถ้าใครทำกรรมชั่ว กรรมชั่วต้องวิ่งเข้าไปหา พาไปทาง ต่ำ พาไปตกนรกหมกไหม้ ไปเกิดเป็นสัตว์เดรัจฉาน ถ้าใครทำกรรมดี สร้างบุญสร้างกุศล บุญกุศลนั้นก็ จะเข้าสู่ดวงใจของท่านผู้นั้น พาไปเกิดเป็นมนุษย์ เป็นอย่างน้อย จากนั้นไปเกิดภพภูมิ เทวบุตร เทวดา อินทร์พรหมไป แต่ถ้าหากใครทำไม่ดีเกิดมาเป็น มนุษย์ก็จริง แต่ว่ากรรมเก่าที่เคยทำไว้ก็ให้ผลเป็น คน หุนหวก ตาบอด บ้าใบ้ เสียจริต มีเยอะแยะ ทั้งที่เกิด เป็นมนุษย์เหมือนกัน กรรมให้ผลในทางที่ไม่ดี เพราะ กรรมชั่วให้ผลแล้ว

ในหลักของพระพุทธศาสนา พระพุทธเจ้าให้ พิสูจน์ ครูบาอาจารย์ท่านพิสูจน์มาแล้ว ท่านจึงนำมา สั่งสอนพวกเรา ท่านปฏิบัติแล้วท่านก็ยืนยันอย่างนั้น

เว้นเสียแต่ท่านผู้ดูแลแต่แผนที่อย่างเดียว คือเรียนแต่
ปริยัติอย่างเดียว เรียนไปเรียนมาแผนที่นี้เดินทางไป
ทางนั้นทางนี้ อ่านไปอ่านมา ตัวเองไม่ได้เดินตามแผนที่
ก็เลยสงสัยว่าแผนที่พุดถูกหรือเปล่า เป็นจริงหรือเปล่า
เรียนแผนที่แล้วไม่ได้เดินทาง อันนี้แปลว่า เรียนปริยัติ
แล้วไม่ได้ปฏิบัติ พวกเราจะสงสัย ถ้าหากว่าเรียน
ปริยัติรู้จักแนวทางแล้วลงมือปฏิบัติ พระพุทธเจ้า
สอนว่ายังไง ควรรักษาศีลอย่างไร ภาวนายังไง
ทำจิตให้สงบยังไง เมื่อเราปฏิบัติตามที่พระพุทธเจ้า
สอนแล้ว เราจะเชื่อมั่นในพระธรรมคำสอนของ
พระพุทธเจ้า อย่างไฟมันร้อนเป็นยังไง พอเราแตะ
ไปมันรู้ได้ พระธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า เมื่อ
พระพุทธเจ้าว่าเป็นอย่างนี้ เราปฏิบัติดูเป็นอย่างนั้น
จริงๆ เราก็เชื่อ ไม่เชื่อได้ยังไง เพราะมันเป็นความจริง
ท่านตรัสความจริงทั้งนั้น

พระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าจึงเป็น
สวากขาตธรรม ตรัสไว้ชอบแล้ว พวกเราเป็น
พุทธมากจะเป็นพุทธบริษัทต้องเชื่อไว้เลย บอกว่าตาย
แล้วเกิดอีกอย่าทำสิ่งใดที่มันไม่ดี อย่าทำความชั่ว
ตายแล้วเกิดอีก อยากจะพิสูจน์จุดนี้ ให้นั่งภาวนา
มาเลยเข้ามาหาครูบาอาจารย์ เข้ามาหาหลวงพ่อนี้ก็ได้
แต่ต้องจริงจัง หลักพิสูจน์ตัวนี้ทำหลายๆ แหละๆ ไม่ได้
ธรรมที่จะเกิดได้ หลวงตามหาบัวฯ ท่านบอกว่าอยู่
ปากตาย เป็นไงปากตาย ต้องสู้อย่างสุดๆ ภาวนา
อย่างสุดๆ จึงจะรู้ธรรมจุดนี้ ไม่ใช่จะทำเล่นๆ แล้ว
จะรู้ได้ เห็นไหมพระพุทธเจ้าท่านนั่งตลอดทั้งคืนที่
โคนต้นโพธิ์ ตั้งจิตอธิษฐานด้วยว่า “ถ้าเราไม่ได้บรรลุ
ธรรมในวันนี้แม้เนื้อหนังมังสาของเราจะเหือดแห้ง
ตายไป เราจะไม่ลุกโดยเด็ดขาด” ถ้าไม่เรียกว่าเหนื่อ
ตายแล้วจะเรียกว่ายังไง พระพุทธเจ้าทรงตั้งจิต
อธิษฐานอย่างนี้ ที่ท่านสำเร็จธรรมในเดือน ๖ เพ็ญ
ก็ในวันนี้แหละ

เพราะฉะนั้นพวกเราญาติโยมทุกๆ ท่าน วันนี้
ก็ได้สมาทานศีลจบลงไปแล้ว อุทิศส่วนกุศลต่อพ่อแม่
ปู่ ย่า ตา ยาย วงศาคณาญาติ ญาติสนิทมิตรสหาย
เจ้ากรรมนายเวร พวกเราได้มาทำบุญวันสำคัญวันหนึ่ง

จงมั่งใจเถิด
ตายแล้วไม่สูญ

ท่านพระอาจารย์อินทร์ถวาย สันตุสสโก
เทศน์อบรมพระและฆราวาส
ณ วัดป่านาคำน้อย อ.นาขึง จ.อุดรธานี
เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๓

หลวงพ่อก็คงไปกิจธุระตั้งแต่วันที่ ๑๒ มีนาคม
กลับมาวันที่ ๑๖ ไปภูเก็ท พังงา กระจบี่ ไปงานวันเกิด
หลวงปู่เนตร แล้วก็ทำบุญตักลูกนิมิต พร้อมเปิดตัว
สร้างเจดีย์วัดแหลมสั๊ก อ.แหลมสั๊ก จ.กระจบี่ จากนั้น
ก็มาพักที่ภูเก็ท มาเทศน์ที่วัดเจริญสมณกิจ (หลังศาล)
ที่องค์หลวงปู่เทศก์ท่านสร้างไว้ เมื่อค่ำวันพระที่
ผ่านมา

ได้เห็นพี่น้องประชาชนภูเก็ท พังงา กระจบี่ ให้
ความสนใจมาก สนใจเรื่องภาคปฏิบัติ เรื่องกรรมฐาน
คิดว่าส่วนหนึ่งก็คงจะมีสถานีวิทยุเสียงธรรมเพื่อ
ประชาชนอยู่วัดหลังศาล ในแถบนั้น ภูเก็ท พังงา
พังใต้ ชัดเจนเป็นบางห้องที่ เว้นเสียแต่อยู่ในหุบเขา
คนทุกวันนี้ อ่ยว่าเพียงสนใจใฝ่ธรรมะเลย อันไหนจริง
อันไหนปลอม ต่างคนต่างคั่นคว่ำคั๊กษา คือคั่นคว่ำหา
ของจริง

เมื่อวานหลวงพ่อดีพูดให้แก่นะครัตธา
ญาติโยมในถิ่นนั้นฟังว่า พวกเราให้มันใจว่า ตายแล้ว
ไม่สูญ ตายแล้วเกิดนะ ถ้าหากพวกเราคิดว่าตายแล้ว
สูญ พวกเราจะทำอะไรไม่รู้จะทำความดีไปเพื่ออะไร
จบกันในชาตินี้ก็จบไป แต่ในหลักของพระพุทธศาสนา
พระพุทธเจ้าได้ทรงค้นคว้าศึกษาดูแล้ว ที่ท่านไปศึกษา
อยู่ในป่าถึง ๖ ปี ท่านศึกษาเรื่องอะไร ท่านศึกษา
เรื่องตายแล้วเกิดหรือตายแล้วสูญนี่ละ ไม่ใช่อื่นไกล
ครูอาจารย์ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น หลวงปู่หลวงตา
ต่างๆ ที่เป็นลูกศิษย์ลูกหา ท่านก็ไปปฏิบัติในป่าดง
พงไพร เพื่อศึกษาค้นคว้าว่าจริงไหม ที่พระพุทธเจ้า
พ่อแม่ครูบาอาจารย์ ที่ท่านว่าตายแล้วไม่สูญ หรือ
ตายแล้วสูญ ท่านก็เข้าไปในป่าดงพงไพร ไปนั่งสมาธิ
ไปฝึกเรื่องจิตตภาวนา

ถ้าพวกเราได้สนใจนั่งภาวนา ทำสมาธิแล้ว
พวกเราจะสิ้นความสงสัยว่า ตายแล้วเกิดหรือตาย

แล้วสูญ มันสิ้นสงสัยในตัวของผู้ปฏิบัติ เพราะเหตุไร เพราะพระพุทธเจ้าท่านตรัส ท่านบอกไว้แล้วว่า เมื่อจิตเข้าสู่ความสงบเป็นหนึ่ง เกิดญาณทัศนะ เกิดความระลึกชาติหนหลังได้ พระพุทธเจ้าท่านยกเป็นบาปว่า ปุพเพนิวาสานุสสติญาณ ท่านพูดเฉยๆ พวกเราก็ยังสงสัย ท่านเอาพระบาลีมายืนยันอีก ปุพเพนิวาสานุสสติญาณ ระลึกชาติหนหลังได้ จากนั้นพ่อแม่ครูบาอาจารย์ของพวกเรา ที่ท่านนั่งสมาธิภาวนา ปฏิบัติในป่าดงพงไพร ท่านก็ทำจิตของท่านให้สงบ เมื่อจิตใจสงบแล้วท่านก็รู้ด้วยตนเองว่า ธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าเป็นจริง

พระพุทธเจ้าตรัสว่า ตายแล้วไม่สูญ เรามานั่งภาวนา เมื่อใจของเราเข้าสู่ความสงบแล้ว ร่างกายคือรูปธรรมเป็นอันหนึ่ง นามธรรมคือจิตใจ คือตัวผู้รู้เป็นอันหนึ่ง แต่อาศัยกันอยู่ สองอย่างนี้อาศัยกัน พระพุทธเจ้า จึงบัญญัติขึ้นมาว่า รูปธรรมคือร่างกาย

นามธรรมคือใจอยู่ในร่างกายของเรา ตัวนามธรรมตัวนี้ จะพาไปเกิดในวัฏฏสงสาร เวียนว้าย ตาย เกิด ลุ่มๆ ดอนๆ สูงๆ ต่ำๆ ไม่มีที่สิ้นสุด เพราะใจดวงที่มัน มีเชื้อ คือ กิเลสราคะ โทสะ โมหะ อยู่ในจิตในใจ ใจดวงนี้จะพาไปเกิดในภพภูมิต่างๆ ครูบาอาจารย์ ท่านก็ศึกษาค้นคว้าเรื่องนามธรรมตัวนี้แหละ

พระพุทธเจ้าที่ท่านเป็นบรมครู ท่านได้ศึกษา อีกว่า ในตอนเที่ยงคืนเกิด จตุปบาทญาณ คือการจู่ติ และอุปบัติของสรรพสัตว์ทั้งหลาย มาจากไหนมาเกิด ที่นี้แล้วออกจากที่นี้จะไปที่ไหน เราตายไปแล้วจะไป ที่ไหน พระองค์ก็รู้ต้นสายปลายเหตุว่า คนที่ทำความชั่ว ทำกรรมที่ไม่ดี กรรมที่ไม่ดีนี้จะพาจิตใจของเราไป สู่ทุกข์ ไปตกนรก ไปเกิดเป็นเปรต ไปเกิดเป็นสัตว์ เดรัจฉานนานาชนิด อย่างพวกเราท่านทั้งหลายได้เห็น กรรมพาไปเกิด กรรมชั่วพาไปเกิดทางต่ำ ถ้าหากว่า ผู้ใดกระทำความดี สิ่งสมบุญกุศล บุญกุศลจะพาไป

สู่สุดติ เกิดเป็นมนุษย์ก็เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดที่
ตระกูลดี การศึกษาดี สิ่งแวดล้อมดี เกิดมาแล้วมีแต่
ความสุข อันนี้คือบุญพามาเกิด จากนั้นก็สูงส่งขึ้นไป
กว่ามนุษย์ ก็เป็นเทวดา อินทร์ พรหม อันนี้คือคุณงาม
ความดี บุญกุศลพามาเกิด พาเข้าไป

พระพุทธเจ้าทรงรู้ว่า จตุปปาตญาณ การจุติ
และอุปบัติ การตายและการเกิดของสรรพสัตว์
มายังไง ไปยังไง พระองค์ก็ทรงรู้ เพราะฉะนั้นท่านจึง
รับรองและยืนยันว่าตายแล้วไม่สูญ ตายแล้วเกิดอีก
ขอให้พวกเราทุกๆ คนนั่งสมาธิภาวนา ให้พิสูจน์ตัว
ของเราเอง ในเมื่อเราพิสูจน์แล้ว เราจะได้ตั้งอกตั้งใจ
สั่งสมคุณงามความดี จะได้มุ่งมั่นต่อบุญกุศล ถ้าคน
ทำบาปแล้ว บาปอกุศลจะพาไป แต่ถ้าเราคิดว่าตาย
แล้วสูญ คนอื่นเขาจะรู้หรือไม่รู้ เห็นหรือไม่เห็นกับเรา
แต่ถ้าตายแล้วสูญ เราก็ไม่กระตือรือร้นที่จะสั่งสม
คุณงามความดี อันไหนที่จะมีความสุขเฉพาะหน้า

จะคบจะโกง จะปล้นจะฉ้อ จะทำอะไรก็ตามอำเภอใจ
ทำตามอัตถาใจ ทำตามใจที่ต้องการ **ใจที่ต้องการนั้น**
โดยมากจะไปทางต่ำ จะไม่ไปทางสูง สิ่งไหนที่ชั่วช้า
เสียหาย ใจจะชอบทำอย่างนั้น เช่นกินเหล้าบ้าง
เที่ยวบ้าง คดโกงเขาบ้าง ฆ่าแกงเขาบ้าง สิ่งไหนที่มัน
มีที่ลับมันต้องมีที่แจ้ง คล้ายๆ กันว่าลับหูลับตาคนก็
ทำได้ เพราะไม่มีบาป ตายแล้วสูญนี่ สิ่งเหล่านี้เป็น
เครื่องทำให้จิตใจของเราตกต่ำ จิตของเราต่ำทราม

แต่ตายแล้วไม่สูญแล้วเป็นไง เราก็ต้องรับอย่าง
เต็มทีเหมือนกัน อย่างที่ว่าวันพรุ่งนี้ไม่มี มีอะไรวันนี้
กินให้หมดเลย แต่นี่มันคงสมมุติว่าไม่ได้ เพราะเมื่อวาน
มันมี วันก่อนมันมี วันพรุ่งนี้มันก็ต้องมี ในเมื่อวันพรุ่งนี้
มีเราจะทำยังไง เราก็ต้องเตรียมพร้อม เตรียมพร้อม
ยังไง ก็คือเราเสาะแสวงหาทรัพย์ในวันนี้ เราก็เก็บไว้
เพื่อวันพรุ่งนี้ เราจะได้กินจะได้ใช้ยังไง เวลาเจ็บไข้
ได้ป่วยจะเป็นยังไง อันนี้เราต้องเก็บไว้เพื่ออนาคต

ถ้าไม่มีอนาคตวันพรุ่งนี้ เราจะเก็บเงินไว้ทำไม มีอะไร
เราก็ต้องกินให้หมด ให้มันหมดๆ ไป แต่ถ้าหากวัน
พรุ่งนี้ มีเรากินวันนี้ให้หมด วันพรุ่งนี้โผล่มาเราจะกิน
อะไร จะหาอีกมันก็ไม่ทัน บางทีก็ไม่มีโอกาสที่จะหา
อีกต่างหากมันหิวก่อน นี่ก็เหมือนกัน

ถ้าเราไม่ได้สั่งสมคุณงามความดีเอาไว้ในภพนี้
ชาตินี้ ในเมื่อตายไปแล้วเกิดขึ้นมาใหม่ เกิดขึ้นมา
โดยไม่ได้ทำกรรมดีกรรมชั่วอะไรมา บุญกุศลก็ไม่มี
บาปก็ไม่หนักที่จะตกต่ำ เราจะต้องตั้งต้นใหม่อีก
มันก็ช้ากว่าคนอื่นเขา สิ่งเหล่านี้ให้พวกเราได้คิด
เตรียมไว้แต่เนิ่นๆ เราจะได้สบาย เมื่อวันสุดท้ายที่
เขาจะนับคะแนน เราจะเข้าสอบ เมื่อสอบเสร็จแล้ว
เขาจะนับคะแนนว่า ได้หรือตก ได้คะแนนมากน้อย
แค่ไหน เราจะได้รู้ แต่เรามั่นใจว่าก่อนที่เราจะสอบ
เรามั่นใจขนาดไหน เราเรียนรู้วิชาที่จะสอบ เราเรียนรู้
มากแค่ไหน เราก็มั่นใจได้ว่าผ่าน เราได้ฝึกมาแล้ว

ได้ส่งสมคุณงามความดีมาแล้ว เราก็มั่นใจพร้อมจะ
สอบ เรื่องจะได้หรือไม่ได้ เราก็มั่นใจอีก เราจะได้
ขนาดไหนเราก็รู้ เพราะเราได้เรียนรู้ก่อนแล้ว

สิ่งเหล่านี้อยากให้พวกเราท่านทั้งหลายได้คิด
ได้เตรียมตัว เตรียมใจเอาไว้ว่า ภายภาคหน้า มหันตภัย
ใหญ่ยังขวางหน้าเราอยู่ ถ้าพูดอย่างนี้เหมือนกับเรา
เตือนใจไว้ก่อน พวกเราต้องเตือนกันไว้ก่อน ว่ามหันตภัย
ข้างหน้าเป็นมหันตภัยอันยิ่งใหญ่สำหรับพวกเรา เราได้
เตรียมพร้อม เตรียมเสบียง เครื่องเดินทางต่างๆ มี
บ้างไหม ให้เราท่านทั้งหลายได้คิด หลวงพ่อได้พูด
เมื่อวานก็ลักษณะอย่างนี้ละ คล้ายกับเตือนสติว่า
ตายแล้วไม่สูญ ตายแล้วเกิด นรก สวรรค์มีจริง
พรหมโลก นิพพาน มี เปเรต สัตว์เดรัจฉานพวก
เราเห็นมากมายดาษดื่นไปหมด ไม่รู้จักประเภท เมื่อ
ออกจากภพภูมิของตน คือตัวรู้ๆ นี้ ที่เป็นปฏิสนธิ
วิญญาน สามารถไปถือกำเนิดในภพภูมิต่างๆ ได้

ทั้งนั้น พาไปสู่ทุกข์ถ้าใครทำกรรมไม่ดี ถ้าใครทำกรรมดีก็พาไปสู่สุขติมีมากมายเหมือนกัน

พวกเราอย่าตั้งอยู่ในความประมาท พวกเรา
ได้เกิดมาพบพระพุทธศาสนา ได้พบพระธรรมคำ
สั่งสอนของพระพุทธเจ้าแล้ว ควรจะตั้งตนไว้ชอบ
ถ้าหากว่าพวกเราตั้งตนไว้ไม่ชอบ ก็อย่างที่ท่านทั้งหลาย
ได้เห็นหลาย ๆ คน มากมายดาดดินไปหมดที่
เราไม่ได้สนใจ แต่เราจะเป็นประเภทอย่างนั้นหรือไม่
เราควรจะศึกษา สุตมยปัญญา จินตามยปัญญา
ภาวนามยปัญญา สุตะ ก็คืออาศัยการได้ยินได้ฟัง
จินตฯ ก็คืออาศัยการใคร่ครวญทบทวนเหตุและผล
ภาวนามยปัญญา ก็คือทำจิตใจให้สงบเป็นหนึ่ง นี่ละ
ธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้ามีหลายระดับ ต่อกันไป
รับพร อนุโมทนาให้พร

หลวงปู่ขาว อนาลโย

วัดถ้ำกลองเพล อ.โนนสูง จ.ขอนแก่น

ปุจฉา-วิสัชนา

พระคุณเจ้าหลวงปู่ขาว อนาลโย

ถาม : ปู่ครับ พวกหลานมากกราบเยี่ยมปู่ เพราะๆ ได้ยินกิตติศัพท์เกียรติคุณปู่มานาน แต่จะไม่ขอรับกวนอะไรมาก มีข้อข้องใจอยู่อย่างหนึ่งที่คนเขาว่า “ตายแล้วสูญ” ไม่ได้เกิดเป็นอะไรต่อไปอีกเลย ตลอดไป ความจริงที่ศาสนาสอนไว้เป็นอย่างไรรู้

ตอบ : คัมภีร์กิเลสสอนไว้ว่า บาปไม่มี บุญไม่มี นรกไม่มี สวรรค์ไม่มี นิพพานไม่มี สัตว์ทั่วแดน โลกธาตุ ตายแล้วสูญสิ้นโดยประการทั้งปวง ไม่มีชิ้นส่วนเหลือพอเป็นสาระพอให้เกิดต่อไปอีกได้ เหล่านี้เคยมีผู้ถามมามากต่อมากแล้ว และก็ได้อตอบไปมากเช่นเดียวกัน

ในธรรมของพระพุทธเจ้าทุกๆ พระองค์นั้น
ตรัสสอนไว้เป็นแบบเดียวกันอย่างตายตัวว่า
บาปมี บุญมี นรกมี สวรรค์มี และนิพพานมี สัตว์
ทั่วแดนโลกธาตุที่ยังมีกิเลสอวิชชาครองใจ เวลา
ตายแล้วต้องเกิดอีกวันยังค่ำ เว้นพระพุทธเจ้า
และพระอรหันต์ผู้สิ้นกิเลสโดยสิ้นเชิงแล้วเท่านั้น
นอกนั้นเป็นจำพวกตกอยู่ในแหล่งแห่งความเกิด
แล้วตายเล่าตลอดไปจนกว่าจะทำใจซึ่งเป็นที่ฝังจม
ของเชื้อแห่งภพชาติให้สิ้นจากเชื้อนี้โดยสิ้นเชิง
แล้ว จึงจะสิ้นสุดยุคการเกิด-ตายอย่างหมดเยื่อใย
ให้หลานเพิ่นเอาเอง จะเอาคัมภีร์กิเลสที่ชื่อว่า
“คัมภีร์แสนปลิ้นปล้อนหลอกหลวงสัตว์” ก็ได้ จะเอา
คัมภีร์ธรรมที่ชื่อว่า “คัมภีร์เด็ดเพชรน้ำหนึ่งในการ
สังหารกิเลส” ก็ได้ หรือจะเอาเป็นคาถาว่า กิเลสทุก
ประเภท สรรณิ คจฉามิ ขึ้นชื่อว่ากิเลสแล้วเราคว่ำ
หมดก็ได้ พุทฺธํ ธมฺมํ สงฺฆํ สรรณิ คจฉามิ ขึ้นชื่อว่า
พระรัตนตรัยแล้วเราน้อมรับหมดก็ได้

ถาม : โอ้อโฮ คัมภีร์ของปุนีพิสดารจริง เพิ่งได้ยิน
นี่เอง ไปเรียนมาจากไหนปู่ หลานไม่เคยได้ยินใครพูด
มาก่อนเลย

ตอบ : เรียนมาจากป่าจากเขา จากถ้ำ เงื่อมผา
ป่าช้า ป่าช้า ฆ้องหุ่ย ริมธาร และจากความอดอยาก
ขาดแคลน จากความเดนตายในการเรียนการปฏิบัติ
ตามคาถาเหล่านี้ ไม่ใช่ได้มาอย่างสะดวกสบายดังผู้
มาเยี่ยมทั้งหลายที่ถามเอาๆ ถ้าอยากรู้ประจักษ์กับ
ตัวเอง ไม่ต้องแบกความสงสัยอันหนักหน่วงต่อไป
ว่าตายแล้วเกิดอีก หรือตายแล้วสูญ ก็ต้องปฏิบัติ
ด้วยจิตตภาวนาตามธรรมที่ท่านสอนไว้ เมื่อการ
ปฏิบัติและผลสมบูรณ์แล้ว คำว่าตายแล้วเกิดหรือ
ตายแล้วสูญ จะไม่นอกเหนือไปจากการพิสูจน์
ด้วยข้อปฏิบัติไปได้เลย ต้องรู้ต้องเห็นเพราะเป็น
หนทางให้รู้ให้เห็นความจริงโดยตรง พระพุทธเจ้า
แลพระอรหันต์ทั้งหลายเป็นจำนวนล้านๆ ล้วนพิสูจน์
จากธรรมปฏิบัติจิตตภาวนาทั้งสิ้น ท่านจึงรู้ได้เห็นได้

โดยไม่ต้องถามกันหรือถามใคร แล้วนำธรรมเหล่านั้น มาสอนโลก โดยผลัดเปลี่ยนกันมาจนถึงพระพุทธเจ้า องค์ปัจจุบันคือพระสมณโคดมของพวกเราชาวพุทธ ให้ได้กราบไหว้บูชาและปฏิบัติตามอยู่เวลานี้ จะสงสัย ไปไหน กิเลสเคยหลอกหลอนโลกให้สงสัยและล่มจม มามากต่อมากและนานแสนนานแล้ว ทำไมจึงไม่ พากันเบื่อหน่ายอิมพอนโทษของมันบ้าง พอได้ สීමตาอ้าปากเข้าสู่ธรรมดวงประเสริฐเลิศในไตรภพ

ถาม : ที่ว่าตายแล้วสูญนั้น เป็นกลหลอกหลวง ของกิเลสหรือปู้

ตอบ : ใช่ ร้อยทั้งร้อยล้วนเป็นกลหลอกหลวง ของกิเลสทั้งนั้น ธรรมท่านมิได้หลอกหลวงใคร นอกจากปลุกสัตว์โลกให้ตื่นจากหลับจากหลงไป ตามกิเลสเท่านั้น ธรรมท่านไม่หลอกสัตว์ ธรรม ท่านเมตตาสัตว์ ธรรมท่านจริงจั่งต่อสัตว์ผู้ทุกข์ยาก อยากรให้พ้นทุกข์พ้นภัยอย่างเดียว

ถาม : การเกิด เกิดได้ทุกๆ ไป หรือเกิดได้ในคน
ในสัตว์ชนิดเดียว ปู่ เช่น เคยเกิดเป็นคนแล้วต้องมา
เกิดเป็นคนซ้ำๆ อีกอยู่ทำนองนั้น หรืออาจไปเกิดเป็น
สัตว์อื่นๆ กำเนิดอื่นๆ เป็นเทวดา อินทร์ พรหม ก็ได้
โปรดเมตตาด้วยปู่

ตอบ : ตามแต่วิบากดี-ชั่วของสัตว์แต่ละราย
ทำให้ ผลักดันและหนุนค้ำให้ไปเกิดในกำเนิดต่างๆ
ทั้งต่ำแลสูง อวิชชาคือกิเลสตัวฝังลึกอยู่ในใจ เป็น
เชื้อพาให้สัตว์เกิดวิบากดี-ชั่ว พาให้เกิดในกำเนิด
ต่ำ-สูง ทุกข์สุขมากน้อยตามกำลังวิบากนั้นๆ สัตว์
จะไปเกิดเอาตามความต้องการของตนยอมไม่ได้
ต้องไปตามวิบากกรรมดี-ชั่วเรื่อยมาและเรื่อยไป
อยู่ทำนองนี้ ถ้ามีบุญก็ไปสูงและเป็นสุข ถ้ามีบาป
ก็ไปต่ำและเป็นทุกข์ ถ้ามีบุญมากก็ไปสูงมากและ
สุขมากตามวิบากบุญ ถ้ามีบาปมากก็ไปต่ำมากและ
ทุกข์มากตามวิบากบาปผลักไล่ไป

จงทราบให้ถึงใจ ปู่พูดอย่างถึงใจว่า อวิชา
ในจิตนั้นแล เป็นตัวยืนโรงที่พาให้สัตว์เกิด-ตาย
เกิด-ตายวกเวียนไปมาไม่มีเวลาจบสิ้นลงได้ ถ้าอยาก
จะจบสิ้นการเกิด-ตาย จงทำลายอวิชาภายในใจ
ออกให้หมด เมื่ออวิชาสิ้นซาก การเกิด-ตายก็สิ้น
ซากไปตามๆ กัน อย่างไม่มีปัญหา แต่การตายแล้ว
สูญนั้นมันเพลงอัศจรรย์ของอวิชาากล่อมสัตว์โลก
ให้ตาบอดต่างหาก ไม่มีความจริงแม้ ๑ เพอร์เซ็นต์
แฝงอยู่เลย มันโกหก ๑๐๐ เพอร์เซ็นต์แท้ๆ จงจำ
จงขีดทลอบในเพลงของมัน อย่าหาญไปลอง ถ้าไม่
อยากตาบอดตลอดก็ป้กัลป์จะว่าปู่ไม่บอก ปู่สงสาร
รีบบอกอยู่โต้นี้แหละ ฟังนะ คำว่า ตายสูญไม่มี
อย่าเชื่อ อวิชาอุตรีร้ายมนต์โกหกสัตว์โลก แต่คำว่า
ตายแล้วเกิด นั้นมี นั้นมีทั่วแดนโลกธาตุ พระธรรม
ท่านประกาศยืนยันเรื่อยมาจงเป็นที่ลงใจและมั่นใจ
อย่ารวนเร เดี่ยวอวิชาคว่ำไปต้มยำขยำกับน้ำพริก

จะว่าปุ่ไม่จุดไม่คว่ำเอาไว้ ปล่อยให้จมไปกับมัน
เอาละ พอกินพอใช้ขนาดนี้แล้วไป ปู่เหน้อย

ในคืนนั้นไม่ได้หลับได้นอนเลย เพราะสลด
สังเวชความเป็นมาของตนสลดสังเวชเรื่องความเกิด
แก่ เจ็บ ตาย เพราะอำนาจแห่งกิเลสมันวางเชื้อแห่ง
กองทุกข์ฝังใจไว้ ไปเกิดในภพนั้นชาตินี้ มีแต่แบก
กองทุกข์หามกองทุกข์ไม่มีเวลาปล่อยวาง จนกระทั่ง
ถึงตายไปแล้วก็แบกอีกๆ คำว่าแบกก็คือ ใจเข้าสู่
ภพใดชาติใดจะมีสุขมากน้อย ทุกข์ต้องเจือปนไป
อยู่นั่นแล จึงได้เห็นโทษ เกิดความสลดสังเวช แล้ว
ก็มาเห็นคุณค่าแห่งจิตใจ ซึ่งแต่ก่อนไม่เคยคิดว่า
จิตใจจะมีคุณค่ามหัศจรรย์ถึงขนาดนั้น การไม่นอน
ในคืนนั้น เพราะความเห็นโทษอย่างถึงใจ และ
ความเห็นคุณอย่างถึงจิตถึงธรรม

ตั้งตนไว้
ไม่ประมาท
ตายแล้ว
ไม่สูญ

ท่านพระอาจารย์อินทร์ถวาย สันตุสสโก
เทศน์อบรมพระและฆราวาส
ณ วัดป่านาคำน้อย อ.นาขึง จ.อุดรธานี
เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐

พวกเราพยายามสะสมบุญกุศลใส่ตัวเอง
อย่าตั้งอยู่ในความประมาท อายุยืนเท่าไรก็ยิ่งสร้าง
คุณงามความดี คุณงามความดีบุญกุศลก็ยิ่งพอกพูน
ถ้าหากว่าทำกรรมชั่ว เกิดมาแต่เล็กแต่น้อยมีแต่ปล้น
มีแต่ลัก มีแต่ขโมย อายุมากเท่าไรก็ยังทำ ความชั่ว
ยิ่งพอกพูน ถ้าเราทำความดีแต่เล็กแต่น้อย จนอายุมาก
คุณงามความดีของเราก็พอกพูนเหมือนกัน เหมือนกับ
ขยันหาทรัพย์ ถ้าเราขยันหาทรัพย์แต่เล็กแต่น้อย
เมื่อเฒ่าแก่ชรามากก็ได้พึ่งพาอาศัย สะดวกสบาย แต่
ถ้าเราขี้เกียจขี้คร้านมาแต่เล็กแต่น้อย มีแต่ใช้จ่าย
สุรุ่ยสุร่าย เฒ่าแก่ชรามากก็ยิ่งทุกข์ยากลำบาก จะตายก็
ไม่ตาย จะอยู่จะกินก็ไม่มี ลักษณะอย่างนั้น

ในหลักของพระพุทธศาสนาแล้ว ท่านยืนยัน
พันเปอร์เซ็นต์ หมื่นเปอร์เซ็นต์ มีเท่าไรเปอร์เซ็นต์
ท่านยืนยันหมด ไม่ใช่ร้อยเปอร์เซ็นต์ ตายแล้วต้อง
เกิดอีกแน่นอนไม่เป็นอย่างอื่น ถ้าเราได้สั่งสมบุญ

กุศลเอาไว้ บุญกุศลจะเกื้อกูลหนุนเราไปสู่ภพภูมิที่ดี เพราะฉะนั้นพวกเราอย่าตั้งอยู่ในความประมาท ให้สั่งสมคุณงามความดี สั่งสมบุญกุศล ตายแล้ว ไม่สูญ

สิ่งไหนถ้าหากว่าไม่ดีก็อย่าริทำ ถ้าทำแล้วไม่เกิดประโยชน์ ทำสิ่งที่มีนันทิ ทำสิ่งที่มีนัยเป็นบุญกุศล เข้าสู่จิตใจของเรา คนเราทุกคน จะทำกรรมดีอย่างเดียวกันก็คงจะไม่ได้ จะทำกรรมชั่วอย่างเดียวกันก็คงจะไม่ได้ อีกเหมือนกัน มันต้องคละกันไป เมื่อคละกันไป บางคนกรรมดีมากกว่ากรรมชั่ว บางคนกรรมชั่วมากกว่ากรรมดี ถึงจะทำกรรมดีกรรมชั่ว สิ่งนั้นเป็นอดีตผ่านมาแล้ว มันแก้ไขไม่ได้แล้ว ในสมัยนั้นเราทำ เราไม่ได้คิด เราไม่ได้ศึกษา เพราะมันผ่านไปแล้ว แต่มาถึงจุดนี้ เรารู้แล้ว เราสำนึกแล้วว่า การกระทำสิ่งนั้นมันผิดและเราจะไม่ทำอีก

เราจะตั้งต้นใหม่ กรรมชั่วเราไม่คิดถึง เพราะมันผ่านไปแล้ว มันแก้ไขไม่ได้แล้ว ต่อไปนี้เราจะทำคุณงามความดีเท่านั้น คือตั้งต้นใหม่ **ปจฺจุปฺปนฺนญจ โย ธมฺมํ** คล้ายๆ ว่าให้ทำกรรมดีในปัจจุบันขณะนี้ เดียวนี้ไม่ต้องคิดถึงอดีตที่ผ่านมา หรืออนาคตที่ยังไม่มาถึง เราตั้งใจได้เดี๋ยวนี้ แปลว่าเป็นบุญเป็นกุศลอันยิ่งใหญ่แล้ว ให้รีบทำ เพราะคนเราเกิดมาแล้ว จะทำกรรมดีอย่างเดี๋ยวกงเป็นไปได้

หลวงพ่อก็คือพระอายุขนาดนี้ บวชมาตั้งแต่เป็นเณรอายุ ๑๑-๑๒ ปี ถ้านึกย้อนหลังจาก ๑๑-๑๒ ปี ก็ได้เบียดเบียนสัตว์พอสมควร เพราะเป็นลูกชาวไร่ชาวนา พวกปลาพวกกบพวกเขียด ก็ได้เบียดเบียนสัตว์เหล่านั้นไปมากพอสมควร เพราะฉะนั้นที่จะไม่ทำกรรมชั่วเลยนั้นคงจะเป็นไปไม่ได้ แต่ถึงยังไงก็ตาม เมื่อเราถึงจุดนี้ เรามองว่าถ้าหากว่าเรายืนอยู่ในขณะนี้

เราก็คงจะไม่ทำอย่างนั้น แต่คราวนั้นมันอยู่ในสิ่ง
แวดล้อมต่างๆ มันก็เลยได้ทำสิ่งเหล่านั้นไป ด้วยความ
ไม่รู้ ด้วยความที่ไม่ได้ตั้งใจ แต่ขอให้สัตว์ทั้งหลายที่เรา
ได้ทำไปแล้ว ขอให้โหสิให้แก่เราด้วย ต่อไปนี้เราจะ
สำรวจระวางต่อไป จะไม่ทำอีก

เรื่องนี้หลวงพ่อก็ได้แม่เมตตา อุทิศส่วนกุศลให้
โดยตลอด ในการได้รักษาศีล ในการบำเพ็ญคุณงาม
ความดี ในการที่ได้ภาวนา ก็อุทิศส่วนกุศลให้ดวง
วิญญาณเหล่านั้น ถ้าวิญญาณใดก็ตามยังอาฆาตกันอยู่
ก็ให้ยึดหยุ่นกันไป ก็ให้โหสิซึ่งกันและกัน ที่เขาที่เรา
ไม่ใช่ว่าจะเกิดมาเป็นมนุษย์ในชาตินี้เท่านั้น บางชาติ
เราอาจจะเกิดเป็นหมู หมา กา ไก่ เป็นนกเป็นปลา
คนอื่นก็ฆ่าได้ ได้กินเนื้อของเรา แต่ถึงอย่างไรก็ตามก็
ขอให้โหสิแก่ท่านเหล่านั้น ที่ทำให้เราเจ็บอกเจ็บใจ
เราจะไม่ผูกพยาบาทอาฆาตจองเวรกับใครๆ ทั้งหมด
ที่ผ่านมา พวกท่านทั้งหลายก็เหมือนกัน ที่ข้าพเจ้าได้

ทำด้วยความโง่เขลาของข้าพเจ้า ด้วยความไม่รู้ของ
ข้าพเจ้า พวกท่านทั้งหลายคงให้อโหสิอย่างที่ข้าพเจ้า
ให้อโหสิเหมือนกัน

ในหลักพระพุทธศาสนา พระพุทธเจ้าของเรา
ขนาดท่านได้บำเพ็ญบารมีโพธิสัตว์ ถ้าเราดูในชาติ
ต่างๆ พระพุทธเจ้าเกิดเป็นช่าง ม้า วัว ควาย หมู
หมา เป็ด ไก่ เป็นนกก เป็นราชสีห์ เสือโคร่ง เสือต่างๆ
พระพุทธเจ้าได้เกิดหมด เกิดเป็นพระราชามหากษัตริย์
พระเจ้าจักรพรรดิ พระอินทร์ พระพรหม เกิดหมด
ก่อนที่จะได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า เพราะฉะนั้น
วิญญูณของพวกเรา หรือตัวของพวกเรา ใจของเรา
จะเกิดเป็นมนุษย์อย่างเดียวกคงเป็นไปได้ ขนาด
พระพุทธเจ้าท่านบำเพ็ญขนาดนั้น ยิ่งสูงๆ ต่ำๆ
ลุ่มๆ ดอนๆ ทุกข์ๆ ยากๆ แต่บางครั้งจิตใจก็บำเพ็ญ
บารมี สร้างบุญ สร้างกุศล ภพชาติก็ติดตลอดหลายภพ
หลายชาติติดต่อกัน

แต่บางภพบางชาติ พอเกิดขึ้นมาเป็นผู้มีอำนาจ
วาสนา มีเงินทองทรัพย์สินสมบัติ ก็ลุ่มหลงมัวเมาใน
อบายมุข ฆ่าสัตว์ตัดชีวิต มีทั้งสุรานารี พอตกจาก
ชาติมนุษยลงไป กรรมชั่วที่ตัวเองได้ทำ ก็ต่ำลงไปอีก
พอตกต่ำลงไป แต่จิตใจมันไฝ่สูง อย่างพวกเราท่าน
ทั้งหลายที่อยู่ที่นี่ ไม่ใช่ขอให้ข้าพเจ้าต่ำกว่านี้เถอะ
เกิดชาติหน้า ไม่เคยคิดใช้ไหม แล้วก็ไม่เคยคิดว่าขอให้
ข้าพเจ้าอยู่เช่นในขณะนี้เถอะ แต่ความมุ่งหวัง เกิด
ชาติหน้า ขอให้ข้าพเจ้าดีกว่านี้ สูงกว่านี้ ร่ำรวยกว่านี้
มียศถาบรรดาศักดิ์สูงกว่านี้

จิตใจสรรพสัตว์ทั้งหลายในโลกนี้ไฝ่สูงอยู่
เสมอ การไฝ่สูงตัวนี้ ทำให้เขาสร้างคุณงามความดี
เข้าสู่กาย สู้วาจา สู้ใจ เขาจึงไปเกิดในสถานที่สูงขึ้น
เพราะใจของเขาไฝ่สูง วิญญาณไฝ่สูง ไม่ว่าท่านว่าเรา
ไฝ่สูงทั้งนั้น ถึงไฝ่สูงก็เถอะ ถ้าทำกรรมชั่ว กรรมชั่ว
นั้นก็พาไปทางต่ำ เพราะกรรมชั่วดึงลากลงไป

พระพุทธเจ้าท่านมองเห็นแล้วว่า วิถีชีวิต วิถีวิญญาณ
จะไปต่านั้น เพราะทำกรรมชั่ว กรรมชั่วจะพาพวก
ท่านทั้งหลายให้ตกต่ำ

ถ้าหากพวกเราท่านทั้งหลายทำกรรมดี เป็น
บุญกุศล อันดับแรกก็ดูแลปฏิบัติพ่อแม่ รู้จักศีล
รู้จักทาน รู้จักคุณงามความดี รู้จักการสะสมบุญ
กุศลเข้าสู่จิตใจ ให้ท่าน รักษาศีล ภาวนา สรุปลแล้ว
ให้เป็นคนดี การทำคุณงามความดี จะทำให้จิตใจ
ของพวกท่านออกจากชาตินี้จะสูงขึ้นไปเรื่อยๆ ซึ่ง
พระพุทธเจ้าท่านพยากรณ์ ท่านบอกกล่าวไว้แล้ว

ถ้าจะเปรียบเทียบกับโลกสมมุติปัจจุบันนี้
ก็เหมือนคนขี้เกียจขี้คร้านเรียนหนังสือ เป็นคนชั่ว
ชอบลักชอบขโมย ชอบหาเรื่องหาราว นั่นแหละคือ
การทำชั่ว คนนั้นจะไปไม่ได้ไกล ผลที่สุดจะไปอยู่ในคุก
ในตาราง อนาคตตกไปอย่างนั้น แต่ถ้าหากว่าผู้ใดก็ตาม

หมั่นขยันในการเป็นอยู่ตั้งแต่เล็กแต่น้อย ขยันในการ
เล่าเรียนศึกษา และเป็นเด็กดี เป็นคนดี หมั่นขยัน
ใช้สติปัญญา ใช้ความอดทน รู้จักวิญญู คุณวิญญู รู้จักพ่อ
รู้จักแม่ รู้จักพี่น้อง วงศาคณาญาติ รู้จักประเทศชาติ
บ้านเมือง ศาสนา พระมหากษัตริย์ อนาคตของเขาจะ
สดใส เจริญรุ่งเรืองไปได้ เพราะเหตุใด เพราะเขาสั่งสม
คุณงามความดี แต่ถ้าหากพวกเราทำกรรมชั่ว หรือ
ไม่ได้ตั้งต้นทำความดีมาตั้งแต่เกิดแล้ว มันก็จะไปใน
ทางต่ำ บุญกับบาปให้ผลต่างกันอย่างนั้น

สรุปแล้วทำกรรมชั่วให้ผลทางต่ำ ถ้าทำ
คุณงามความดีแล้วให้ผลไปทางสูง สูงกับต่ำพวกเรา
คงจะรู้ได้ ต่ำคือไปทางบาปอกุศล คือไปในทางที่ไม่ดี
ทางสูงก็คือเป็นกุศล จิตใจของเราอยู่เย็นเป็นสุข
ร่างกายอยู่เย็นเป็นสุข วงศาคณาญาติอยู่เย็นเป็นสุข
ทั้งสองอย่างเราปรารถนาอะไร ถ้าสุดแต่มันจะเป็นไป
มันก็ต้องเป็นไปทางต่ำ การกระทำหรือการปรับตัว

ของเราปรับได้ ในหลักพระพุทธศาสนา พระพุทธเจ้า
ท่านว่าปรับได้ ปรับใจให้เป็นคนดีคนชั่วนี้ปรับได้
ปรับที่ใจของเรา

พระพุทธเจ้าทรงปรับที่ใจของพระองค์ ที่ได้เป็น
พระพุทธเจ้าโลกวิทูทรงรู้แจ้งโลก เป็นพระอรหันต์ มิใช่
กายของพระพุทธเจ้าเป็นพระอรหันต์ ตา หู จมูก ลิ้น
กายของพระพุทธเจ้าก็เหมือนของพวกเราทั้งหลาย
เพราะท่านเป็นมนุษย์ ถึงท่านจะเป็นพระราชา
มหากษัตริย์ ร่างกายของท่านก็เหมือนกับพวกเราท่าน
ทั้งหลาย มีตา หู จมูก ลิ้น กาย เหมือนกัน แต่ว่าใจ
ของพระพุทธเจ้าที่ได้ทรงบำเพ็ญอยู่ในป่า ท่านรู้แจ้ง
เห็นจริง ตัดกิเลส ราคะ โทสะ โมหะ ออกจากใจ
ของพระองค์ เป็นพระพุทธเจ้า ในวันเดือน ๖ เพ็ญ
ในเมื่อท่านได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า ใจของท่านได้
ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้ารู้แจ้งเห็นจริงแล้ว ตา หู จมูก
ลิ้น กายของท่านก็เป็นพระพุทธเจ้าด้วย เพราะเหตุใด

เพราะใจของท่านเป็นพระพุทธเจ้า ร่างกายก็เป็น
พระพุทธเจ้าด้วย

แต่ถ้าหากทำกรรมชั่ว ทำความไม่ดีแล้ว อย่าง
พระเทวทัต คิดอะไรก็คิดแต่ในทางชั่ว คิดแต่จะ
เบียดเบียน คิดแต่จะเอารัดเอาเปรียบ คิดจะฆ่า
พระพุทธเจ้า พระเทวทัต ใจของท่านไปทางต่ำ ตา หู
จมูก ลิ้น กายของท่านเป็นเทวทัตไปด้วย ต่ำไปด้วย
อันนี้ก็เหมือนกัน ก่อนที่คนจะดีได้ ดีที่ใจ ในหลัก
พระพุทธศาสนาท่านเน้นลงที่ใจ มโนปุพพังคมา
ธัมมา, มโนเสฏฐา มโนมยา เรื่องทั้งหลายมีใจ
เป็นใหญ่ มีใจเป็นหัวหน้า สำเร็จด้วยใจ

เพราะฉะนั้นการสั่งสมบุญกุศลที่ดี การมา
ฝึกหัดจิตตภาวนาก็ดี ท่านให้มาดูใจของตนเอง จะดู
อย่างไร ท่านจึงให้กำหนดลมหายใจเข้า ลมหายใจ
ออก นี่แหละกุญแจดอกแรกที่จะจับจิตของตนเอง

ให้เป็นสมาธิ และจะจับด้วยวิธีอย่างไร ท่านให้กำหนด
ลมหายใจ ถ้าจับที่อื่นมันไม่มีที่จะจับ มันเลื่อนมันไหล
มันลอยไปหมด ไม่รู้ใจมันอยู่ที่ไหน ใจถ้าจะว่าละเอียด
ก็ละเอียดยิ่งกว่าลม ยิ่งกว่าน้ำ ยิ่งกว่าอากาศ อากาศ
เรายังเอามาอัดใส่ถังเป็นก๊าซออกซิเจนได้ ยังเป็นลม
ออกมาได้ แต่วิญญาณจะอัดให้เข้าไปอยู่ที่ไหนมันไม่อยู่
ทั้งนั้น จะอัดใส่กระบอกเหล็กมันก็ไม่อยู่ วิญญาณมัน
ละเอียดกว่านั้นไปอีก มันคิด มันไปรอบโลกจักรวาลได้

ฉะนั้นจะอย่างไรจึงจะจับใจให้อยู่ได้ ก็ต้อง
จับเข้ามากับลมหายใจเข้า หายใจออก พระพุทธเจ้า
ท่านเคยทำมาแล้ว ท่านได้ผลมาแล้ว จึงมาแนะนำ
พวกเรา ให้กำหนดลมหายใจเข้า หายใจออก ที่ท่าน
ได้ตรัสรู้ที่โคนต้นโพธิ์ วันเดือน ๖ เพ็ญ ท่านกำหนด
ลมหายใจเข้า รู้ว่าหายใจเข้า หายใจออก รู้ว่าหายใจ
ออก ให้มีสติสัมปชัญญะ สติคือความระลึกได้
สัมปชัญญะคือความรู้ตัว ในขณะที่กำหนดลมหายใจ

เข้า-ออกนั้น เมื่อกำหนดลมหายใจเข้า หายใจออกแล้ว
จิตเข้าสู่ความสงบเป็นหนึ่ง เพราะจิตมันไม่ส่งไปข้าง
นอก ให้มีสติอยู่กับลมหายใจเข้า-ออก เพราะไม่คิดไป
ทางอื่น เพราะมันไม่ต้าน ไม่ฝ่าไปทางอื่น ไม่จรไป
ทางอื่น จิตนิ่ง จิตรวมเข้ามา กระแสจิตรวมเข้ามา
เป็นหนึ่ง เรียกว่าจิตรวมเป็นหนึ่ง เมื่อจิตรวมเป็น
หนึ่งเป็นพลัง ในเมื่อจิตมีพลังก็เข้าสู่ความสงบ

พระพุทธเจ้าย้อนจิตไปในอดีต ว่าวันวานนี้
มาจากไหน มันเป็นอย่างไง พระองค์ดูจิตของพระองค์
พระองค์ก็ระลึกชาติหนหลังได้เรียกว่า ปุพเพนิวาสา-
นุสสติญาณ เป็นอันดับแรก ในหลักทางพระพุทธ-
ศาสนาเป็นมาอย่างนี้ มันมีแนวแถวที่พระพุทธเจ้า
ตรัสรู้ธรรมอย่างไร ไม่ใช่ยกเมฆยกหมอก ไม่ใช่
ฟังปาอาศัยเทพเจ้าเหล่าเทวาที่ไหนมาประดิษฐ์
หรือประสิทธิ์ประสาทให้พระองค์ พระองค์ใช้สติ
พระปัญญาของพระองค์เอง ดังนั้นพวกเราท่าน

ทั้งหลาย เป็นพุทธมามกะ พุทธบริษัท เป็นลูกศิษย์
ของพระพุทธเจ้า ควรศึกษา เมื่อศึกษาแล้วก็พยายาม
ไตร่ตรองเหตุและผล ที่เราได้ศึกษาแล้วนั้น เราได้
ศึกษาดีแล้ว ก็ลงมือปฏิบัติ เมื่อปฏิบัติจะเห็นผล ไม่ใช่
ดูแต่แผนที่เฉยๆ มันก็ไม่ถึงจุดหมายปลายทาง เมื่อดู
แผนที่แล้ว รู้แล้วเรียนรู้และศึกษาแล้ว ลงมือปฏิบัติ
กำหนดลมหายใจเข้าออก เมื่อจิตเข้าสู่ความสงบ
แล้ว เราจะรู้ได้ด้วยตนเองว่าที่พระพุทธเจ้าท่านบอก
ให้กำหนดลมหายใจเข้าออก จิตใจเข้าสู่ความสงบ
เป็นอย่างนั้น ดีจริงๆ จิตใจเข้าสู่ความสงบเป็นความ
สุขจริงๆ นัตถิ สันติปรัง สุขัง ความสุขอื่นยิ่งกว่า
ความสงบไม่มี จุดนี้เอง

ถ้าพวกเราปฏิบัติแล้ว พวกเราจะรู้ได้ด้วย
ตนเอง เรารู้อย่างนั้นขึ้นมาแล้ว เราจะรู้วิธีตัวเอง
ที่พระพุทธเจ้าท่านบอกว่า ใจเป็นอันหนึ่ง ร่างกาย
อันหนึ่ง จิตสงบเข้ามาแล้ว ร่างกายเป็นอันหนึ่งจริงๆ

ใจเป็นอันหนึ่งจริงๆ เห็นได้ชัดเจนด้วยความรู้สึก
อันนั้นๆ เหมือนกับไขอยู่ในจาน หรือมะม่วงอยู่ในจาน
เป็นคนละอันกัน ร่างกายก็เหมือนจาน มะม่วงก็เหมือน
ใจ มันอยู่อาศัยกันอยู่ เพราะฉะนั้นเราประพฤติปฏิบัติ
ได้แล้ว เราจะหายสงสัยในหลักธรรมคำสอนของ
พระพุทธเจ้า เพราะว่าธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า
เป็นปัจจัยตัดตั้ง ผู้ปฏิบัติย่อมรู้ได้ด้วยตนเอง

พวกเราท่านทั้งหลายที่ได้มาบำเพ็ญกุศลใน
วันนี้ ให้อุทิศส่วนกุศลถึงคุณพ่อ ปู่ ย่า ตา ยาย ตลอดจน
วงศาคนญาติที่ท่านล่วงลับไปแล้ว ดวงวิญญาณของ
ท่านสิงสถิตอยู่ ณ ที่ใด ถ้าตกทุกข์ได้ยาก ก็ขอให้พ้น
จากทุกข์ ถ้ามีสุขก็ขอให้สุขยิ่งขึ้นไป ส่วนท่านที่มี
ชีวิตอยู่ ก็ให้เจริญด้วย อายุ วรรณะ สุขะ พละ ให้มี
กำลังกาย กำลังใจแข็งแรง อย่าให้มีโรคภัยไข้เจ็บ
ด้วยบุญกุศลที่พวกลูกหลานได้กระทำในวันนี้ ทั้งอุทิศ
ส่วนกุศลด้วย ทั้งมอบบุญกุศลที่พวกเราได้ทำในวันนี้

ให้แก่ผู้มีชีวิตอยู่ ก็ขอให้เจริญยิ่งด้วย อายุ วรรณะ
และให้ลูกหลานทั้งหลาย ญาติโยมทั้งหลาย ให้ศึกษา
แล้วก็ให้ปฏิบัติ สรุปลงแล้วก็คือตายแล้วไม่สูญ ต่อไปนี้
รับพร อนุโมทนา ให้พร

พญานาคในถ้ำเชียงดาว

หลวงปู่แหวน สุจิณฺโณ

วัดดอยแม่ปิ้ง อ.พร้าว จ.เชียงใหม่

จากหนังสือโครงการหนังสือบูรพาจารย์ เล่ม ๓
เรียบเรียงโดย รศ.ดร.ปฐม -รศ.ภัทรา นิคมานนท์
มีนาคม ๒๕๔๘

หลวงปู่แหวน สุจิณฺโณ เล่าถึงพญานาคในถ้ำ
เชียงดาว ดังนี้:-

ภายในถ้ำหลวง ที่ถ้ำเชียงดาว มีพญานาคอยู่
ถ้ำดังกล่าวนี้ ต้องแยกขึ้นไปทางซ้ายมือ อยู่เหนือ
ถ้ำหลวงเล็กน้อย พื้นถ้ำมีก้อนหินเป็นรูปกงจักรกับ
ดอกบัว มีพญานาคเฝ้าอยู่ภายใต้แผ่นหินนี้

เวลามีพระเข้าไปภาวนาอยู่ภายในถ้ำนั้น ท่าน
แทบกระดูกกระตักตัวไม่ได้เลย เป็นต้องถูกพญานาค

กล่าวโทษทันทีว่า สมณะอะไรช่างไม่สำรวม คะนอง
กายเหมือนเด็ก ๆ

ถ้าเดินไปสะดุดเอาก้อนหินตั้งกรอกแกรก เขาก็จะกล่าวโทษว่า สมณะอะไร จะเดินจะเหิน ไม่สำรวมระวัง รีบไปรีบมาเหมือนม้าแข่ง

ไม่ว่าพระจะทำอะไร ต้องสำรวมทุกอิริยาบถ
ถึงอย่างนั้นก็ไม่วายจะถูกตำหนิติเตียน

พญานาคนี้มีอัธยาศัยชอบพอกับพระมหาบุญ
ถ้าพระมหาบุญเข้าไปอยู่ในถ้ำนั้น ไม่ว่าท่านจะทำ
อะไร เช่น ทำเสียงกระแอมกระไอ เดินเสียงดัง ทำ
ก้อนหินหล่น เธอก็เฉย ไม่แสดงกิริยาอะไรต่อต้าน
เพราะมีจิตเหมือนกัน

อย่างไรก็ตาม ไม่มีพระองค์ใดเข้าไปอยู่ในถ้ำนั้น
ได้นาน เพราะในถ้ำมีช่องให้อากาศเข้าไปทางเดียว
คือทางปากถ้ำ เมื่อพระเข้าไปอยู่ข้างในแล้วปิดประตู
อากาศภายนอกแทบเข้าไปไม่ได้เลย ทำให้อึดอัด

หายใจไม่สะดวก

ยกเว้นหลวงปู่มน้องค์เดียว ที่ท่านเข้าไปอยู่ใน
ถ้ำนั้นได้นานเป็นวันๆ

หลวงปู่มันเคยเทศน์แนะนำพญานาค แต่เธอ
ไม่ยอมรับคำแนะนำ เพราะยังอาลัยอัฐภาพปัจจุบัน
ของตนอยู่ ในที่สุดท่านเห็นว่าเข้าไปทำความ
รำคาญให้แก่เธอ จึงไม่เข้าไปในถ้ำนั้นอีกเลย

ที่ถ้ำพญานาคนี้ หลวงปู่แหวนเข้าไปอยู่ ๑ วัน
หลวงปู่ตื้อเข้าไปอยู่ ๓ วัน แต่ละองค์ที่เข้าไปอยู่
ต่างถูกพญานาคตำหนิกล่าวโทษเอาทั้งสิ้น พระท่าน
อยู่ไม่ได้ เพราะสงัดออกไปดูที่ไร เห็นพญานาค
คอยจ้องหาเรื่องตำหนิพระอยู่ตลอดเวลา

เมื่อพระต่างองค์ต่างเห็นว่าถ้าเข้าไปแล้วจะ
ทำให้พญานาคสร้างบาปหนักเข้าไปอีก จึงได้ช่วย
เหลือเธอโดยการไม่เข้าไปรบกวนในที่อยู่ของเธออีก
ต่อไป

พบเปรตสมัยใหม่

ประสบการณ์ส่วนหนึ่งของ หลวงปู่แหวน ขณะอยู่ที่ถ้ำเชียงดาว มีดังนี้ :-

ในระหว่างพรรษา วันหนึ่งประมาณ ๕ โมงเย็น หลวงปู่แหวน กำลังเดินจงกรมอยู่ ก็มีเสียงดังโครมครามเหมือนกิ่งไม้ใหญ่หักลงมา จึงเหลียวไปดู กลายเป็นสัตว์ร่างใหญ่ร่างหนึ่ง เอาเท้าเกาะอยู่บนกิ่งไม้ ห้อยหัวลงมา มีผมยาวรุงรัง เสียงร้องโหยหวน

หลวงปู่บอกว่า ท่านไม่ได้นึกกลัว และไม่ได้ให้ความสนใจ ยังคงเดินจงกรมต่อไป

เมื่อร่างนั้นเห็นว่าหลวงปู่ไม่สนใจ ก็หนีหายไป

สองสามวันต่อมา ก็มาปรากฏอีก แต่หลวงปู่ก็เดินจงกรมโดยไม่สนใจ หลังจากนั้นจึงมาปรากฏตัวให้เห็นทุกเย็น แต่ไม่ได้เข้ามาใกล้หลวงปู่ คงแสดงอาการเหมือนเดิมทุกครั้ง

วันหนึ่ง หลวงปู่ได้กำหนดจิตตามไปว่า ที่มานั้น เขาต้องการอะไร ทีแรกเขาทำเฉยเหมือนไม่เข้าใจ หลวงปู่จึงกำหนดจิตตามอีก เขาจึงบอกว่าต้องการ มาขอส่วนบุญ

หลวงปู่จึงกำหนดจิตตามต่อไปว่า เขาเคยทำ กรรมอะไรมา จึงต้องมาทุกข์ทรมานอยู่ในสภาพ เช่นนี้

ร่างนั้นได้เล่าถึงบุพกรรมของเขาว่า เขาเคยเป็น คนอยู่ที่เชียงดาวนี้ มีอาชีพลักขโมยและปล้นเขากิน ก่อนไปปล้น เขาจะเอาดอกไม้ธูปเทียน ไปขอพรและ ขอคุ้มครองกับพระพุทธรูปองค์หนึ่งในถ้ำ

เขาทำอย่างนี้ทุกครั้ง และก็แคล้วคลาดตลอดมา

อยู่มาวันหนึ่ง เขาไปขอพรพระพุทธรูป แล้ว ออกไปปล้นเช่นเคย บังเอิญเจ้าของบ้านรู้ตัวก่อน จึง เตรียมต่อสู้ เขาถูกเจ้าของบ้านฟันบาดเจ็บสาหัส จึง หนีตายเอาตัวรอดมาได้

ด้วยความโมโหว่า พระไม่คุ้มครอง เขาจึงกลับไปตีถ้ำแล้วเอาขวานทุบเศียรพระพุทธรูป จนคอหัก ขณะเดียวกัน ก็ยังคุมแค้นอยู่ ตั้งใจว่า บาดแผลหายแล้ว จะกลับไปแก้แค้นเจ้าของบ้านให้ได้

เมื่อญาติบาดแผลที่ถูกฟันนั้นสาหัสมาก เขาจึงต้องตายในเวลาต่อมา วิญญาณเขาจึงต้องมาเป็นเปรตทนทุกข์ทรมานอยู่ที่เขียงดาวแห่งนี้ จึงได้พยายามมาขอส่วนบุญ เพื่อให้พระท่านช่วยแผ่ให้ได้คลายความทุกข์ทรมานลงไปได้บ้าง

หลวงปู่แหวนท่านเล่าว่า บุพกรรมของเปรตตนนั้น หนักมากเหลือเกิน ท่านได้รวบรวมจิต อุทิศบุญกุศลไปให้ ตั้งแต่นั้นมา ร่างนั้นก็ไม่มีปรากฏให้เห็นอีก แต่จะได้รับบุญกุศลเพียงใดขึ้นอยู่กับตัวเขาเอง

หลวงปู่บอกว่า เปรตตนนั้นเป็นเปรตสมัยใหม่ เพราะใช้คำแทนตัวเขาเองว่า “ผม” แต่เปรตตนอื่นๆ ที่หลวงปู่เคยพบมา จะใช้คำแทนตนว่า “เรา” หรือ “ข้าพเจ้า” จึงนับว่าเปรตตนนี้ เป็นเปรตสมัยใหม่

ธรรมะที่สืบเนื่องจากเปรตตนนั้น

หลวงปู่แหวน ท่านพูดถึงธรรมะหลังจากเล่าเรื่องเปรตตนนั้นดังต่อไปนี้ :-

บรรดาสัตว์ทั้งหลายนั้น เมื่อไม่มีทุกข์มาถึงตัว มักจะไม่เห็นคุณของพระศาสนา มัวเมาประมาท ปล่อยกายปล่อยใจให้ประพฤตินุจริต ผิดศีลผิดธรรม อยู่เป็นประจำนิสัย เห็นผิดเป็นถูก เห็นกงจักรเป็นดอกบัว

ต่อเมื่อได้รับทุกข์แล้ว ที่พึ่งอื่นไม่มี นั่นแหละจึงได้คิดถึงพระ คิดถึงศาสนา

แต่เป็นเวลาที่ยาวยไปแล้ว

เรื่องความดีนั้นเราต้องทำอยู่เสมอ ให้เป็นที่อยู่ของจิต เป็นอารมณ์ของจิต ให้เป็นมรรค คือทางดำเนินไปของจิต จึงจะเห็นผลของความดี

ไม่ใช่เวลาใกล้จะตาย จึงนิมนต์พระไปให้ศีล ให้ไปบอกพุทโธ หรือตายไปแล้ว ญาติจึงเคาะโลง บอกให้รับศีล เช่นนี้เป็นการกระทำที่ผิดหมด

เหตุเพราะว่า คนเจ็บนั้น จิตมัวติดอยู่กับเวทนา โฉนจะมาสANJIใจยึดกับศีลได้ เว้นไว้แต่ผู้ที่รักษาศีล มาเป็นปกติเท่านั้น จึงจะสามารถระลึกถึงศีลของตัวเองได้ เพราะตนเองเคยทำมาจนเป็นอารมณ์ของจิต แล้วเท่านั้น

แต่ส่วนมาก พอใกล้จะตายแล้ว จึงมีผู้เตือน ให้รับศีล ยิ่งคนตายแล้ว ยิ่งไม่ต้องพูดถึง เพราะคนตายนั้น ร่างกายกับจิตใจ ไม่รับรู้ใดๆ แล้ว

แต่ที่ทำมา ก็ยังถือว่าเป็นของดี

ตัวอย่าง พระเทวทัต ทำกรรมจนสุดท้ายถูก แผ่นดินสูบ เมื่อร่างกายลงไปถึงคาง จึงระลึกถึงความดีของพระพุทธเจ้าได้ แล้วขอถวายคางเป็น พุทธบูชา

พระเทวทัต ยังมีสติระลึกได้ จึงพอมีผลดีอยู่
บ้างในอนาคต

แม้เปรตตนนั้นก็เหมือนกัน ตายไปแล้ว จึง
สำนึกได้มาขอส่วนบุญ เมื่อตอนยังมีชีวิตอยู่ เคย
ทำลายแม่กระทั่งพระพุทธรูปที่ตนเคารพนับถือ

การที่พระแม่เมตตาให้ เขาจะได้รับหรือเปล่า
ไม่รู้ สู้เราทำเอาเองไม่ได้ เราทำให้ตัวเราเอง จะได้
มากน้อยเท่าไรก็มีความปิติ เอิบอímใจมากเท่านั้น

ธรรมะหลวงปู่แหวน สุจิณฺโณ

“ให้น້อมเข้ามาที่ก้อนธัมเมานี้ละ ก้อน
พระธัมม์แต่เมา ตัวนี้ละ คั่นเข้าๆ จนแจ่ม ครั้นแจ่ม
แล้วก็รู้หมดละหมุ่นั้น ครั้นมันเล่นอยู่ก็ของเก่า
มันเป็นธัมเมายู่นั้นแหละ พุทโธ ธัมเมา ธัมโม
ธัมเมา สังโฆ ธัมเมา อุกุสลา ธัมเมา

เมาทหลง เมาทโกรธ เมาทราคะ กิเลสตัณหา มันต้อง
ละพวกนี้แหละ...จะไปละที่ไหน? คั่นอยุ่่นั้นแหละ

ตัวทุกข์มันก็เกิดตรงนั้น ถือตัวถือตน มันก็ถือ
อยุ่่นั้น ก้อนธัมเมานี้ละ

เกสา โลมา นขา ทันตา ตโจ สอนถึงแต่
หนัง เนื้อ หนังหุ้มอยู่เป็นที่สุตรอบ ไม่รู้ดี ไม่รู้ชั่ว
มันปิดบังหมด เป็นอวิชาใหญ่โต อวิชามันตัวมืด
เอามันจนรู้แจ้งโล่ อรหิ มันก็หยุดละ ไม่หยุดก็

ธัมมาอยู่นั้นละ อวิชชาธัมมา อติตาธัมมา อติตกั
เป็นธัมมาตั้งแต่ตีกดำบรรพ

นับอสงไขยไม่ได้ นับล้านอสงไขยไม่ถ้วน
เกิดแล้วตาย ตายแล้วเกิด มาตั้งแต่ตีกดำบรรพ
มาตั้งแต่อดีต อนิจจัง ทุกขัง อนตตา มันเรื่องของ
สังขาร รู้เท่าสังขาร รู้เท่าสมมติ วางสังขารหมด
วางสมมติหมด ก็โลกวิทู รู้แจ้งโลก รู้แจ้งโลกแล้ว
ก็รู้แจ้งธรรม

ฉะนั้น ไม่ให้ประมาท ให้คั่นอยู่ในก่อนธัมมา
อันนี้ละ พระธัมมาก็ว่ามันมาอยู่กับรูปนี้ ไม่มา
รูปนี้ก็รูปอื่นมีทั่วไป ครั้นคั่นนี้ให้แจ้งแล้วก็หลุด
ออก แล้วมันก็สบาย วางขันธ ๕ ธาตุ ๔ ดิน น้ำ
ไฟ ลม เอาละอย่าไปเอามาก มันเป็นธัมมา”

(ที่มา : ประตู่ธรรม dharma-gateway.com)

เวียนว่ายตายเกิด
คิดดี พูดดี ทำดี
ชีวิตเป็นสุข

ท่านพระอาจารย์อินทร์ถวาย สันตุสสโก
เทศน์อบรมพระและฆราวาส
ณ วัดป่านาคำน้อย อ.นาขуง จ.อุดรธานี
เมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๔

วันนี้เป็นวันทำบุญ พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยายของ
พวกเราก็เคยทำมาอย่างวันนี้แหละ แต่ท่านได้ล่วงลับ
ดับขันธไป ตามหลักของพระพุทธศาสนาท่านว่า ตาย
แล้วไม่สูญ ตายแล้วเกิดอีก ต้องใช้กรรมของตัวเอง
ถ้าใครได้ทำกรรมดีไว้ กรรมดีก็ส่งผลไปในทางที่ดี
ถ้าทำกรรมไม่ดีไว้ กรรมชั่วจะตามสนอง ทุกคนที่เกิด
มาในโลกจะทำแต่กรรมดีอย่างเดียวไม่ได้ จะต้อง
ทำกรรมชั่วด้วย แต่จะมากจะน้อยต่างกันเท่านั้นเอง

การทำกรรม ทำได้สามทาง คือกายกรรม
วจีกรรม มโนกรรม กรรมคือการกระทำ ถ้าคิดไปใน
ทางที่ไม่ดี เรียกว่ามโนกรรม ถ้าทำไปในทางไม่ดี
เรียกว่ากายกรรม พุดในทางไม่ดีเรียกว่าวจีกรรม
เราจะพุดดีตลอด คิดดีตลอด ทำดีตลอดคงเป็นไป
ไม่ได้ เพราะเรายังเป็นปุถุชน ยังหนาแน่นไปด้วย
กิเลส โสภ โภธ หลง บางทีก็โลภ อยากจะได้ของเขา
บางทีก็คิดพยาบาทปองร้ายเขา บางทีก็เห็นผิดจาก

ทำนองคลองธรรม อันนี้เรียกว่ามโนกรรม เมื่อมโนกรรมคิดไปในทางที่ไม่ดี ก็อาจจะทำกรรมทางกายทางวาจา ผลที่ตามสนองดวงวิญญาณ หรือว่าใจดวงนั้น เมื่อผ่านพ้นจากภพนี้ชาตินี้ไปแล้ว อาจจะไปตกทุกข์ได้ยากก็ได้

พวกเราที่เกิดมาทีหลัง ได้พบพระพุทธศาสนา ได้ทำบุญ พ่อแม่ปู่ย่าตายายก็เคยทำบุญ พอตายไปแล้วก็อาจไปตกนรก พอพ้นจากนรกมาก็คิดถึงลูกคิดถึงหลาน ว่าลูกหลานได้ทำบุญไปให้หรือเปล่า เมื่อก่อนก็เคยทำบุญข้าวประดับดิน ข้าวสลาก เคยทำบุญอุทิศให้พ่อแม่ปู่ย่าตายาย แต่วันนี้ลูกหลานทำบุญอุทิศให้บ้างหรือเปล่า ดวงวิญญาณของท่านอาจจะมาคอยลูกหลานอยู่ก็ได้ เพราะดวงวิญญาณที่ตกทุกข์ได้ยาก เหมือนกับติดคุกติดตะราง

พระพุทธเจ้าท่านสอนเอาไว้ว่า เมื่อพ่อแม่เลี้ยงดูเรามาแล้ว เราก็เลี้ยงท่านตอบ ทำกิจธุระของ

ท่าน ดำรงวงศ์สกุล ประพฤติตนให้สมควรได้รับ
ทรัพย์มรดก เมื่อพ่อแม่ล่วงลับไปแล้ว ก็ทำบุญอุทิศ
ส่วนกุศลให้ท่าน นี่คือในหลักธรรมคำสอนของ
พระพุทธเจ้า ไม่ใช่พ่อแม่ตายไปแล้วก็แล้วไป
ท่านไม่ได้คิดอย่างนั้น เพราะร่างกายของเราตั้งแต่
ศีรษะจนถึงฝ่าเท้า ได้มาจากพ่อแม่ พ่อแม่แบ่งให้เรา
แบ่งปันมรดกให้แก่เรา เมื่อมรดกชิ้นนี้ยังมีอยู่ ก็ควร
ที่จะทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้ท่าน

เมื่อพวกเราได้มาพบพระพุทธศาสนาแล้ว
สิ่งไหนที่เป็นคุณงามความดี สิ่งไหนที่เป็นบุญเป็น
กุศลให้พวกเราทำไว้ดีกว่า ดีกว่าตายไปแล้วให้ลูก
หลานทำให้ทีหลัง บางทีลูกหลานเชื่อบ้าง ไม่เชื่อบ้าง
ทำผิดๆ ถูกๆ บ้าง บุญกุศลก็ตกๆ หล่นๆ เพราะฉะนั้น
ขณะที่เรายังมีชีวิตอยู่ควรจะทำเอาเอง ไหว้พระ
สวดมนต์ ให้ท่าน รักษาศีล นั่งสมาธิ ภาวนา
ปฏิบัติธรรม สิ่งไหนที่เป็นคุณงามความดี เราควรจะทำ

ทำสิ่งนั้น สิ่งไหนที่มันจะชั่วช้าเสียหาย ต่อประเทศ
ชาติบ้านเมือง เสียหายต่อวงศ์สกุล เสียหายต่อตัวเอง
อย่าไปทำ ถ้าทำไปแล้วจะเดือดร้อนตัวเองเมื่อภาย
หลัง ในหลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า เมื่อตาย
ไปแล้ว กรรมชั่วก็จะให้ผล เมื่อเรายังมีชีวิตอยู่ได้พบ
พระพุทธศาสนา เราควรจะทำคุณงามความดี ให้
สังเกตดู มนุษย์เราเกิดมาทำไมไม่เหมือนกัน เกิดเป็น
รื้อย เป็นพัน เป็นหมื่น เป็นแสน เป็นล้าน เพราะว่า
กรรมจำแนกให้แปลกแตกต่างกัน แม้แต่ร่างกายก็ไม่
เหมือนกัน ไม่ต้องพูดถึงทางด้านจิตใจ จิตใจของเรา
แต่ละท่านแต่ละคนก็แปลกแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง

หลักของพระพุทธศาสนา พระพุทธเจ้าท่าน
ว่าสัตว์โลกทั้งหลายย่อมเป็นไปตามกรรมที่เราได้
กระทำไว้ เมื่อเราทำกรรมดี กรรมดีจะตามสนองไป
ในทางที่ดี ถ้าว่าเราทำกรรมชั่ว กรรมชั่วก็จะพาไป
ในทางทุกติ เมื่อพวกเราได้รู้ได้ศึกษา ได้ฟังธรรม

คำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าแล้ว ควรประกอบแต่
คุณงามความดี ตายแล้วไม่สูญ อย่างที่พระพุทธเจ้า
ได้ทรงไปค้นคว้าศึกษามาแล้ว วันที่พระองค์ตรัสรู้
พระอนุตตรสัมมาสัมโพธิญาณ ท่านบอกชัดเจนเลยว่า
ปุพเพนิวาสานุสสติญาณ ระลึกชาติหนหลังได้ ถ้า
พระพุทธเจ้าเกิดมาชาติเดียว คงระลึกชาติที่แล้วไม่ได้
เหมือนกับเราเกิดมาวันนี้อันเดียว เราจะระลึกถึงเมื่อ
วานนี้ได้ได้อย่างไร

เมื่อพระพุทธเจ้าท่านได้ตรัสรู้พระอนุตตรสัมมา-
สัมโพธิญาณแล้ว ท่านระลึกชาติหนหลังได้เป็นร้อยๆ
พันๆ หมื่นๆ แสนๆ ชาติ แต่ละชาติทำกรรมอันไหน
ไว้ จึงมาเสวยกรรมอย่างนี้ ถ้าใครทำกรรมสิ่งนี้ไว้
ต้องได้รับผลอย่างนี้ ท่านยกตัวอย่างให้เห็น อย่าง
พระโมคคัลลาน์ท่านได้ฆ่าพ่อฆ่าแม่ของท่านในอดีตชาติ
พอมาชาตินี้โจรได้ฆ่าท่าน ท่านก็ได้มรณภาพด้วย
น้ำมือของโจร คนทั้งหลายก็พากันสงสัยว่าทำไม

พระโมคัลลาน์เป็นคนดี เป็นพระอัครสาวกเบื้องซ้าย
ของพระพุทธเจ้า มีฤทธิ์มีเดชอีกต่างหาก มีแต่สั่งสอน
ชักนำผู้คนไปในทางที่ดี คนทั้งหลายรักเคารพนับถือท่าน
แต่ทำไมต้องมาถูกโจรฆ่า

พระพุทธเจ้าตรัสว่าพระโมคัลลาน์สมควรแก่
กรรมในอดีตของท่านเอง เพราะท่านเคยฆ่าพ่อฆ่าแม่
ของท่านในอดีตชาติ ใครจะหนีกรรมไปไม่ได้ ท่าน
ต้องได้รับกรรมที่ตนได้กระทำไว้ เมื่อพวกเราได้ฟัง
ธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าแล้ว สิ่งไหนที่ไม่ดี
อย่าทำ อย่าคิด อย่าพูด จงทำแต่สิ่งที่ดี คิดในสิ่งที่ดี
พูดในสิ่งที่ดี พวกเราจะมีแต่ความผาสุกร่มเย็น อยู่ใน
สถานที่ใด ก็มีแต่ความสุขความเจริญ ถ้าพวกเราคิด
ในทางไม่ดี ทำไม่ดี พูดไม่ดีแล้ว มีแต่ความหายนะ
มาสู่ตนเอง

หลวงพ่อดีชี้แนะแนวทางให้แก่พวกเรา
ท่านทั้งหลาย ได้ฟังได้ศึกษา วันนี้นับว่าเป็นวันมงคล

มหามงคลอย่างยิ่ง คณะศรัทธาญาติโยมลูกหลาน วัดนี้
เป็นของพวกเราทุกคน ทูลกระหม่อมฟ้าหญิงของเรา
ได้มาประทับแรม แล้วก็ได้มาร่วมทำบุญตักบาตร
ทำคุณงามความดี สร้างบุญสร้างกุศลร่วมกันกับพวก
เรา ท่านทรงเป็นประธานตักบาตร พวกเราลูกหลาน
ทั้งหลายที่มาพบมาเจอจึงเป็นสิ่งที่หาได้ยากยิ่งนี้แหละ
สมมุติเทพ เป็นเทพในเมืองมนุษย์ เป็นผู้สูงส่งด้วย
บุญวาสนาบารมี พวกเราที่มาอยู่ใกล้ก็เป็นบุญเป็นกุศล
ส่วนหนึ่งอีกเหมือนกัน

ขอให้พวกเราทั้งหลายอย่าตั้งอยู่ในความ
ประมาทให้สังสมคุณงามความดีเอาไว้ถ้าเรามีภพ
มีชาติ ต่อไปภายภาคหน้าบุญกุศลจะเกื้อหนุน
พวกเราไปสู่สุคติ ถ้าพวกเราทำสิ่งที่ไม่ดีแล้ว ความชั่ว
จะพาไปสู่ทุคติ ต่อไปรับพร

ตายแล้ว ไปนรก
หรือสวรรค์ก่อน

ท่านพระอาจารย์อินทร์ถวาย สันตุสสโก
เทศน์อบรมพระและฆราวาส
ณ วัดป่านาคำน้อย อ.นาขуง จ.อุดรธานี
เมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๕

พวกเราได้ประชุมเพลิงโยมพีตาว ท่านอายุ ๘๐ ปี ตามที่จริงเกินอายุชั้ย ทุกวันนี้คนอายุ ๗๕ ปี เป็นอายุชั้ย แต่โยมพีตาวนี้อายุท่าน ๘๐ ปี ท่าน ก็ได้จากไป ท่านได้สร้างคุณงามความดีเอาไว้มาก การสร้างคุณงามความดี การสร้างบุญสร้างกุศล บางคนก็บอกว่า ถ้าเขาทำบุญทำกุศล เขาคงจะไปดี เมื่อจวนเจียนใจจะขาด เราจะนึกถึงเรื่องอะไร จุดนี้เป็นจุดที่สำคัญ พวกเราต้องได้ฝึกเอาไว้ ถ้าหากว่า จวนเจียนใจจะขาด ถ้านึกไปทางชั่ว บาปอกุศลก็วิ่ง เข้ามา ให้ผลไปในทางชั่วก่อน แต่ทางดีก็ไม่เสียหาย อะไร จะรอให้ผลภายหลัง

ถ้าใครทำความชั่วมากๆ ก่อนตายเขาระลึก ถึงคุณงามความดี ระลึกถึงบุญกุศลที่ได้เลี้ยงดูพ่อแม่ ได้ทำคุณูปการ ได้ทำบุญในพระพุทธศาสนาหรือ สาธารณประโยชน์ บุญกุศลก็จะเข้ามาสู่จิตใจของ ดวงวิญญาณนั้น ดวงวิญญาณนั้นก็จะไปสู่สุคติก่อน

แต่ถ้าหมดอานิสงส์แห่งสุดติแล้ว คนๆ นั้นเขาก็จะ
ตกต่ำลงไปเพราะบาปอกุศลที่เขาได้ทำไว้

ในครั้งพุทธกาล พระพุทธเจ้าของเราท่านมี
อนาคตังสญาณ ท่านรู้อนาคต รู้บาปบุญคุณโทษ
ใครทำบาปใครทำกรรมอันไหนไว้ ถึงคราวสุดท้าย
พระพุทธองค์ทรงรู้ได้ทั้งหมดว่าจะไปทางไหนก่อน
อย่างพระนางมัลลิกาที่เป็นอัครมเหสีของพระยา-
ปเสนทิโกศล เป็นผู้ที่มีปัญญามากคนหนึ่ง ได้ทำบุญ
กับพระยาปเสนฯ ทำบุญอุทิศทาน ทานที่ไม่มีใคร
ทำได้เหมือน ทำบุญครั้งใหญ่ที่สุด เป็นผลงานของ
พระนางมัลลิกา ทำทีเดียวหมดไป ๑๔ โภกวิ โภกวิหนึ่ง
ก็เท่ากับ ๑๐ ล้าน สิบพันเป็นหมื่น สิบหมื่นเป็นแสน
สิบแสนเป็นล้าน สิบล้านเป็นโภกวิ โภกวิหนึ่งก็เป็นเงิน
สิบล้าน

บางคนก็ว่าทำบุญแข่งกันไม่ได้บุญ อย่าไปพูด

อย่างนั้น อย่าไปคิดอย่างนั้น การกระทำอันไหนก็ตาม ถ้าแข่งกันหาเงิน มันก็ต้องได้เงิน ถ้าหากว่าแข่งกัน ชี้เกียจ มันก็ได้ทุกซ์ แข่งกันทำความชั่วก็ต้องได้บาป ถ้าแข่งกันทำคุณงามความดี จะตกต่ำได้อย่างไร ก็ต้องเป็นบุญเป็นกุศล

พระยาปเสนฯ กับพี่น้องประชาชนกรุงสรวัดถึก็ แข่งกันทำบุญ วันหนึ่งพระยาปเสนฯ นิมนต์พระพุทธรเจ้า พร้อมพระสงฆ์ บริษัทบริวารพร้อมใจกันทำบุญกัน อย่างเต็มที่ วันรุ่งขึ้นพี่น้องประชาชนชาวเมืองร่วมกัน ทำบุญมากกว่าพระยาปเสนฯ ต่อมาพระยาปเสนฯ ทำบุญอีก และพี่น้องประชาชนร่วมกันทำบุญอีก แข่ง กันทำบุญมาถึง ๔ ครั้ง พอครั้งที่ ๕ พระยาปเสนฯ อ่อนอกอ่อนใจ ก็ซ้กจะยอมแพ้แล้ว พระนางมัลลิกาผู้ มีปัญญา ก็ทูลว่าจะไปยอมแพ้ทำไม เราเป็นพระเจ้า- แผ่นดิน อุปรกรณ์ในการทำบุญเรามีมากกว่าชาวบ้าน การที่จะเอาชนะชาวบ้านนั้นไม่ยากเพราะชาวบ้าน

เขาไม่มีข้าง พวกเรามีข้าง เอาข้างมายกฉัตร ตั้งบัลลังก์
ขึ้นมา เอาข้าง ๕๐๐ เชือก มายกฉัตรจะทำให้พิเศษ
ขนาดไหนก็ได้ พระยาปเสนฯ ก็เห็นด้วยเลยเตรียมข้าง
มายกสัปทน พระที่นั่งฉัตรบนธรรมาสน์ นั่งเป็นองค์ๆ
เรียงกันไป ข้างก็หมอบถือสัปทนให้

พระองค์ลีมาล ท่านนั่งเป็นองค์สุดท้าย ท่านบวช
และได้สำเร็จพระอรหันต์ คือนั่งเป็นองค์ที่ ๕๐๐ ข้าง
ก็หมดพอดี เพราะได้ข้างมาเพียง ๔๙๙ เชือก แต่มี
ข้างอยู่ตัวหนึ่งมันดูร้ายมาก เขาชิงเอาไว้ ผูกมัดล่ามโซ่
เอาไว้ ที่เขาเอาข้างตัวนี้ไว้ เพราะเวลาเกิดศึกสงคราม
ขึ้นมา ข้างที่ดูร้ายอย่างนี้ เขาจะเอาเหล่าให้มันกิน
พอมันเต็มสุรา เม้าได้ที่ก็ปล่อยออกไป มันไม่รู้ว่าใคร
เป็นใคร มันเหยียบตะโปหมด ปล่อยเข้าปราบอริศัตรู
มันก็มีประโยชน์ในการรักษาประเทศชาติในยุคนั้น
สมัยนั้น

คนทั้งหลายก็ว่า มีแต่พระองค์เดียว
นั่งไม่มีสัปทนกัน องค์อื่นมีหมด คูๆ แล้วมันไม่สมบูรณ์
ถึงยังไงก็ต้องเสียดู เลยเอาข้างตัวที่ขังไว้ออกมา พอ
ออกมาสัปทน ข้างตัวนั้นทำกิริยาดีกว่าข้างตัวอื่น
กิริยามารยาทเรียบร้อยสวยงาม จนเป็นที่ชื่นชอบของ
คนทั้งหลาย พระสงฆ์ก็ถามท่านองคฺลีมาลาว่าเป็นไ
ท่านรู้สึกอย่างไร เวลาข้างตัวนั้นมาขึ้นสัปทนให้ท่าน
ท่านกลัวไหม พระองคฺลีมาลาบอกว่าผมไม่กลัว พระสงฆ์
ทั้งหลายก็บอกว่าพระองคฺลีมาลา อวดอุตตริมนุสสธรรม
คำว่าไม่กลัวมีแต่พระอรหันต์เท่านั้นที่ไม่กลัวอะไร เลย
ไปทูลฟ้องพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าตรัสว่าองคฺลีมาลา
เป็นพระอรหันต์แล้ว ท่านหมดความกลัว จิตใจของ
ท่านเป็นอมตะ จิตใจท่านนิ่งเสมอ ไม่มีคำว่ากลัว

เมื่อพระพุทธองค์ฉันเสร็จแล้ว ก็เสด็จออกไป
โดยไม่ทรงอนุโมทนาให้พร พระยาปเสนฯ ก็ทรงรู้สึก

น้อยพระทัย ทำไมเราทำบุญมากขนาดนี้ พระพุทธองค์
จึงไม่อนุโมทนาให้พร เป็นเพราะเหตุไรหรือ พระพุทธเจ้า
ลี้มหรือเปล่า พระยาบเสนฯ ก็เลยเสด็จไปเฝ้าพระ-
พุทธเจ้าในตอนเย็น ข้าพระองค์ได้ทำอสทิสทาน
หมดเงินไปตั้ง ๑๔ โกฏิในวันนี้ แต่พระองค์ไม่ได้ทรง
อนุโมทนา พระองค์เห็นจะลี้มหรือด้วยเหตุประการใด
หนอ พระพุทธเจ้าข้า

พระพุทธองค์ตรัสว่า เราไม่ได้อนุโมทนาเพราะ
ว่าเราสงสารอำมาตย์ของท่านคนหนึ่ง อำมาตย์ของ
ท่านเกิดความประมาท ถ้าเราอนุโมทนาในตอนนั้น
ว่าการทำบุญครั้งนี้เป็นบุญกุศลอันยิ่งใหญ่ บุญกุศล
อันนี้เป็นบุญกุศลติดภพติดชาติ ถ้าเราอนุโมทนาให้พร
หรือบรรยายคุณงามความดีในการทำบุญทำทาน
อย่างนั้น อำมาตย์คนนั้นก็ยิ่งประมาทมากยิ่งขึ้น ศีรษะ
ของเขาจะแตกเป็น ๗ ภาค ในบัดเดี๋ยวนั้น เพราะบาป
คือความประมาทของเขา ประมาทต่อพระพุทธเจ้า

ประมาทต่อพระสงฆ์ ตถาคตมองเห็นแล้วจึงไม่
อนุโมทนาให้พร พระยาปเสนฯ ก็ว่าทำไมเป็นอย่างนั้น
เราเป็นผู้ทำบุญ แต่คนอื่นเป็นผู้ประมาท เป็นผู้ดูถูก
เหยียดหยามเราทำไม มันเรื่องของเรานี้

พระพุทธองค์รับสั่งว่ามีอำมาตย์ ๒ คน คนหนึ่ง
เกิดศรัทธาเลื่อมใสอย่างมาก คนนี้บอกว่าพระยาปเสนฯ
มีทรัพย์สมบัติตั้งมากมาย ทำบุญเพียง ๑๔ โภกฐิ น่าจะ
ทำให้มากกว่านี้ ทำไมจึงทำน้อยนิดขนาดนี้ ถ้าเป็น
เราจะทำให้เต็มทีเลย เมื่อเกิดมาพบพระพุทธเจ้าแล้ว
มีทรัพย์สมบัติในมือ ทำเพียงเล็กน้อย มันน่าเสียดาย
อำมาตย์อีกคนหนึ่งบอกว่า พระยาปเสนฯ นี่ทำไมโง่งนัก
มีเงินไม่รู้จักใช้ เอาไปถวายสมณะ สมณะฉันแล้วก็
นอนตีพุงอยู่ในป่า ไม่ได้ช่วยราชการงานเมืองอะไร
ทำไมโง่งนักพระเจ้าแผ่นดินองค์นี้ นี่ละนานาจิตตั้ง
นานาทัศนะ ความคิดของคนมันเป็นลักษณะอย่างนั้น

พระยาปเสนฯ ก็เรียกอำมาตย์มาพร้อมหน้ากัน และถามว่าอำมาตย์ท่านใดคิดอย่างนี้ๆ จริงไหม อำมาตย์คนนั้นบอกว่าจริงพระเจ้าข้า ข้าพระองค์ ได้คิดอย่างนี้จริงๆ พระยาปเสนฯ ถามคำไหนก็จริงพระเจ้าข้า เพราะพระยาปเสนฯ ได้ทรงทราบมาจาก พระพุทธเจ้าแล้ว ทำไมท่านจึงคิดอย่างนี้ นี่เป็นสมบัติของเรา เป็นสมบัติต้นตระกูลของเรา เราไม่ให้ใคร เตือตร้อน เราก้ให้เงินเดือน บำเหน็จ บำนาญ ใครทำความดีก็ให้ตลอด นี่เป็นสมบัติของเรา ท่านมาเป็นใหญ่ในสมบัติของเรา มาคิดปกป้องเรื่องสมบัติของเรา เราทำบุญเป็นเรื่องของเรา แสดงว่าต่อไปจะหิงหวงมากกว่านี้ พระยาปเสนฯ จึงไล่อำมาตย์คนนั้นออกนอกประเทศ ไม่ให้อยู่ในประเทศอีกต่อไป และแต่งตั้งอำมาตย์ผู้ที่มีศรัทธาขึ้นเป็นอำมาตย์ใหญ่ ดูแลปกป้องพี่น้องประชาชน อำมาตย์คนนี้เป็นคนที่มีจิตใจกว้างขวาง เป็นคนมีน้ำใจ มีจิตใจเป็นกุศล จะเป็นผู้ดูแลพี่น้องประชาชน คนตระหนี่ถี่เหนียวเห็นแก่ตัว

มีแต่จะทำให้ชาติบ้านเมืองฉิบหาย นี่ก็คือเรื่องพระยา-
ปเสนฯ ท่านทำบุญ ท่านทำจริงๆ และท่านจะได้เป็น
พระพุทธเจ้าองค์หนึ่งในอนาคต

เมื่อพูดถึงพระนางมัลลิกา เป็นผู้มีปัญญา เป็น
อัครมเหสี ครั้งหนึ่งพระยาปเสนฯ จับได้ในความชั่ว
ของพระนาง แต่พระนางก็โกหกและปฏิเสธในการ
กระทำของตน เพราะเป็นคนมีปัญญา พระยาปเสนฯ
ก็เชื่อเพราะทรงเป็นคนซื่อๆ อยู่แล้ว เลยไม่ได้ซักไซ้
ไล่เลียงอะไร เรื่องก็เลยจบไป แต่ในใจพระนางมัลลิกา
คิดอยู่ตลอดเวลา ถึงความชั่วที่ตนเองได้กระทำ เรา
โกหกพระยาปเสนฯ ได้ แต่เราจะโกหกพระพุทธเจ้า
ไม่ได้ พระพุทธเจ้า พระอรหันต์สาวกอยู่กรุงสาวัตถี
ท่านรู้หมดในการกระทำของเรา เราปิดบังท่านไม่ได้
พระนางมัลลิกาคิดแล้วคิดอีกๆ

ต่อมาพระนางก็สวรรคต ก่อนที่จะสวรรคต

พระนางก็คิดถึงความชั่วที่ตนเองได้กระทำ ในขณะนั้น
วิตกกังวลอย่างมาก พอตายไปก็ไปตกนรก พระยาปเสนฯ
ก็ถวายเพลิงพระศพ พอถวายเพลิงเสร็จเรียบร้อยแล้ว
ก็ไปทูลถามพระพุทธเจ้า ทรงอยากทราบว่าเป็นนาง
มัลลิกานี้ตายแล้วไปเกิดที่ไหน จะไปสวรรค์ชั้นไหน

แต่พระพุทธเจ้าทรงรู้ดีตอนาคตัวว่า พระนาง
มัลลิกาตายแล้วไปตกนรก ถ้าพระยาปเสนฯ รู้ว่าพระนาง
มัลลิกาไปตกนรก เดียวนี้อยู่ในนรก พระยาปเสนฯ
ก็จะเสียพระทัยมาก เป็นมิจฉาทิฏฐิขึ้นมาจากนั้นที่ ขนาด
พระนางมัลลิกากำบุญมากขนาดนี้ยังไปตกนรก ต่อไป
ก็จะไม่นับถือพระพุทธเจ้าพระสงฆ์อีกต่อไป ใครจะไป
ทำคุณงามความดียิ่งกว่าพระนางมัลลิกา พระยาปเสนฯ
จะคิดอย่างนั้น พระองค์ก็ทรงทราบอีก พระเจ้าปเสนฯ
จะน้อยพระทัยอย่างมาก เพราะรักพระนางมัลลิกา
อัศจรรย์อย่างฝังจิตฝังใจ พระพุทธองค์มีอิทธิฤทธิ์
พอพระเจ้าปเสนฯเข้าไป จะทูลถามเรื่องนี้ พระองค์

ใช้ฤทธิ์ ทรงบันดาลให้ลี้ม พอมายังพระยาปเสนฯ ก็ทรงลี้ม ถามแต่อย่างอื่น เมื่อกลับไปถึงเวียงวัง คิดได้ว่าลี้มถามว่าพระนางมัลลิกาไปเกิดที่ไหน วันพรุ่งนี้ตั้งใจไปอีกพอจะไปถาม พระพุทธเจ้าก็ทรงบันดาลให้ลี้มอีก ไปถึงก็พูดแต่เรื่องอื่น กราบทูลอย่างอื่น ถามอย่างอื่น

พอวันที่ ๗ พระนางมัลลิกาพ้นจากกรรม ไปตกนรกอยู่ ๗ วัน ออกจากนรกแล้วขึ้นสู่สวรรค์เลย เพราะบุญกุศลของพระนางที่ได้กระทำ สร้างคุณงามความดี บุญกุศลก็ส่งขึ้นไปสู่สวรรค์ หลังจากพระนางไปสู่สวรรค์เมื่อพระยาปเสนฯไปถึง พระพุทธเจ้าก็คลายฤทธิ์ไม่บันดาลให้ลี้มแล้ว พระยาปเสนฯ ก็ทูลถามพระพุทธเจ้า พระพุทธองค์ตรัสว่าพระนางมัลลิกาไปสู่สวรรค์แล้ว อยู่สวรรค์ชั้นนั้นๆ พระยาปเสนฯ ก็ว่า ถ้าพระนางมัลลิกาไม่ไปสู่สวรรค์แล้วใครจะไปได้ เพราะพระนางจิตใจเป็นกุศลตลอด นี่ก็ทรงคิดอย่างพระพุทธเจ้าตรัสไว้จริงๆ จากนั้นพระองค์ก็ไม่ได้ตรัสอะไร

ขณะที่ใจของเราจะสิ้นสุดหรือหมดอายุ พวกเราควรฝึกเอาไว้ ให้ภาวนาเอาไว้ ให้จิตใจเข้าสู่ความสงบ เข้ามาสู่จุดหนึ่ง เข้ามาสู่จุดที่เป็นบุญกุศล ถ้าจิตใจเข้ามาสู่บุญกุศล เป็นบุญกุศลพวกเราก็ไปสู่สวรรค์ ถ้าหากว่าทำจิตใจให้สงบเป็นหนึ่ง จิตใจไม่ปรุงไม่ฟุ้งไม่ซ่าน จิตใจรวมสงบเป็นอัปนาสมาธิ ขณะนั้น จะส่งขึ้นไปถึงชั้นพรหม พวกฤาษีทั้งหลาย พอตายก็เข้าไปสู่พรหมเกือบทั้งนั้นเลย อานิสงส์ภาวนาก็ไปสู่พรหมโลกเป็นอย่างน้อย

เพราะฉะนั้นขอให้พวกเราคณะศรัทธาญาติโยมลูกหลานทุกๆ คน อย่าตั้งอยู่ในความประมาท ชีวิตของพวกเราเหมือนอย่างโยมตาวนี้ละ ท่านจากไปเป็นตัวอย่าง ให้พวกเรานึกย้อนไป ชีวิตของพวกเราจะอยู่นานไปสักเท่าไร แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น ไม่ใช่เอาความตายมาชู้กันนะ ยกความตายมาเป็นตัวอย่างให้แก่พวกเราได้ฟังได้ศึกษา มันเป็นอย่าง

นั่นจริงๆ มันไม่เป็นอย่างอื่น ก่อนที่จะถึงจุดนั้น พวก
เราได้เตรียมเสบียงไว้หรือยัง เป็นที่อุ่นใจหรือยัง

พระพุทธเจ้าท่านได้ทรงถามพ่อของนายช่าง
ทอง คุณก่อนโยม ท่านจะได้เดินทางไกล ท่านได้เตรียม
เสบียงเดินทางไว้เพียงพอหรือยัง ท่านจะไปพักที่ไหน
มีที่พักหรือยัง เห็นไว้หรือยังที่พัก คิดไว้ที่ไหน
ถ้าหากว่ายังไม่รู้จักที่พัก เเสบียงเดินทางก็ไม่มี ท่าน
เดินทางไปจะได้รับความลำบาก ตกทุกข์ได้ยาก
เพราะฉะนั้นท่านอย่าตั้งอยู่ในความประมาท ให้
เตรียมพร้อม เตรียมเสบียงเดินทางก่อน คิดเอาไว้
ว่าจะไปพักที่ไหน พักที่ไหนคือสวรรค์ชั้นไหน ถ้า
หากว่าเราไม่ได้คิดเอาไว้ นี่ตกนรกหมกไหม้ เพราะ
ชีวิตของเราต้องเดินทางไกล

พระพุทธเจ้าทรงเตือนพ่อของนายช่างทอง
คนแก่นี้ก็มีสติขึ้นมาทันที ว่าข้าพเจ้าประมาทเกินไป

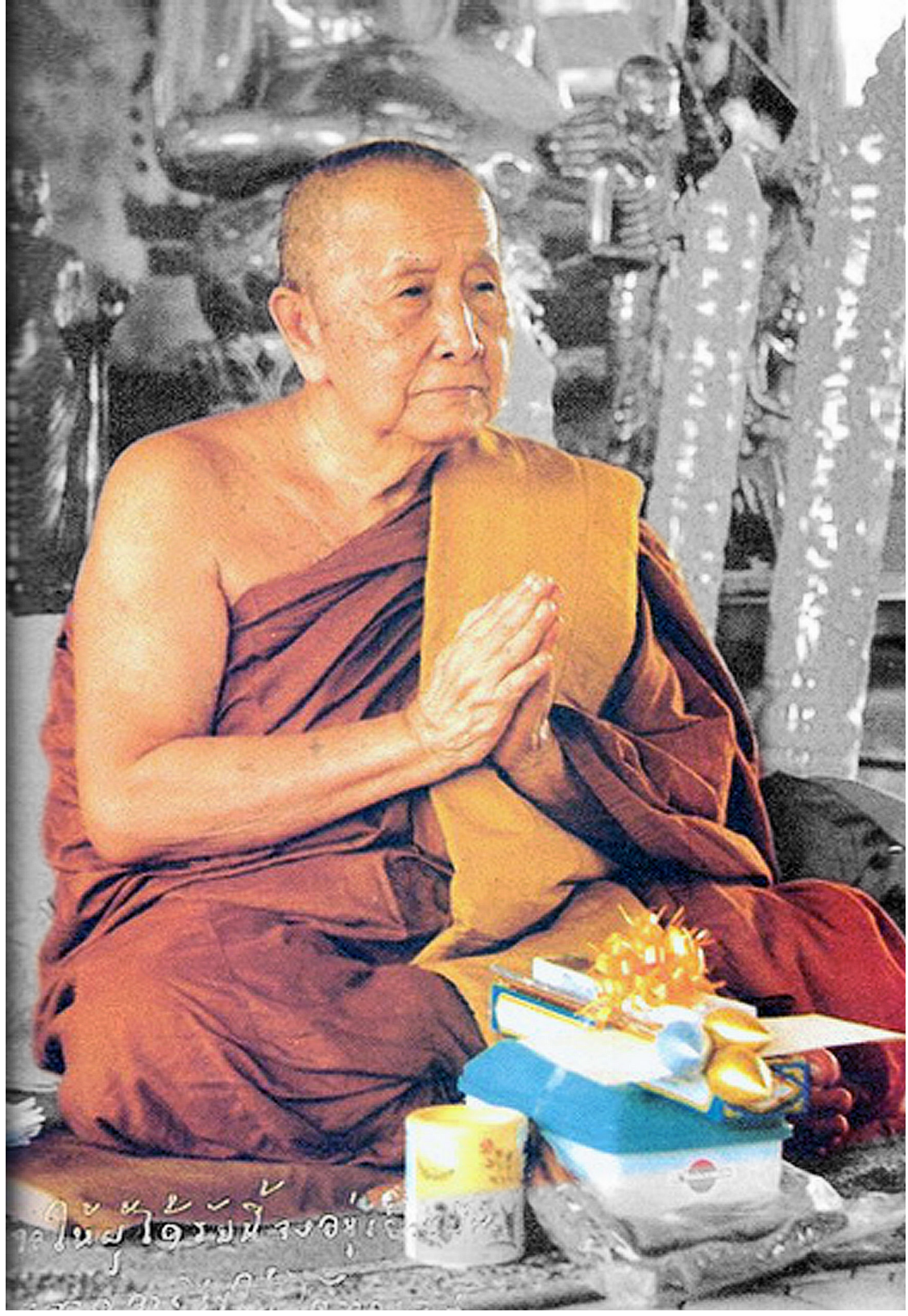
เสียแล้ว ไม่คิดว่าตนเองจะตาย อยู่เป็นวันๆ ไป อยู่ด้วยความเปลี่ยวเปลี่ยว เฮฮา ลุ่มหลง มัวเมา เราเองจะเป็นอย่างนี้ไปตลอดไม่ได้ เราต้องปรับตัวใหม่ ควรสั่งสมบุญกุศลเข้าสู่จิตเข้าสู่ใจ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป โยมคนนั้นเขาก็ปรับตัว เขาได้สำเร็จพระโสดาบัน พระพุทธองค์ไม่ได้ทรงชู้ แต่ตรัสเอาไว้ว่า ได้เตรียมตัวหรือยังก่อนที่จะเดินทางไกล มีบุญกุศลเป็นที่พอใจหรืออุ่งใจแล้วหรือยัง

ถ้าหากพวกเรายังไม่มีบุญกุศลเป็นเครื่องอุ่งใจ พวกเราอย่าตั้งอยู่ในความประมาท ให้เตรียมเอาไว้ บาป บุญ คุณ โทษ นรก สวรรค์มีจริง ถ้าพวกเราทำตัวไม่ดีไปตกนรกได้ง่าย แต่ถ้าเราทำดีแล้วก็ไปสู่สวรรค์ วิธีการปฏิบัติก็คือต้องศึกษาให้พวกเราฟัง MP3 ที่หลวงพ่อดีแจกให้ หลวงพ่อดีสอนให้พวกเรา ท่านทั้งหลายประกอบคุณงามความดี บางกัณฑ์ก็สอนให้รู้จักวิธีปฏิบัติตนให้มีทาน ให้มีศีลห้า ให้มีภาวนา

อยู่ในนั้นหมด

การพูดแนะแนวหรือให้ความเห็นแก่พวกเราได้
ฟังได้ศึกษา ก็เห็นว่าสมควรกับกาลเวลา ขอยุติไว้เพียง
เท่านี้

အရှင်တော်ကောသလ
ဘုရားရှင်တော်
အရှင်တော်ကောသလ
ဘုရားရှင်တော်
အရှင်တော်ကောသလ
ဘုရားရှင်တော်

อาการอันเก่า

หลวงปู่สิม พุทธาจาโร

จิตผู้รู้ ผู้เห็น ภาวนาอยู่ภายในนี้
ต้องสงบระงับตั้งมั่น
จึงจะเห็นว่าอะไรทั้งหมดในโลกนี้
ไม่มีอะไรเป็นของใหม่ ของเก่าทั้งนั้น
เกิดก็เคยเกิดมาอย่างนี้ มันเป็นของเก่า
แก่ก็เคยแก่มาเป็นอย่างนี้ เพราะมันเป็นของเก่า
ตายมันก็เป็นของเก่า
มันเคยตายอย่างนี้มานับภพ
นับชาติไม่ถ้วน แล้วถ้าหากว่าไม่ภาวนาให้ดี
มันจะพาเกิดพาทายไปข้างหน้าไม่มีที่จบอีก
เหมือนของกลมของวง มันวนอยู่ในอาการอันเก่า

จากหนังสือ ร้อยปี ร้อยธรรม
(หน้า ๑๒๒)

ธรรมะหลวงปู่ลิม พุทธาจาโร

ความตายนั้นไม่มีใครจะไปแก้ได้
คำว่าตายเขาหมายถึงรูปร่างกายนั่นเอง
มันแตกมันตาย ตายไม่ได้เกี่ยวกับจิต
จิตนี้เป็นของไม่ตาย คือว่าจิตมันไม่มีตัว
เป็นเหมือนอากาศเหมือนลมอย่างนั้น
แต่ในเมื่อมาอาศัยอยู่ในรูปร่างกายของมนุษย์
ในโครงร่างนี้ ก็พาร่างกายมนุษย์นี้แหละ
ทำดีทำชั่ว ทำบุญทำบาป
ผลที่สุดรูปร่างกายมันมีขอบเขต
มีเวลาแตกทำลาย มันก็แตกไปทำลายไป
แต่อย่าไปเข้าใจผิดคิดว่าจิตมันตาย
จิตมันไม่ได้ตาย

จากหนังสือ ร้อยเรียงธรรมคำสอน
(หน้า ๘๒)

ธรรมะหลวงปู่สิม พุทธาจาโร

“ทางพระสอนให้ละชั่ว ทำความดี
แต่ไม่ให้ติดอยู่ในความดี ให้บำเพ็ญจิตให้ยิ่งขึ้น
จนถึงไม่ติดดีติดชั่ว จึงจะพ้นโลกนี้ไปได้

เพราะแม้คุณงามความดีจะส่งผลให้เป็นสุข
ไปเกิดในสุคติโลกสวรรค์ เป็นเทพ อินทร์ พรหม ก็ตาม
แต่เมื่อกำลังของกุศลกรรมความดีนั้นๆ หหมดลง

ก็ย่อมต้องกลับเวียนว่ายตายเกิดอีก
ทางพระจึงสอนให้มุ่งภาวนา ทำจิตให้สำรวมระวังตั้งมั่น
ทำจิตให้มีปัญญา รู้ตามความเป็นจริงด้วยตนเอง

จนถอดถอนอุปาทาน
ความยึดมั่นถือมั่นต่างๆ ออกเสีย
จึงจะเป็นไปเพื่อความสิ้นภพสิ้นชาติ
หมดทุกข์หมดยากได้โดยแท้จริง”

จากหนังสือ สมบัติธรรม โดยธรรมาธิปไตย
(หน้า ๒๔๑)

ถ้าพร้อมนี้มี
ชาติหน้าภพหน้า
ก็ต้องมี

ท่านพระอาจารย์อินทร์ถวาย สันตุสสโก
เทศน์อบรมพระและฆราวาส
ณ วัดป่านาคำน้อย อ.นาขуง จ.อุดรธานี
เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๕

วันนี้ช่างมาฉีดยาโคมกระเบื้องหลังคาจึงได้ลงมาฉนข้างล่าง แต่ก่อนฉนอยู่ข้างบน กระเบื้องหลังคานี้ใช้มาเกือบ ๓๐ ปีแล้ว ตั้งแต่ปี ๒๘ นับว่านานมาก มันหลุดร่อนออก เหลือแต่ใยหินกับกระดาศ เวลาฝนตกน้ำจะหยดและซังบริเวณแผ่นที่มันร่อน อีกอย่างเวลาพระไปบิณฑบาต ลิงมันกระโดดขึ้นไปหลังคา กระเบื้องแผ่นไหนที่มันกรอบ มันร่อน มันดง มันก็ไปเขย่าแผ่นนั้น กระเบื้องก็แตก มันไปเขย่าสายล่อฟ้า ปูนหุ้มเสาไว้มันก็ร่อนแตก ถ้าเปลี่ยนหลังคาเป็นสังกะสีแผ่นยาวเมทัลชีท เป็นสังกะสีรุ่นใหม่มีความหนา เมื่อเปลี่ยนแล้วฉีดยาโคมด้านล่างกันเสียง เวลาญาติโยมมาฟังเทศน์ฟังธรรมกลางค้ำกลางคืน หรือวันพระวันเจ้าหรือตอนเช้าเวลาญาติโยมมาจ้งหัน ถ้าฝนตกเสียงมันจะไม่ดงมาก หากว่าเราไม่ชินกับเสียงเวลาฝนตก เสียงดงมาก เหมือนกับน้ำจะท่วม แต่พอออกมาดูฝนตกพริ้วๆ พอดินลาย สังกะสีนี้ไม่เข้าท่าเวลาฝนตกเสียงดงจริงๆ จึงให้ช่างมาฉีดยาโคม กันเสียงฝนด้วยกันความร้อนด้วย

หลวงพ่อกำลังมาอยู่ใหม่ๆ ญาติโยมก็ไม่เยอะ อย่างมากก็มา ๒-๓ คน พระก็ประมาณ ๗-๘ องค์ เพราะเป็นป่าดงพงไพรไกลบ้านไกลเมือง ไกลจากอำเภอนาเยีย ไกลจากอำเภอน้ำโสม ไกลจากอำเภอบ้านผือ (แต่ก่อนอำเภอนาเยียยังไม่ตั้งเป็นอำเภอ มีแต่อำเภอน้ำโสมกับอำเภอบ้านผือ) มีชาวบ้านลูกหลานแถบๆ นี้ ตอนเช้าก็มีผู้เฒ่ามา ๒-๓ คน พวกในครัวมาจากถิ่นอื่นมานอนในครัว ไปๆ กลับๆ มีผู้อยู่ประจำกะ ๒-๓ คน ตอนเช้าพระฉันจังหันเสร็จเรียบร้อย ๒-๓ วัน หรือ ๔-๕ วัน ถ้าพื้นมันสกปรกก็เอาน้ำล้างๆ แล้วไม่ต้องถูเอาไม้กวาดๆ ให้มันแห้ง วันอื่นก็ใช้ต่อไปอีก ไม่ต้องเป็นภาระแก่พระแก่เณร แก่โยม พระก็อยู่ห่างกันเพราะช่วยกันรักษาวัด บางทีพวกนักเลงขี่ขโมยมาหาชิงหมู ยิงสัตว์ ยิงแก่ง ยิงสัตว์ป่า กุฎิพระอยู่ห่างๆ กัน คล้ายๆ เป็นรั้วเพื่อรักษาวัด รักษาป่าไปในตัว

สรุปแล้วหลวงพ่อกับผู้เฒ่ามักน้อยสันโดษ ไม่ได้คิดไกล ไม่คิดว่ามันจะใหญ่โตขนาดนี้ ต่อมาผู้นั้นก็มา

ผู้นี้ก็มา คาดไม่ถึงเหมือนกันคนจะมากเหมือนอย่างที่
พวกเราเห็นนี้ อันนั้นก็เพิ่ม อันนั้นก็เพิ่มขึ้น เอาไปเอามา
ก็เลยเป็นวัดใหญ่ขึ้นมา พระเณรก็มากตั้ง ๒๐, ๓๐, ๔๐, ๕๐

ปีนี้มีนักศึกษาแพทย์มหิดลมาบวชช่วงต้นเดือน
มีนาคม นักศึกษาแพทย์มาบวช บางปีก็บวชจากที่อื่น
ปีที่แล้วก็มาบวชที่วัดเรา บวชติดต่อกัน ๕-๖ ปีแล้วนะ แต่
หลวงพ่อก็บอกว่าไม่เป็นไร เพราะท่านเหล่านี้เป็นปัญญาชน
ควรจะได้รับการอบรมทางด้านจิตใจ พอมาบวชรุ่นหนึ่ง
แล้ว เขาก็บอกต่อๆ กันไปว่าวัดหลวงพ่อบรมธรรมะดี
คงจะลักษณะนั้น ปีนี้ทราบข่าวมาว่าประมาณ ๑๐ คน
เรารับเพื่ออนุชนรุ่นหลัง รับเพื่อเป็นทายาทของเรา ถ้า
หากว่าเราไม่มีทายาท พระพุทธศาสนาจะอยู่ได้อย่างไร
ต่อไปภายภาคหน้าเขาจะได้แนะนำสั่งสอนกัน

สมัยก่อนหลวงพ่เป็นเณรน้อย ไปอยู่กับหลวงปู่หล้า
ก็ไม่คาดคิดว่าจะได้มาเป็นหัวหน้า อยู่แบบธรรมดา ซ้ำย้าย
อีกต่างหาก ไม่กล้าพูด ไม่กล้าแสดง เวลาไปสวดมนต์

ห้องสวดมนต์ได้หมด แต่เมื่อไปกับหมู่ กลัวหมู่พาล้ม เหมือนกัน คล้ายๆ ว่ากลัวหมู่ไม่ได้ มีความวิตกกังวล แต่พอมาอยู่กับองค์หลวงตา จำเป็นมันต้องได้พูด ได้ แสดงความคิดเห็น เคยปฏิบัติมาอย่างไร เคยรู้เคยเห็น มาอย่างไร เคยอยู่กับครูบาอาจารย์มาอย่างไร แนว ปฏิบัติได้ศึกษามา ได้เรียนรู้มา ทั้งพระไตรปิฎก ทั้งแนว ปฏิบัติของพ่อแม่ครูบาอาจารย์ที่แนะนำสั่งสอน ก็ได้ มาถ่ายทอด เพราะอายุมากแล้ว มันจะเข้า ๗๐ แล้วนะ ปีนี้ก็ ๖๖-๖๗ ปีแล้ว เกษียณอายุมาหลายปีแล้ว จะอยู่ ไปนานสักเท่าไรก็ยังไม่ทราบ

ปฏิบัติของพ่อแม่ครูบาอาจารย์ท่านพาดำเนิน อย่างไม่รู้สิ่งไหนเข้ากับยุคสมัยได้ ถ้าเก่าแก่แล้วหลัง ไปแล้ว ก็เอาไว้ก่อน สิ่งใดถ้าจะให้คนปัจจุบันนี้เข้าใจ ง่ายเข้าใจได้ ก็นำภาษานั้นมาพูดให้ฟัง หลวงพ่อก็ พยายามกลั่นกรองเอาภาษาที่คนเข้าใจง่ายมาพูด

ส่วนภาษาธรรมะนี้ โดยมากหลวงปู่หลวงตา

พ่อแม่ครูบาอาจารย์ท่านเทศน์ท่านยกบาลีแล้ว ท่านพูดผ่านไปเลย ไม่รู้แปลว่าอย่างไร ท่านพูดท่านเข้าใจของท่าน แต่เราผู้ฟังนี่ไม่เข้าใจ เวลาหลวงพ่อกำลังยกบาลีขึ้นมาแล้ว พอผ่านไปแล้วก็นำมาซ้ำอีกครั้งหนึ่ง ให้ฟัง MP3 หลวงพ่อจะกลับมาซ้ำบาลีที่ได้ยกไปแล้วนั้น เพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจ เมื่อไม่เข้าใจจุดหนึ่งแล้ว ความใส่ใจมันก็เลื่อนราง เพราะฉะนั้นให้พยายามเข้าใจทุกจุดที่พูดให้ฟัง

เมื่อได้ศึกษากับพ่อแม่ครูบาอาจารย์แล้ว ฟังแล้ว ศึกษาแล้ว เข้าใจแล้ว ก็นำมาขยายผลหรือพูดให้พวก คณะศรัทธาญาติโยมที่มาเกี่ยวข้องเข้าใจ แต่ผู้ที่ได้รับการศึกษามาแล้ว พอฟังๆ ก็เกิดความรำคาญกับคำพูดของหลวงพ่อ พูดย้อนหน้าย้อนหลัง แต่ผู้ที่เข้ามาใหม่ฟังจะเข้าใจ โดยมากจะเป็นลักษณะอย่างนั้น

ให้พวกเราฟัง MP3 ชุดหลังๆ หลวงพ่อจะเน้นว่า ตายแล้วไม่สูญ ตายแล้วเกิดอีก เพราะว่าในยุคสมัยนี้ คนมีความคิดแต่ขาดปัญญา หลวงพ่อไปไหนก็ได้ยิน

แต่ไม่ชัดเจน แต่ได้ยินจากผู้ใหญ่ในบ้านเมือง ท่านบอกว่า คนทุกวันนี้บางคนเขาไม่เชื่อว่าตายแล้วเกิด บางคนเขาไม่เชื่อว่าตายแล้วไม่สูญ แต่บางคนก็บอกว่าไม่มั่นใจ จึงต้องหาเหตุผลให้เขาเข้าใจ

ฉะนั้นเวลาเทศน์หลวงพ่อก็จะบอกเลยว่า ตายแล้วไม่สูญ ตายแล้วเกิดอีก หลักพิสูจน์ในทางพุทธศาสนามี คือ พระพุทธเจ้าทรงไปค้นคว้าศึกษา ไปนั่งภาวนาอยู่โคนต้นโพธิ์ เมื่อจิตสงบลงไปแล้ว ท่านรู้ได้ว่าแยกกายแยกจิต แยกจิตแยกกาย กายกับจิตเป็นคนละอันกัน จิตนั้นคือวิญญาณ คือสิ่งที่ออกจากร่างไปแล้ว แต่ร่างกายนี้ เป็นดินน้ำลมไฟ เเผาไฟทิ้ง ตัวนามธรรม ตัวนึกคิด ตัวผู้รู้นี้ ตัวนั้นไม่ตาย

หลักพระพุทธศาสนาตายแล้วไม่สูญ ตายแล้วเกิดอีก หลวงพ่อจึงย้ำจุดนี้แก่คณะศรีธรรมาโศภิต ทุกผู้ทุกคนเพื่อการศึกษา พระพุทธเจ้าท่านนั่งภาวนา พ่อแม่ครูบาอาจารย์หลวงปู่หลวงตาท่านก็นั่งภาวนา

ท่านทำจิตให้สงบ เมื่อจิตสงบท่านรู้ได้ด้วยตัวของท่านเอง
หลวงพ่อบอกไว้ใน MP 3 ชุดหลังๆ ตั้งแต่ชุด ๒๒-๒๓
จนถึงแผ่นที่ ๓๐ กว่า จะเน้นหนักเรื่องตายแล้วเกิด

ดังนั้นขอให้พวกเราทุกคนได้ศึกษา ให้ภาวนา
ทำจิตใจให้สงบ พ่อแม่ครูบาอาจารย์หลวงปู่หลวงตา
ท่านไปภาวนาอยู่ในป่าดงพงไพร ท่านไม่ได้ไปหาอะไร
ท่านไปดูใจของท่าน ไปดูกายดูใจของท่าน ไปนั่งภาวนา
พอจิตสงบแล้วจะเห็นได้ชัดเลย เรื่องกายกับใจเป็น
คนละส่วนกัน

นี่แหละบุญกับบาป กายนี้เป็นวิบาก แต่ตัวที่รับ
บุญรับบาปแท้ๆ คือใจ พวกเราอย่าไปปฏิเสธ ถ้าปฏิเสธ
หลักพระพุทธศาสนา ท่านว่าเหมือนกับคนตาบอด
คนตาบอดปฏิเสธไปเรื่อย ปฏิเสธขวาก ปฏิเสธหนาม
ปฏิเสธเหว ปฏิเสธก้อนหิน ตาบอดถ้าไม่มีใครจูง ระวัง
ให้ดีจะตกเหวตกบ่อได้ง่ายๆ

เมื่อเราฟังธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า ฟังแล้ว
ศึกษา ศึกษาแล้วทำอย่างไรจึงจะหลีกสิ่งเหล่านั้นได้
สิ่งที่ชั่วอย่าไปทำ ทำแต่สิ่งที่ดี เมื่อทำสิ่งที่ดีแล้ว บุญ
กุศลจะเข้าสู่จิตเข้าสู่ใจของพวกเรา ใจจะเป็นที่รองรับ
ของบุญของบาป เมื่อเราตายไปแล้ว ร่างกายตายจริงๆ
ไม่มีใครอยู่ค้ำฟ้า

พระพุทธเจ้าก็ตาย พ่อแม่ครูบาอาจารย์ พระ-
อรหันต์ก็ตาย เทวทัตก็ตาย คนชั่วมักตาย คนดีก็ตาย
แต่ว่าตายต่างกัน วิญญาณคือใจ ใจนั้นไปคนละทาง
ถ้าคนชั่วตายตกนรกไปทางต่ำ ถ้าคนดีตายไปสู่สวรรค์
เหมือนกับคนในมนุษยโลก มนุษย์โลกของเรามันมีดีมีชั่ว
เหมือนกัน ไม่ใช่แต่ดีอย่างเดียว คนเกิดมาตั้งแต่เป็นเด็ก
เป็นเล็กยังไม่เท่าไร พอกระดูกกระดูกเล่นเป็นพูดได้
ต่ำกว่าคนได้ เริ่มความทำความชั่ว เวลาพูดกับพ่อแม่
ก็พูดดีๆ เขาก็เริ่มทำความดีแล้ว เมื่อเติบโตใหญ่ขึ้นมา
ฆ่าผู้ฆ่าคนเป็นทางชั่วแล้ว ถ้าเติบโตใหญ่ขึ้นมามีแต่
โอบอ้อมอารี มีเมตตาต่อเพื่อนมนุษย์นั้นก็เป็นทางดี

มันแยกกันโดยอัตโนมัติ

เพราะเหตุนั้น ใครทำความดี บุญกุศลก็เข้าสู่จิตใจ ใครทำความชั่ว บาปอกุศลก็เข้าสู่จิตใจ เวลาบางคน ทำทั้งชั่วทั้งดีแล้ว คล้ายๆ ว่าติดกับชั่วมันไปด้วยกัน บุญก็หาบบาปก็หิ้ว เผลอๆ บาปหาบ บุญหิ้วอีกต่างหาก ก็สุดแท้แต่ แต่พอไปแล้ว ถึงคราวมันแยกกันเอง

ในหลักของพระพุทธศาสนา บางคนทำกรรมชั่ว อย่างไม่รู้ก็ตาม ถ้าก่อนตายระลึกถึงความดี ระลึกถึงบุญ กุศลที่ทำไว้ ระลึกถึงการได้ดูแลปฏิบัติพ่อแม่ได้ทำบุญ ทำทานจิตใจเป็นกุศล ในขณะที่ใจจะขาดบุญกุศลก็ เข้ามาให้ผลก่อน บุญกุศลจะปกป้องนำดวงวิญญาณนั้น ไปสู่สุคติ แต่ถ้าใครได้ทำบุญสร้างบุญสร้างกุศลไว้ มากมาย มีแต่สร้างบุญสร้างกุศล ถ้าก่อนตาย คิดไป ในทางชั่ว โมโหโกรธา มีแต่ฉุนเฉียว อยากให้รักษา ให้ ตัวเองหาย มีแต่ความโกรธ มีแต่ความไม่พอใจ ถ้าตาย ในช่วงนั้นจะไปสู่ทุคติ มันคิดไปในทางที่ชั่ว บาปอกุศล

จะเข้ามาก่อน พาไปสู่ทุกข์ จนกว่าหมดทุกข์ ไปใช้กรรมเสียก่อน ไปติดคุกเสียก่อน ครั้นออกมาจากคุก บุญกุศลที่เราได้ทำไว้จึงค่อยเข้ามาสวมพาไปสู่สุคติ

ผู้ที่ทำความชั่วถ้าหากว่ายังคิดถึงความดี เมื่อตายไปความดีนั้น ก็ส่งผลพาไปจนหมดกรรมดี ท่านจึงว่า กรรมชั่วย่ำทำเสียเลยดีกว่า ถ้าทำไปแล้วจะส่งผลให้ในภายหลัง จนกว่าจะได้สำเร็จเป็นพระอรหันต์ เมื่อนั้นแปลว่ากรรมทั้งสองอย่างนั้น ทั้งกรรมดีทั้งกรรมชั่วนี้เป็นอโหสิกรรม กรรมให้ผลสำเร็จแล้ว

แต่พระอรหันต์นี้คล้ายๆกับนั่งเรือข้ามมหาสมุทร พวกหมาพาลทั้งหลายไล่ล่ามาถึงฝั่งมหาสมุทรทางนี้แล้วข้ามไม่ได้ เพราะเหตุใด เพราะกรรมตัวนี้มันไม่สามารถที่จะข้ามมหาสมุทรไปได้ ความบริสุทธิ์ของท่านข้ามมหาสมุทรไปแล้ว เป็นอันว่าอโหสิกรรม กรรมพวกนั้นมันทำอย่างไร กรรมนั้นก็วิ่งพล่านไม่รู้จะไปทีใด กรรมนั้นก็เลยตายไป หมดไป หมดกรรมไป

พระอนาคามีพอตายจากมนุษย์แล้วไปอยู่สวรรค์
ชั้นพรหม พรหมอวิหา อตฺปปา สุตฺตสา สุตฺตสี อกนิษฐา
พรหมสุทธาวาส ๕ ชั้น แปลว่าไม่ลงมาเหยียบแผ่นดิน
อีก กรรมตามไม่ถึงพระอนาคามี นอกจากนั้นไปแล้ว
กรรมตามไล่ตลอด อย่างพระโสดาบันนี้เกิด ๓ชาติ
๗ชาติ เกิด ๑ชาติ ๓ชาติ ๗ชาติ ถ้าหากว่าผู้ใด
ทำกรรมชั่ว กรรมชั่วก็จะเช็คบิลอย่างสุดๆ เหมือนกัน
พระพุทธเจ้าท่านตรัสไว้แล้ว

ขอให้พวกเราทุกคนศรัทธาญาติโยม
ลูกหลานทุกคนให้ศึกษา เรื่องพระพุทธศาสนาเป็นเรื่อง
ละเอียดอ่อน เป็นเรื่องของใจ มองไม่เห็นด้วยตาเนื้อ
แต่มันเป็นพลัง ถ้าทำความดีก็เป็นพลัง เป็นกุศล ถ้าทำ
ความชั่วก็เป็นพลัง ผลักดันไปในทางต่ำ มันอยู่ในใจ
มันมองไม่เห็นนะบาปบุญ ไม่เป็นตัวตนเดินมาให้เห็น
แต่ว่ามันรู้ได้ มันเป็นพลัง เป็นเครื่องเกือกุลหนุน ต่อไป
อนุโมทนาให้พร

ဦးဘုရား
၁၀၀၀၀၀၀၀၀၀၀၀
၁၀၀၀၀၀၀၀၀၀၀၀
၁၀၀၀၀၀၀၀၀၀၀၀

ชาติหน้ามีจริงหรือ

พระโพธิญาณเถร

(หลวงพ่ocha สุภโท)

วัดหนองป่าพง อุบลราชธานี

จะต้องให้รู้ด้วยตนเองธรรมะที่แท้จริงเหมือนรสของแอปเปิ้ล เรื่องรสของแอปเปิ้ล เราฟังดูเฉยๆ ก็ไม่รู้ จะไม่รู้ว่ามันหวานหรือมันเปรี้ยวอย่างไร? นอกจากเราลองชิมแอปเปิ้ลนั้นแล้ว มันแหละ... จึงจะรู้แจ้งว่า รสของมันเป็นอย่างไรรึ? อร่อยไหม? ไม่ต้องไปถามใครอีกแล้ว ปัญหามันจบที่ตรงนั้นเอง

ครั้งหนึ่งมีคนกลุ่มหนึ่งมาถามปัญหาท่านอาจารย์ชา (หลวงพ่ocha วัดหนองป่าพง อุบลราชธานี) เรื่องชาติหน้าภพหน้า เขาสงสัยว่า คนตายแล้วเกิดหรือไม่?

ผู้ถาม : หลวงพ่อครับชาติหน้ามีจริงไหม?

ท่านอาจารย์ชา : ถ้าบอกจะเชื่อไหมล่ะ?

ผู้ถาม : เชื่

ท่านอาจารย์ชา : ถ้าเชื่อ.....คุณก็โง่

ผู้ถาม : คนตายแล้วเกิดไหม?

ท่านอาจารย์ชา : จะเชื่อไหมล่ะ? ถ้าเชื่อ.....
คุณโง่หรือฉลาด?

แล้วท่านจึงสอนต่อไปว่า

หลายคนมาถามอาตมาเรื่องนี้ อาตมาก็ถามเขา
อย่างนี้เหมือนกันว่า ถ้าบอกแล้วคุณจะเชื่อไหม?
ถ้าเชื่อคุณก็โง่ เพราะอะไร ก็เพราะมันไม่มีหลักฐาน-
พยานอะไรที่จะหยิบมาให้ดูได้ ที่คุณเชื่อเพราะคุณ
เชื่อตามเขา คนเขาว่าอย่างไร คุณก็เชื่ออย่างนั้น
คุณไม่รู้ชัดด้วยปัญญาของตนเอง คุณก็โง่อยู่รำไป

ที่นี้ถ้าอาตมาตอบว่า คนตายแล้วเกิดหรือว่า
ชาติหน้ามี อันนี้คุณต้องถามต่อไปอีกว่า ถ้ามี พาผม
ไปดูหน่อยได้ไหม? เรื่องมันเป็นอย่างนี้ มันหาที่จับลง
ไม่ได้ เป็นเหตุให้ทะเลาะทุ่มเถียงกันไปไม่มีที่สิ้นสุด

ที่นี้ ถ้าคุณถามว่าชาติหน้ามีไหม? อาตมาก็
ถามว่า พຽງนี้ມີไหม? ถ้ามีพาไปดูได้ไหม? อย่างนี้คุณก็
พาไปดูไม่ได้ ถึงแม้ว่าพຽງนี้จะมีอยู่ แต่ก็พาไปดูไม่ได้
อย่างนี้เป็นต้น ถ้าวันนี้มี พຽງนี้ก็ต้องมี แต่สิ่งนี้เป็น
ของที่จะหยิบยกเอามาเป็นวัตถุตัวตนให้เห็นไม่ได้

ความจริงแล้ว พระพุทธองค์ท่านไม่ให้เราตาม
ไปดูถึงขนาดนั้น ไม่ต้องสงสัยว่าชาติหน้ามีหรือไม่มี
ไม่ต้องไปถามว่า คนตายแล้วจะเกิดหรือไม่เกิด อันนั้น
มันไม่ใช่ปัญหา มันไม่ใช่หน้าที่ของเรา **หน้าที่ของเรา**
คือ เราจะต้องรู้จักเรื่องราวของตัวเองในปัจจุบัน
เราต้องรู้ว่า เรามีทุกข์ไหม? ถ้าทุกข์ มันทุกข์เพราะ
อะไร? นี่คือนสิ่งที่เราจะต้องรู้ และเป็นหน้าที่โดยตรง
ที่เราจะต้องรู้ด้วย

พระพุทธเจ้าท่านสอนให้เราถือเอาปัจจุบัน เป็นเหตุของทุกอย่าง เพราะว่าปัจจุบันเป็นเหตุ ของอนาคต คือถ้าวันนี้ผ่านไป วันพรุ่งนี้มันก็จะกลาย มาเป็นวันนี้ นี่เรียกว่าอนาคตคือพรุ่งนี้ มันจะมีได้ ก็เพราะวันนี้เป็นเหตุ ที่ในอดีตก็เป็นไปจากปัจจุบัน หมายความว่า ถ้าวันนี้ผ่านไป มันก็จะกลายเป็น เมื่อวานนี้เสียแล้ว นี่คือเหตุที่มันเกี่ยวเนื่องกันอยู่ ฉะนั้น พระพุทธเจ้าท่านจึงสอนให้เราพิจารณาเหตุ ทั้งหลายในปัจจุบัน เท่านั้นก็พอแล้ว

ถ้าปัจจุบันเราสร้างเหตุไว้ดี อนาคตมันก็จะ ดีด้วย อดีตคือวันนี้ที่ผ่านไป มันย่อมดีด้วย และที่ สำคัญที่สุดคือ ถ้าเราหมดทุกข์ได้ในปัจจุบันนี้แล้ว อนาคตคือชาติหน้าก็ไม่จำเป็นที่จะต้องพูดถึง

คนหนึ่งพูดว่า : กลัวว่าชาติหน้าจะไม่ได้เกิด

ท่านอาจารย์ชา : นั่นแหละยังดี กลัวมันจะเกิด เสียด้วยซ้ำไป

ในครั้งพุทธกาล สมัยที่พระพุทธเจ้ายังคงมีชีวิตอยู่ มีพราหมณ์คนหนึ่งมีความสงสัยว่า คนตายแล้วไปไหน? คนตายแล้วเกิดหรือไม่? ถ้าพระองค์ตอบได้ก็จะมาบวชด้วย แต่ถ้าตอบไม่ได้หรือไม่ตอบแกก็จะไม่บวช แกว่าของแกอย่างนั้น พระพุทธเจ้าจึงตอบว่า มันเป็นเรื่องอะไรของฉันเล่า พราหมณ์จะบวชหรือไม่บวช นั่นเป็นเรื่องของพราหมณ์ ไม่ใช่เรื่องของฉัน พระองค์ตรัสว่า

ถ้าตราบไตที่พราหมณ์ยังมีความเห็นว่า มีคนเกิดหรือมีคนตาย คนตายแล้วเกิดหรือคนตายแล้วไม่เกิด ถ้าพราหมณ์ยังมีความเห็นอยู่อย่างนี้ พราหมณ์ก็จะเป็นทุกข์ทรมานอยู่อีกหลายกัลป์ทางที่ถูกต้องนั้น พราหมณ์จะต้องถอนลูกศรออกเสียบัดนี้

พระพุทธเจ้าท่านว่า ความจริงแล้วไม่มีใครเกิด ไม่มีใครตาย พราหมณ์คนนั้นฟังไม่รู้เรื่อง และจนกว่าแกจะได้เรียนรู้เรื่องอนิจจังทุกขังอนัตตาให้

เข้าใจถ่องแท้เสียแล้วนั่นแหละ จึงจะเข้าใจคำพูด
ของพระองค์ได้ นั่นจึงจะเรียกว่า การรู้เห็นตาม
ความเป็นจริงด้วยปัญญา เป็นการเชื่อด้วยปัญญา

พระพุทธเจ้าสอนอย่างนี้ ไม่ได้สอนว่า ให้เชื่อ
ว่าคนตายแล้วเกิดหรือไม่เกิดชาติหน้ามีหรือไม่มี
อย่างนั้นไม่ใช่เรื่องเชื่อหรือไม่เชื่อ จะถือเอาเป็น
ประมาณไม่ได้ จะถือเอาเป็นหลักเกณฑ์ไม่ได้ ดัง
นั้น ที่คุณถามว่า ชาติหน้ามีไหมนั้น

อาตมาจึงถามคุณว่า ถ้าบอกแล้วคุณจะเชื่อ
ไหม? ถ้าเชื่อ โง่หรือฉลาด? อย่างนี้เข้าใจไหม? ให้
เอาไปคิดดูเป็นการบ้านนะ.

(คัดลอกจาก <http://www.wfb-hq.org/specth2.htm>)

ธรรมะหลวงปู่ชา สุภัทโท

“สิ่งทั้งหลายในโลกนี้ ล้วนแต่เป็นสิ่งสมมุติ ที่เราสมมุติขึ้นมาเองทั้งสิ้น สมมุติแล้วก็หลงสมมุติ ของตัวเอง เลยไม่มีใครวาง มันเป็นทิวฐิ มันเป็นมานะ ความยึดมั่นถือมั่น อันความยึดมั่นถือมั่นนี้ไม่ใช่เรื่อง ที่จะจบได้ มันจบลงไม่ได้สักที เป็นเรื่องวิภูฏสงสาร ที่ไหลไปไม่ขาด ไม่มีทางสิ้นสุด ทีนี้ถ้าเรารู้จักสมมุติ แล้ว ก็รู้จักวิมุติ ครั้นรู้จักวิมุติแล้ว ก็รู้จักสมมุติ ก็จะเป็นผู้รู้จักธรรมะอันหมดสิ้นได้

ฉะนั้น พระพุทธเจ้าท่านให้อบรม ให้พิจารณา ให้ภาวนา ภาวนาก็คือให้พยายามแก้ปัญหาทั้งหลาย เหล่านี้ ให้ถูกต้องตามเรื่องของมัน เรื่องของมันเป็น อยู่อย่างนี้ คือเรื่องเกิด เรื่องแก่ เรื่องเจ็บ เรื่องตาย มันเป็นเรื่องของธรรมดา ธรรมดาแท้ๆ มันเป็นอย่างนี้ของมัน”

จากหนังสือ สมบัติธรรม โดยธรรมาธิปไตย
(หน้า ๒๕๕-๒๕๖)

ตายแล้วไม่สูญ

ท่านพระอาจารย์อินทร์ถวาย สันตุสสโก
เทศน์อบรมพระและฆราวาส
ณ วัดป่านาคำน้อย อ.นาขуง จ.อุดรธานี
เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๖

วันนี้ถูกหลานทางบ้านตาด มาทำบุญอุทิศ ส่วนกุศลให้กับญาติๆ จะไปทำบุญที่ไหนก็ตาม ให้น้อมจิตอุทิศส่วนกุศลต่อผู้มีอุปการคุณของเรา ในหลักของพระพุทธศาสนา พระพุทธเจ้าท่านตรัสถึงเรื่องพ่อแม่บุพการี บุคคลผู้มีอุปการะก่อน เราควรจะแสดงความกตัญญูทเวทิตาอย่างไร เมื่อท่านเลี้ยงดูเรามาดีแล้ว ให้เลี้ยงท่านตอบ ทำกิจธุระของท่าน ดำรงวงศ์สกุล ประพฤติตนให้สมควรควรได้รับทรัพย์มรดก เมื่อท่านล่วงลับไปแล้วก็ทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้ท่าน ไม่ควรปล่อยปละละเลย เพราะบุญคุณที่ท่านทำไว้กับเรามีมากมายประมาณไม่ได้ คุณงามความดีของท่านยังมีอยู่ เรามีชีวิต มีอาชีพ เราเป็นคนดี ก็เพราะท่าน เราควรจะแสดงความกตัญญู และไม่มีสิ่งใดที่จะดียิ่งกว่าการทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้ท่าน เมื่อมีโอกาสเราก็ควรทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้ท่าน เพราะทั้งร่างกายของเราตั้งแต่ศีรษะจนถึงฝ่าเท้าเราได้มาจากใคร ได้มาจากพ่อแม่ ท่านได้เลี้ยงดูเรามาจนเราเป็นผู้ใหญ่

ด้วยบุญคุณของท่านที่ท่านเลี้ยงเรามา เมื่อท่านจากไป
ทายาทก็คือลูกหลานเราก็ได้เลี้ยงดูแลเขาต่อไป เมื่อ
เขาเห็นเราทำคุณงามความดี ลูกหลานก็ถือเราเป็น
แบบฉบับเป็นตัวอย่างต่อไปภายภาคหน้า ถ้าหากเรา
ทำไม่ดี ลูกหลานของเราก็ทำไม่ดีกับเราเหมือนกัน

พระสงฆ์ ถ้าหากว่าปฏิบัติครูบาอาจารย์ด้วย
ความเคารพ เชื่อฟัง ในภายภาคหน้าถ้าเป็นครูบา
อาจารย์ ก็จะมีปฏิบัติได้ถูก เหมือนหลวงปู่เคย
อ่อนน้อมถ่อมตนกับครูบาอาจารย์ เคยปรนนิบัติท่าน
ยังงี้ เมื่อออกมาเป็นหัวหน้าก็กล้าพูดกล้าแสดง
เพราะตัวเองเคยทำกับครูบาอาจารย์มาแล้ว ถ้าเห็น
ลูกศิษย์ลูกหาเข้ามาแก้วๆ กังๆ หลวงปู่จะพูดจะสอน
ทันทีเลย เพราะว่าตัวของเราเคยปฏิบัติกับครูบาอาจารย์
มาแบบไหน ครูบาอาจารย์สอนมาแบบไหน เราก็ยึด
แนวแถวที่ท่านสอน ต่อไปภายภาคหน้าลูกของเรา
หลานของเรา ลูกศิษย์ลูกหาของเราก็จะได้ปฏิบัติตาม
เดินตามแนวแถวที่เราพาปฏิบัติเป็นแบบฉบับ

เมื่อเราได้มาฟังคำสอนของพระพุทธเจ้า เราก็ให้แสดงความเคารพ ปฏิบัติตามคำสอนของพระองค์ ท่านว่าพ่อแม่เลี้ยงเรามาแล้วให้เลี้ยงท่านตอบ ทำกิจธุระของท่าน ดำรงวงศ์สกุล ประพฤติตนให้สมควรควรรับทรัพย์มรดก เมื่อท่านล่วงลับไปแล้วให้ทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้ท่าน นี่คือน้ำใจของบุตรธิดา ในเมื่อเราทำดีเป็นตัวอย่าง ลูกเขาก็ยึดเป็นแนวทางต่อไป ภายภาคหน้า มันเป็นสิ่งที่ดี ถ้าสิ่งที่ไม่ดีก็เป็นการเนรคุณ ไม่รู้จักบุญคุณพ่อแม่ ท่านว่าเป็นบุคคลที่ไม่ดีในหลักของพระพุทธศาสนา

พวกเราลูกหลานทุกคน เกิดมาได้พบพระพุทธศาสนา ตายแล้วไม่สูญ ตายแล้วเกิดอีก พระพุทธเจ้าท่านตรัสไว้อย่างนั้น พ่อแม่ครูบาอาจารย์ หลวงปู่หลวงตาท่านก็สอนไว้ ถ้าเราอยากจะรู้เราก็ต้องศึกษา ศึกษาแล้วก็ลงมือปฏิบัติ ถ้าลงมือปฏิบัติแล้วถึงจะยอมรับกัน แต่ถ้าหากว่ายังไม่ลงมือปฏิบัติก็ต้องสงสัย ความสงสัยใครเป็นผู้ให้คำตอบ นอกจาก

ตัวของเราเองจะเป็นคนให้คำตอบ

พระพุทธเจ้าทรงสอนพวกเราท่านทั้งหลายว่า ถ้าอยากจะรู้ต้องปฏิบัติ ถ้าเรียนรู้เฉยๆ ไม่ปฏิบัติก็ สักแต่ว่ารู้ เหมือนกับเราดูแผนที่ ถ้าเราดูแผนที่แล้ว แปลว่าจบ แผนที่ เป็นแนวทาง ในเมื่อเราดูแผนที่ แล้วเราก็เดินไปสู่จุดหมายปลายทาง จึงจะถึงจุดหมาย ปลายทางได้ เราจะดูแต่แผนที่เฉยๆ เราก็รู้ได้แต่แผนที่ เท่านั้นเอง เหมือนกันเราดูตำรับตำราพระไตรปิฎก พออ่านตำรับตำราจบแล้ว จะถือว่าตัวเองจบเลยมัน ไม่ใช่ สิ่งนั้นเพียงแต่รู้ในตำราเท่านั้นเอง ถ้าหากเรา อยากรู้จริงต้องลงมือปฏิบัติ พระพุทธเจ้าท่านตรัสไว้ ว่า ธรรมคำสอนของเรา ผู้ที่ปฏิบัติเท่านั้นจึงจะรู้ได้ ถ้าไม่ปฏิบัติจะรู้ไม่ได้ เพียงแต่รู้ตามตำรับตำรา

ในหลักของพุทธะที่พระพุทธเจ้าสอนว่า ตาย แล้วเกิด นรกสวรรค์มีจริง บาปบุญคุณโทษมีจริง มรรคผลนิพพานมีจริง เราได้ยืนยันว่าตายแล้วเกิดเท่านั้น

เราก็สงสัยแล้วว่าเกิดจริงหรือเปล่า ถ้าเราได้ลงมือปฏิบัติ ตามที่พระพุทธเจ้าท่านทรงค้นคว้าศึกษามา เราจะรู้ได้ด้วยตนเอง

พระพุทธเจ้าท่านไปนั่งอยู่ที่โคนต้นโพธิ์วันเดือนหกเพ็ญ พระพุทธองค์ทรงทำจิตใจให้สงบ จิตใจให้เป็นหนึ่ง พอจิตใจรวมสงบลงเป็นหนึ่ง พระองค์ก็ระลึกชาติหนหลังได้เรียกว่า ปุพเพนิวาสานุสสติญาณ ทำไมจึงระลึกชาติหนหลังได้ เพราะทำจิตใจให้สงบ ทำจิตใจให้เป็นหนึ่ง จิตใจรวมสงบเป็นหนึ่งก็เกิดญาณทัศนะในขณะนั้น ผลของสมาธิทำให้เกิดญาณทัศนะ ดังนั้นต้องทำจิตใจสงบเสียก่อน พอเกิดญาณขึ้นมาแล้วก็ระลึกชาติหนหลังได้ ถ้าหากว่าคนเราเกิดมาชาติเดียวจะระลึกชาติหนหลังได้ยังไง ที่พระพุทธเจ้าท่านระลึกชาติหนหลังได้ก็ร้อยก็พันก็หมื่นก็แสนชาติก็เพราะจิตของท่านเป็นสมาธิรวมเป็นหนึ่งนั่นเอง

ถ้าพวกเราศึกษาในพระไตรปิฎกแล้ว พระพุทธเจ้า

มีที่มามีที่ไป การบำเพ็ญของพระองค์ ท่านบำเพ็ญเมื่อไหร่ ท่านได้รับพยากรณ์เมื่อไหร่ ชาตินั้นที่ท่านบำเพ็ญมีประโยชน์มากที่สุด ชาตินั้นที่เปล่าประโยชน์มากที่สุด บางชาติก็ทำความชั่วตนรกหมกหมักก็มีไม่น้อย แต่บางชาติทำคุณงามความดีก็ไปสู่สวรรค์ไม่น้อย อีกเหมือนกัน แล้วเปรียบเทียบได้ไหม เปรียบเทียบได้ อย่างพระเตมียะ พระเตมียะ เกิดมาท่านไม่พูด เพราะชาติที่แล้วเคยเป็นพระเจ้าแผ่นดิน สมัยนั้นกฎหมายอยู่กับพระเจ้าแผ่นดินทั้งหมด สั่งฆ่าใครก็ได้สั่งประหาร สั่งจำคุกอะไรได้ทั้งนั้น เพราะเป็นผู้ปกครองแผ่นดิน พระเจ้าแผ่นดินเป็นใหญ่ในแผ่นดิน ไม่ใช่ประชาธิปไตย เหมือนอย่างทุกวันนี้ เวลามีคดีขึ้นมาก็วินิจฉัย พอวินิจฉัยแล้วว่าผิดก็เอาไปประหาร บางคนไม่ถึงกับโทษประหาร แต่คนที่มาหาเรื่องใส่ความ คล้ายๆ กับว่าเอาคดีความให้มันถึงโทษประหาร แต่พระเจ้าแผ่นดินก็ขาดความรอบคอบ การสั่งประหารมันไม่ใช่จำนวนน้อยๆ การทำบาป การสั่งสมบาปก็เพิ่มทีละน้อยทีละน้อย

ความชั่วอย่าทำเสียเลยดีกว่า เพราะความชั่ว
ย่อมเผาผลาญให้โทษภายหลัง พอตายจากชาตินั้นไป
พระเจ้าแผ่นดินก็ตกนรก ไปตกนรกอยู่ถึงแปดหมื่นปี
เพราะใช้กรรมที่เป็นการกระทำของตัวเอง พอพ้น
จากนรก มาเกิดเป็นลูกพระเจ้าแผ่นดิน พระบิดา
ก็รักลูกมาก เอานั่งบนตักขณะที่นั่งวินิจฉัยคดีความ
พระเจ้าแผ่นดินก็สั่งวินิจฉัยตัดสิน คนนี้โทษประหาร
คนนี้โทษจำคุกเท่านั้นปีเท่านั้นปี ลูกที่นั่งอยู่บนตัก เห็น
แล้วเกิดความสลดสังเวช ในขณะนั้นก็ระลึกชาติหน
หลังได้ ชาติก่อนเราก็ตกนรกถึงแปดหมื่นปี ต่อไปเรา
เป็นพระเจ้าแผ่นดินก็คงจะลงนรกอีก เกิดท้อพระทัย
มองเห็นไฟนรกไหม้จึงกลัวอยู่ตลอดเวลา

เทวดาที่รักษาเศวตฉัตรอยู่ในพระราชวัง เคย
เป็นแม่ของพระเตมียะมาก่อนในอดีต ท่านก็แสดงตน
ปรากฏให้เห็นแต่เฉพาะพระเตมียะ แม่ก็เลยบอกว่า
อย่าไปสลดสังเวชใจเลยลูก มีทางออกอยู่คือตั้งแต่บัดนี้
เป็นต้นไป ลูกจงทำตัวให้เป็นใบ้ ไม่พูด ไม่ร้องให้ ไม่ขอ

ไม่แองอะไรทั้งหมดต่อไปภายภาคหน้า ไม่ต้องคิดสั้น
ไม่ต้องคิดฆ่าตัวตาย

พระเตมียะพอแม่สั่งเท่านั้นแหละ ก็ปฏิบัติตาม
ตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา ถึงจะหิวกระหายยังไงไม่เรียก
ไม่ร้องทั้งหมด เหมือนกับเป็นคนง่อยเปลี้ยเสียขา
เพราะเหตุไรเพราะกลัวนรก เขาเอามดแดงไฟมาโปรย
ใส่ให้มันกัดจะให้ร้อง ก็ไม่ร้อง บอกตนเองว่าไฟนรก
ไหม้ร้อนกว่านี้ ปล่อยสัตว์ที่ดุร้ายเพื่อจะมาทำร้าย
บอกว่าหอกแหลนหลาวพระยายม มากกว่านี้ ยาวกว่านี้
มาแทงเราเมื่อตกนรก เขาเอาไปตากแดด แดดร้อน
ขนาดนี้มันไม่เหมือนกับไฟนรก ไฟนรกไหม้ร้อนกว่านี้
นี่คือเรื่องของเตมียะ

พระพุทธเจ้าทรงระลึกชาติหนหลังได้ถึงการ
กระทำ การทำดีหรือการทำชั่ว ถ้าหากว่าทำความชั่ว
แล้ว กรรมชั่วนั้นจะให้ผลตามเมื่อภายหลัง ถ้าทำ
กรรมดี กรรมดีจะให้ผลดีเมื่อภายหลัง สรุปแล้วคือ

หลักพระพุทธศาสนา ตายแล้วไม่สูญ ตายแล้วเกิดอีก
บาปบุญคุณโทษมีจริง นรกสวรรค์มีจริง แต่เรา
อยากรู้เราจะทำยังไง ครูบาอาจารย์หลวงปู่เสาร์
หลวงปู่มั่น พ่อแม่ครูบาอาจารย์ของพวกเขา ท่าน
บอกว่าให้นั่งสมาธิ ถ้าอยากรู้ว่าตายแล้วเกิด นรก
สวรรค์มีจริงหรือไม่ ให้นั่งสมาธิ

การนั่งสมาธิ ให้นั่งขาขวาทับขาซ้ายอย่าง
พระพุทธรูปประทับนั่ง เอามือขวาทับมือซ้าย กำหนด
ลมหายใจเข้ารู้ว่าหายใจเข้า หายใจออกรู้ว่าหายใจ
ออก มีสติสัมปชัญญะในลมหายใจเข้าออก ไม่ให้จิตใจ
เราพุ่งไปทางอื่น ไม่ให้คิดไปทางอื่นในขณะที่นั่ง
ถ้ามันไปทางอื่นก็ดึงกลับมา ตั้งสติให้เข้มแข็ง บังคับจิต
ให้อยู่กับอารมณ์หนึ่ง คืออารมณ์ที่ปลายจมูกเท่านั้น
เมื่อเราบังคับหรือว่าเราใส่ใจหรือว่ามีสติสัมปชัญญะ
ในลมหายใจเข้าออก ใจของเราจะรวมสงบลงเป็น
หนึ่ง เมื่อใจรวมสงบลงเป็นหนึ่งแล้ว เราจะรู้ได้ด้วย
ตนเองว่าร่างกายของเราเหมือนกับรถ ใจของเรา

เหมือนกับคนขับรถ เห็นได้ชัด รถกับคนขับรถไม่ใช่
อันหนึ่งอันเดียวกัน รถจะขยับเขยื้อนไปได้ต้องอาศัย
คนขับ นี่ก็เหมือนกันร่างกายของเราจะขยับเขยื้อน
ได้ พูดได้ทำอะไรได้ ต้องมีวิญญาณคือใจเข้ามาครอง

แต่วิทยาศาสตร์การแพทย์ทุกวันนี้มาถึงแต่
สมองบนศีรษะ สมองเป็นผู้สั่งการ เขาหารู้ไม่ว่าผู้ที่มา
สั่งสมองคือใคร สมองมันก็คือเครื่องคอมพิวเตอร์ติด
อยู่บนศีรษะของเรา แต่ผู้ที่ใช้สมองคือใคร อันนั้น
เขายังมองไม่เห็น เพราะมันเป็นนามธรรม แต่
พระพุทธเจ้าไปค้นคว้าศึกษาเห็นแล้วบอกว่าตัวที่ใช้
ใช้สมองคือ วิญญาณ คือใจ ตัวนั้นแหละ ตัวสำคัญ
ตัวการใหญ่ ตัวที่ใช้สมอง มากดคอมพิวเตอร์ตัว
นั้นแหละสำคัญ พระพุทธเจ้าทรงให้ความสำคัญ
ตัวนั้น ตัวที่มากดใช้คอมพิวเตอร์เครื่องนั้น ท่านจึง
บอกว่า มโนบุพพังคมา ธัมมา, มโนเสฏฐา มโนมยา
เรื่องทั้งหลายมีใจเป็นใหญ่ มีใจเป็นหัวหน้า สำเร็จแล้ว
ด้วยใจ ถ้าจะเทียบเคียงก็เหมือน รถทั้งหลายมีโชเฟอร์

เป็นใหญ่ มีโซเฟอร์เป็นหัวหน้า สำเร็จด้วยโซเฟอร์ โซเฟอร์จะสั่งให้ไปทางไหนรถคันนั้นก็ไปตามที่โซเฟอร์สั่ง เท่าที่รถคันนั้นจะไปได้ แต่จะให้รถคันนั้นลุยน้ำ ก็ไม่ได้เพราะมันเหลือวิสัย กระโดดหน้าผาก็คงไม่ได้ กระโดดข้ามถนนก็คงไม่ได้มันเหลือวิสัย แต่โซเฟอร์จะให้ไปตามที่โซเฟอร์ต้องการ รถคันนั้นก็ไปได้ตามที่โซเฟอร์อยากจะให้ไป อยากจะให้มันชนคนก็ได้ อยากจะให้มันเหยียบสัตว์ก็ได้ บีบแตรให้มันเสียงดังลั่นก็ได้ ถ้าโซเฟอร์ไม่ตีรถคันนั้นก็เกรงไปด้วย ถ้าโซเฟอร์ตีรถคันนั้นก็มิมีนิสัยมารยาทดี รู้จักหลบรู้จักหลีก รู้จักให้อภัย เห็นสิ่งอันตรายก็ขับไปไม่ชน เพราะโซเฟอร์มีศีลธรรมมีจริยธรรมที่ดี

พระพุทธเจ้าท่านบอกว่าต้องอบรมใจ ต้องอบรมโซเฟอร์ ถ้าโซเฟอร์มีคุณธรรม มีศีลธรรม มีจริยธรรมดีแล้ว การพูดก็ดี การกระทำก็ดี จะไปในทางที่ถูกต้อง ไปในทางที่ดีหลักของพระพุทธศาสนาท่านเน้นลงที่ใจ ใจเป็นใหญ่ ใจเป็นหัวหน้า

หลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า ตายแล้วไม่สูญ ตายแล้วเกิดอีก โขเฟอร์นั้นแหละจะพาไปเกิด แต่รถคันนี้ตายแตกสลายเข้าไปอยู่ในพงหญ้าไม่เป็นอย่างอื่น รถหมดสภาพเห็นใหม่ไปจอดอยู่ตามพงหญ้า แต่ โขเฟอร์ไปที่อื่นแล้ว

พระพุทธเจ้าท่านตรัสอีกว่า เมื่อโขเฟอร์ได้รถคันนี้มาแล้ว ถ้าโขเฟอร์ลืมตัว โขเฟอร์ไม่เสาะแสวงหาทรัพย์ เมื่อรถคันนี้เก่าชำรุดทรุดโทรมไปแล้ว โขเฟอร์ไม่มีปัญญาที่จะซื้อรถคันใหม่ได้อีก เพราะเหตุไร เพราะ โขเฟอร์ไม่ได้ชวนขวาย ไม่ได้หาทุนไว้ นี่ก็เหมือนกัน พวกเราเกิดมาแล้ว ไม่ได้เสาะแสวงหาบุญกุศลเข้าสู่จิตสู่ใจ ไม่ได้ทำบุญ ไม่ได้สร้างบุญ ไม่ได้สร้างกุศล มีแต่สร้างบาปอกุศลเข้าสู่จิตใจ พอตายจากชาตินี้ ร่างกายตัวนี้แตกตายเป็นสลายลงไป วิญญาณออกจากร่างนี้แล้ว อาจจะไปเกิดเป็นหมู หมา กา ไก่ ช้าง ม้า วัว ควาย เป็นได้ทั้งนั้น ถ้าวิญญาณที่เราเกิดมาแล้ว เราตั้งอยู่ในความไม่ประมาท และสั่งสมบุญกุศลเข้า

สู่จิตใจ วิญญาณออกจากร่างนี้แล้วยอมไปสู่สวรรค์
ชั้นพรหม ไปเป็นเทวบุตรเทวดา เป็นพระอรหันต์
ได้ทั้งนั้น เพราะเหตุไร เพราะว่าใจดวงนี้ตั้งอยู่บน
ความไม่ประมาท

ขอให้พวกเราทุกๆ ท่าน ให้มองดูตนเอง เรา
ประมาทมากน้อยแค่ไหน เราใส่ใจแค่ไหน เราสร้าง
บุญสร้างกุศลเข้าสู่จิตใจมากน้อยแค่ไหน หรือแต่ละ
วันมีแต่คิดทำความชั่วอยู่ตลอด คิดชั่วทำชั่วพูดชั่ว
อยู่ตลอดอย่างนั้นใช่ไหม หรือว่าคิดดีทำดีพูดดีอยู่
ตลอดอย่างนั้นใช่ไหม หรือว่าบางครั้งก็คิดชั่วบ้าง
บางครั้งก็คิดดีบ้าง บางครั้งก็ทำชั่วบ้าง บางครั้งก็ทำ
ดีบ้าง พูดชั่วบ้าง พูดดีบ้าง อย่างนั้นใช่ไหม อันไหน
มากกว่ากัน ไม่มีใครที่จะรู้ดีกว่าพวกเราท่านทั้งหลาย
ให้พวกเราท่านทั้งหลายสำรวจตรวจตราดูตนเอง

ต่อไปนี้ไปคณะสงฆ์จะอนุโมทนาให้พร

คำถาม-คำตอบ ปัญหาธรรม

ท่านอาจารย์พระมหาบัว ญาณสัมปันโน

ถาม: ท่านว่าไว้ในตำราว่าสวรรค์นรกนั้นมีจริงไหม
ถ้ามีอยู่ที่ไหน ดิฉันอยากรู้ค่ะ

ตอบ: พระพุทธเจ้าไม่เคยบำเพ็ญเพื่อโกหก
พระองค์และสัตว์โลก แต่ทรงสร้างชาติเพื่อพระองค์
และเพื่อโลกโดยถ่ายเดียว สำหรับอาตมาไม่มีความรู้
ความสามารถจะคัดค้านคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า
ว่าสวรรค์นรกไม่มี เท่าที่ปฏิบัติและไตร่ตรองตาม
หลักธรรมของท่านเฉพาะสิ่งที่เราสามารถ ก็ทำให้
เกิดศรัทธาเชื่อมั่นในคำสั่งสอนของท่านว่าเป็น
สวากขาตธรรมที่ตรัสไว้ชอบจริงไม่บกพร่อง จึงเกิด
ความเชื่อมั่นในคำสั่งสอนของท่านว่าเป็นสวากขาต-
ธรรมที่ตรัสไว้ชอบจริงไม่บกพร่อง จึงเกิดความเชื่อ
มั่นทั้งฝ่ายมรรคคือทางดำเนินทั้งฝ่ายผลคือความสุข

เป็นเครื่องตอบแทน ทั้งสวรรค์เป็นชั้นๆ ตลอดถึง
พรหมโลกอันเป็นที่สถิตอยู่ของท่านผู้มีบุญได้บำเพ็ญ
ไว้แล้ว และนิพพานอันเป็นธรรมดับทุกข์โดยสิ้นเชิง
ว่ามีจริงไม่สงสัย แม้ไม่มองเห็นสวรรค์นิพพานด้วย
ตาเนื้อพอจะเชิญท่านผู้อื่นมาดูด้วยได้ แต่ส่วนลึก
ของหัวใจเป็นเรื่องที่ไม่สามารถจะเรียนได้ตามรู้สึก

พร้อมทั้งคำที่คุณถามว่าถ้ามีอยู่ที่ไหนด้วย รู้สึก
เสียใจที่ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของคุณ
อย่างสมบูรณ์ ทั้งนี้เพราะโลกเรามีเฉพาะกล้องส่อง
ทางด้านวัตถุอย่างเดียว ไม่มีกล้องส่องนามธรรมคือ
สวรรค์นิพพาน จึงจวนใจไม่ทราบว่าจะไปแสวงหาอะไร
ที่ไหนมาส่องดูสวรรค์นิพพานให้เห็นชัดและหายสงสัย
เสียที ถ้าสมมุติว่าอาตมามีกล้องชนิดหนึ่งโดยเฉพาะ
ส่องดูเห็นสวรรค์นิพพานเป็นชั้นๆ ประจักษ์ใจ แล้วมา
บอกคุณว่าได้ส่องดูเห็นสวรรค์ พรหมโลกและนิพพาน
โดยตลอดทั่วถึงแล้ว สวรรค์ชั้นแรกอยู่ห่างจากมนุษย์โลก
ขึ้นไปประมาณเท่านั้นไมล์ ชั้นหนึ่งๆ อยู่ห่างกันขึ้นไป

ชั้นละเท่านั้นไมล์ ส่วนนิพพานนั้นอยู่ห่างจากสมมุติ
ทั้งปวงขึ้นไปไม่มีประมาณของสมมุติใดๆ จะวัดและ
นับอ่านได้เลยดังนี้ คุณจะแน่ใจหรือว่าเป็นความจริง
หรือหาเรื่องอะไรมาอุทริคุณเข้าอีก เพราะกล็องก็เฉพาะ
สำหรับอาตมาเสียด้วย คนอื่นดูด้วยไม่ได้ เรื่องมันเริ่ม
พิสดารไปตั้งแต่กล็องอยู่แล้ว มีหน้ายังไปมองเห็น
สวรรค์นิพพานเข้าอีก ซึ่งโลกไม่มีใครเห็นกันเลย แม้แต่
พวกนักอวกาศซึ่งเป็นนักเหยียบยานนอกโลก จนอวกาศ
กลายเป็นซั้ตมซั้โคลนเหลวๆ ไปหมด ก็ยังไม่พบเห็น
พอได้มาประกาศให้โลกทราบ ถ้าเป็นที่น่าอยู่ก็จะได้เริ่ม
และรีบเร่งทำบุญให้ทานเพื่อเตรียมไปสวรรค์นิพพาน
กันบ้าง ส่วนอาตมาไปแอบเห็นสวรรค์นิพพานคน
เดียวด้วยกล็องอันลึกลับซึ่งได้มาจากโลกไหนก็ไม่รู้
โลกไม่เคยมีกันเลย เมื่อเรื่องเป็นอย่างนี้ คุณจะคิดว่า
มันเหลือเชื่อหรืออย่างไร โปรดคิดดูก็แล้วกัน

จากหนังสือ คำถาม-คำตอบ ปัญหาธรรม
ท่านอาจารย์พระมหาบัว ญาณสัมปันโน (หน้า ๓๖๙-๓๗๐)

ตายแล้วเกิด อีกแน่นอน

ท่านพระอาจารย์อินทร์ถวาย สันตุสสโก
เทศน์อบรมพระและฆราวาส
ณ วัดป่านาคำน้อย อ.นาขуง จ.อุดรธานี
เมื่อวันที่ ๓๑ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

นโม ตัสสะ ภควโต อรหโต สัมมาสัมพุทธัสสะ
นโม ตัสสะ ภควโต อรหโต สัมมาสัมพุทธัสสะ
นโม ตัสสะ ภควโต อรหโต สัมมาสัมพุทธัสสะ
บูชา จะ ปุชณียานัง เอตัมมังคลมุตตมัตถิ.

วันนี้ หลวงพ่อจะได้กล่าวสังเขปกถาเรื่องบูชา
บุคคลที่ควรบูชา “บูชา จะ ปุชณียานัง” บุคคลที่ควร
บูชาคือบุคคลเช่นไร อันดับแรกก็คือพระพุทธเจ้า
พระธรรม พระสงฆ์ เป็นบุคคลที่ควรบูชา จากนั้น
ก็พ่อแม่ครูบาอาจารย์ คุณพ่อ คุณแม่ ปู่ย่า ตายาย
ที่มีคุณูปการสำหรับเรา องค์หลวงปู่จามที่ท่านจตุไป
แล้ว ก็เป็นบุคคลที่ควรบูชาอย่างยิ่งบุคคลหนึ่ง

องค์หลวงปู่ ท่านได้จากพวกเราไปอย่างไม่มีวัน
กลับ พวกเราได้แสดงออกซึ่งความกตัญญูกตเวทิตา
ได้แสดงออกด้วยการมาช่วยงาน ต่างคนก็ต่างมาช่วย

ถ้าจะให้คนเดียวทำงานคงจะทำอย่างนั้นไม่ได้ แต่พวกเรามีความพร้อมเพรียงสามัคคีกัน ช่วยกันทำคนละไม้คนละมือ ใครคิดอันไหนได้ที่จะเกิดประโยชน์ต่อองค์กรหลวงปู่ พวกเราก็ช่วยกัน ใครมีประสบการณ์ที่ไหนก็หันหน้าเข้าหากัน ปรึกษาปรารภกัน เอาสิ่งที่ได้พบได้เห็นในสถานที่ต่างๆ มาช่วยกันจัด ช่วยกันทำ เพื่อให้งานของหลวงปู่สำเร็จสมบูรณ์บริบูรณ์ อย่างพวกเราท่านทั้งหลายได้เห็น

สิ่งที่พวกเราท่านทั้งหลายได้เห็นอยู่ในเมรุ เรียกว่านกหัสดีลิงค์ ทางภาคอีสานของเรายังไม่เคยเห็น แต่ทางจังหวัดเชียงใหม่นี้ถือเป็นของธรรมดา ถ้าผู้ที่รู้จักมักคุ้นในชุมชนสังคม อย่างเช่นพระมหาเถระ หรือเป็นคนหบดีที่มั่งคั่งสมบูรณ์ เป็นคนมีเงิน ลูกหลานก็ทำนกหัสดีลิงค์เป็นเครื่องเซตบูชา มีนกหัสดีลิงค์เป็นสัญลักษณ์ บอกกล่าวว่าเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงโด่งดัง เป็นคนมีทรัพย์สมบัติในชุมชนของเขา

หลวงปู่จามทำไมจึงมีนกหัสดีลิงค์ จะทำความให้กับคณะศรัทธาญาติโยมลูกหลานที่เกิดใหม่ใหญ่ทีหลังว่า หลวงปู่ท่านบวชเมื่ออายุ ๒๙ ปี บวชเสร็จท่านก็ขึ้นไปจำพรรษาทางภาคเหนือ ทางลำปาง ลำพูน เชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน จังหวัดน่าน ทางแถบภาคเหนือทั้งหมด และท่านเป็นนักเทศน์นักแสดงธรรมภาคปฏิบัติให้แก่พี่น้องประชาชนได้ฟังได้ศึกษา ท่านจึงไปทุกหัวระแหงของทางภาคเหนือ

ท่านมาเทศนาแถวจังหวัดลำปาง ก็มีโยมที่รู้จักมักคุ้นกัน เป็นพ่อค้าเป็นพ่อเลี้ยงผู้มีฐานะดี มีความเคารพนับถือในองค์หลวงปู่อย่างมาก หลวงปู่ได้พูดถึงโยมคนนี้บ่อยๆ โยมคนนี้ได้ติดสอยห้อยตามองค์หลวงปู่ตลอด ลูกชายของท่านต่อมาได้บวช เมื่อบวชแล้วท่านไม่สึกเลย ท่านคือหลวงปู่โพบูลย์ เดียวนี้ท่านได้เป็นเจ้าของชั้นเทพ ท่านเป็นพระกรรมฐานที่โด่งดังแถวจังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน ลำปางแถบนั้น

แต่วัดของท่านอยู่ที่จังหวัดพะเยา

เมื่อหลวงปู่จามมรณภาพลงไป ท่านก็อยาก
จะแสดงความกตัญญูกตเวทิต์ เพราะมีความเคารพใน
องค์หลวงปู่ของเรา จึงแสดงความจำนงอยากจะทำ
นักษัตรีลึงค์เป็นสัญลักษณ์ เพราะว่าหลวงปู่จามไปอยู่
ทางภาคเหนือหลายปี นี่คือสาเหตุ จากนั้นท่านจึงได้มา
พูดคุยกับสมภารแล้วก็ตกลงกันจัดทำนักษัตรีลึงค์เพื่อบูชา
พระคุณหลวงปู่ นักษัตรีลึงค์ตัวนี้ดูๆ แล้วไม่ใช่ราคาถูกลงๆ
แต่ด้วยศรัทธาคือเคารพในองค์หลวงปู่ ท่านก็เสียสละ
ทั้งกำลังกาย กำลังทรัพย์ทุกอย่าง ที่เห็นกำลังประกอบ
อยู่ ณ บัดนี้ คิดว่าอีกสัก ๒-๓ วัน การประกอบคงจะ
เสร็จสิ้น พวกเราก็คงจะได้เห็นนักษัตรีลึงค์นี้เป็นยังไง
คงจะมีคนสงสัยว่านักษัตรีลึงค์เป็นมาอย่างไร มันมี
หรือเปล่าหรือว่าเป็นนกกนิทาน อย่างพญาราชสีห์อย่างนี้
พวกเราเห็นแต่สิ่งไหนโตกับเสือ แต่ราชสีห์นี่เป็นอย่างไร
หรือพญานักษัตรีลึงค์นี้เป็นอย่างไร

ในพระไตรปิฎกท่านกล่าวถึงราชสีห์ไว้ว่า ราชสีห์นี้เป็นพญาสัตว์ เป็นผู้ที่มีอำนาจ คล้ายๆ กับว่าสรรพสัตว์ทั้งหลายกลัวหมด เวลานอนก็นอนแบบราชสีห์คือนอนตะแคงขวา นอนอยู่ในถ้ำ เวลานอนเขาจะเหยียดขาแนบกัน ทั้งขาหน้า ขาหลัง เขาจะคาบก้อนหินมาวางไว้ที่อุ้งเท้าของเขาที่ขาหน้า แล้วเขาก็นอน นอนแบบไม่กระดุกกระดิกเลยนะ ๗ วัน พอตื่นขึ้นมาแล้ว ถ้าหากว่าก้อนหินตกจากบริเวณอุ้งเท้าขึ้นไป เขาจะไม่กินอาหารและจะนอนต่อไปอีก นอนด้วยความระมัดระวัง ถ้าพญาราชสีห์ออกจากถ้ำ ก็จะแผดเสียงดังก้องป่า ถ้าคนอยู่ใกล้ แก้วหูก็จะแตก เป็นสัตว์ที่มีอำนาจ เป็นสัตว์ที่มีศักยภาพสูง

ในพระไตรปิฎก ท่านกล่าวถึงนกหัสดีลิงค์อยู่เหมือนกัน ถ้าเราได้อ่านเรื่อง นางสามาวดี นางมาคันทिया พระเจ้าอุเทน โฆสกเศรษฐี จะรู้เรื่องของนกหัสดีลิงค์ซึ่งพบในตอนหนึ่งของเรื่องนี้ๆ

นิทานหลายๆ เรื่อง เช่นเรื่องโฆสกเศรษฐีก็ดี พระเจ้าอุเทนก็ดี นางมาคันทิยาก็ดี นางสาวตีกีดี ล้วนแล้วแต่เป็นเรื่องของพระพุทธเจ้าให้สำนึก ถึงกรรม ถ้าใครทำกรรมดี กรรมดีก็จะตามสนอง ถ้าใครทำกรรมชั่ว กรรมชั่วมก็จะตามสนอง บาปบุญ คุณโทษมีจริง นรกสวรรค์มีจริง ตายแล้วไม่สูญ

นกหัสดีลิงค์ในพระไตรปิฎกนั้น ท่านบอกว่า มี พระเจ้ากรุงโกสัมพีพระองค์หนึ่ง แต่ไม่ใช่พระเจ้าอุเทน มีปราสาทอยู่ ๗ ชั้น หน้าหนาวอากาศมันหนาว พระเจ้าแผ่นดินกับอัครมเหสีที่ทรงครรภ์แก่ประมาณ ๘-๙ เดือน นั่งรับไออุ่นจากแสงแดดอยู่ชั้นบนปราสาท ขณะพูดคุยกันอยู่นั้น นางก็ถอดแหวนอำมรงค์จาก พระสวามีมาสวมใส่มือของตัวเอง พอคืนกหัสดีลิงค์ บินมาทางอากาศ มองเห็นอัครมเหสี ห่มผ้ากำพล สีแดง เข้าใจว่าเป็นก้อนเนื้อ เลยบินโฉบลงมาเอาตัว

พระมเหสีไป พระเจ้าแผ่นดินที่นั่งอยู่กับพระมเหสีนั้น ตกพระทัยกระโดดเข้าไปในหาที่กำบัง แม่บ้านทั้งหลาย ไม่น่าไว้วางใจพอบ้านเหมือนกัน ให้ระวังให้ดีเมื่อภัยมา เขาจะกระโดดหนีอย่างนั้นนะ

พระมเหสีมีพระครรภ์แก่ทรงหนีไม่ทัน นก หัสดีลิงค์ขยุ้มไว้ในอุ้งเท้าบินไปในอากาศ แต่พระมเหสี ตั้งสติได้ว่า ถ้าเราร้องโวยวายขึ้นเดี๋ยวนี้ มันอาจจะ ปล่อยเราตกลงพื้นดินตายแน่ นางจึงไม่กระดุกกระดิก นกก็พาบินเข้าไปสู่ป่าหิมพานต์ที่มันอาศัยอยู่ พอไปถึงต้นไม้ใหญ่ที่มันเคยกินอาหาร มันก็เลยวางเหยื่อ ไว้ที่คาบ พอวางปุ้ปนางตะโกนเป็นภาษาคนขึ้นมา นกหัสดีลิงค์มันก็กลัวคน นี่มันไม่ใช่ชิ้นเนื้อแล้ว มันก็ ไปของมัน พระมเหสีก็นั่งอยู่ในคาบของต้นไม้ต้นนั้น พอตกกลางคืนนางก็คลอดบุตร ฝนก็ตกอีกต่างหาก นี่แหละคนที่ใช้กรรม

พอรุ่งเช้าเศรษฐีฤๅษีที่อาศัยบำเพ็ญอยู่ในแถบนั้น
ไปหาอาหารที่อื่นไม่ได้เพราะฝนตก อากาศก็หนาว จึง
เดินไปได้ต้นไม้ใหญ่ เพื่อที่จะเก็บเศษเนื้อเศษกระดูก
ที่นกหัสดีลิงค์กินไม่หมดมาต้มเป็นอาหารรับประทาน
ขณะเดียวกันนั้นฤๅษีก็ได้ยินเสียงเด็กร้องอยู่ข้างบน
อ้าวทำไมไม่มีเสียงคน ฤๅษีนี้ก็มองขึ้นไป แล้วถามว่าเป็นใคร
พระมเหสีก็บอกว่าเป็นคน เป็นพระมเหสีของพระเจ้า
กรุงโกสัมพี ถูกนกหัสดีลิงค์นำมาไว้ที่นี่ และบอกว่าท่าน
อย่าขี้ขลาด ท่านเป็นสามีภรรยาอย่ามาแตะต้องกาย
ข้าพเจ้า ข้าพเจ้าเป็นนางกษัตริย์ ไม่ใช่ธรรมดา นะ
เรียกว่าทิจิพระ มานะกษัตริย์ มานะคือความถือตัว
ฤๅษีก็บอกว่าข้าพเจ้าเป็นกษัตริย์เหมือนกัน ถ้าอย่างนั้น
แสดงมายากษัตริย์ให้ข้าฯดูซิ ฤๅษีก็แสดงมายากษัตริย์
ให้นางดู นางก็ยอมรับว่าเป็นกษัตริย์จริง จากนั้นฤๅษี
ก็ปีนขึ้นไปบนต้นไม้เพื่ออุ้มเอาเด็กลงมา และนางก็เลย
ตามลงมา เด็กคนนี้เมื่อเติบโตใหญ่แล้วได้เป็นกษัตริย์มี
พระนามว่าพระเจ้าอุเทน

เพราะนั่นนกกหัสติลิงค์นี้มีไหมตอบว่ามี แต่ท่านก็ไม่ได้บอกไว้ในพระไตรปิฎกว่า หัวมันเป็นยังไง หางมันเป็นยังไง ตัวมันเป็นยังไง แต่มันบินได้ ผู้ที่สนใจท่านคงจะได้ยินได้เห็นในพระไตรปิฎก ท่านก็คงจะทำอย่างที่ได้ยินว่าหัวปากมันเป็นงวงข้าง หูมันเป็นหูข้าง แต่ตัวมันเป็นนก ขาตีนของมันเป็นนก ลักษณะอย่างนั้น นี่ก็คือความเป็นมาของนกกหัสติลิงค์ ที่มาทำเป็นเอกลักษณ์เชิดชูบูชาในงานสรีระขององค์หลวงปู่ของพวกเราอีก ๔-๕ วัน พวกเราจะได้เห็นว่าเป็นลักษณะยังไง

ย้อนมาดูความเป็นมาของฤาษี ฤาษีมีเพื่อนเป็นพระเจ้าแผ่นดิน เหมือนกับพระเจ้าแผ่นดินเมืองลาวกับพระเจ้าแผ่นดินเมืองเขมรลักษณะอย่างนั้น รู้จักมักคุ้นกัน ปรึกษาปรารภกัน ก็เลยชวนกันไปบำเพ็ญตบะอยู่ในป่า ไปบวชเป็นฤาษี เพราะอยู่ครองราชย์ก็รอวันตายเท่านั้นเอง หากความสุขอะไรไม่ได้ ถ้าบวชเป็นฤาษีอย่างน้อยเมื่อตายไปแล้วก็จะไปสู่สวรรค์ชั้นพรหม

เมื่อออกบวชแล้วมีการคลุกคลีกันมากเกินไปจึง
ไม่ได้ภาวนา ฌานสมาบัติหรือสมาธิคงไม่เกิดแน่ เลย
ตกลงกันว่าเราควรจะแยกย้ายกันไปอยู่ภูเขาคนละลูก
เพื่อจะได้บำเพ็ญให้เต็มที่ และสัญญากันว่า พอตก
กลางคืนถ้าเป็นวันพระ ให้จุดไฟขึ้นมาเป็นสัญญาณว่า
แต่ละคนยังมีชีวิตอยู่ จากนั้นต่างคนต่างอยู่

ต่อมาฤาษีคนที่อยู่ภูเขาลูกหนึ่งตายไป เพื่อน
ที่อยู่ทางนี้ไม่เห็นแสงไฟตามที่ตกลงกันไว้ในวันพระ
๘ ค่ำ ๑๕ ค่ำ ถึงเดือนหนึ่งก็แล้ว เลยคิดว่าเพื่อน
ของเราคงตายแล้ว แต่ก็ไม่ได้สนใจ ตายแล้วก็ตายไป
เกิด แก่ เจ็บตายเป็นเรื่องธรรมดา ตัวเองก็จะตาย
เหมือนกัน การภาวนาเป็นอย่างนั้น ไม่วิตกกังวลเรื่อง
ของความตาย

ฤาษีที่ตายไปนั้นไปสู่พรหมโลก เพราะอานิสงส์
แห่งการบำเพ็ญตบะของท่านคือการภาวนา ท่านไป

เกิดเป็นพรหม อยู่ชั้นพรหมโลก ท่านก็มองดูเพื่อนว่า
ขณะนี้เป็นอย่างนี้ เห็นฤาษีที่เป็นเพื่อนมีความทุกข์ใจจึง
ลงไปเยี่ยม ลงมาก็มาหาฤาษีที่เป็นเพื่อน บอกว่าผม
ตายแล้ว ไปเกิดเป็นพรหม ถามเพื่อนว่า ท่านฤาษีมี
ปัญหาทุกข์ร้อนอะไรบ้างไหม มีความขาดเหลือขาดตก
อะไรบ้างที่จะให้ช่วยเหลือ ฤาษีก็บอกอย่างอื่นก็พอ
ทนไหว แต่ที่ลำบากใจจริงๆ ก็คือเรื่องของช้าง เขามา
ตะกุกตะกาย มาขี่มาเหยี่ยว ทำให้บริเวณนี้ฝุ่นฟุ้งกระจาย
และมีกลิ่นเหม็น ไม่รู้จะแก้ไขยังไง เพราะช้างมันมา
เป็นโขลง

ถ้าอย่างนั้นเราจะให้พินสามสาย เมื่อเห็นช้างมา
อยากจะให้ช้างหนี ให้รำยมนต์แล้วติดพินสายที่หนึ่ง
ช้างจะวิ่งหนีไป ถ้าอยากให้ช้างกลับมา ให้รำยมนต์
แล้วติดพินสายที่สอง ช้างจะหันหลังกลับมา ถ้าอยาก
ให้ช้างเดินเข้ามาเป็นหมู่เป็นฝูง เราจะเลือกขึ้นช้าง
ตัวไหนก็ได้ ให้รำยมนต์แล้วติดพินสายที่สาม เมื่อได้

พินสามสายแล้ว ฤๅษีก็อยู่ด้วยความสบาย นี่ก็คือเรื่อง
ของฤๅษีที่เกี่ยวข้องกับนกหัสดีลิงค์

วันพรุ่งนี้เป็นวันปีใหม่ พี่น้องประชาชนในแต่ละ
วัดในประเทศไทย คงประสาธัมพันธ์ สวดมนต์ข้ามปี
การสวดมนต์ที่ไหน สวดไม่ข้ามปี สวดไม่ข้ามคืน
ดีทั้งหมด การสวดมนต์มากๆ ก็เป็นการทำให้จิตใจ
ของเราเป็นสมาธิ พ่อแม่ครูบาอาจารย์สายหลวงปู่มั่น
องค์หลวงตาของเราหรือว่าครูบาอาจารย์ของเรา
อย่างหลวงปู่ขาวอย่างนี้ในเวลากลางคืนท่านก็สวด
เป็นชั่วโมงๆ

การสวดมนต์นี้ก็ทำให้จิตใจสงบเยือกเย็น
จิตใจไม่ปรุงพุ่งไปทางอื่น ถ้าพวกเรามีเรื่องวิตกกังวล
คิดปรุงพุ่ง เราจะสวดมนต์ไม่จบ สวดไปข้ามหน้าข้าม
หลัง ขนหน้าขนหลังไปเรื่อย เพราะเหตุไร เพราะจิตใจ
ของเราไม่เป็นสมาธิ ถ้าหากว่าวันไหนจิตใจของเรานิ่ง

จิตใจไม่มีวิตกกังวลเรื่องอะไร เราสวดมนต์จะสำเร็จ
คือจำได้ทั้งหมด ราบรื่น การสวดมนต์ก็คือตะล่อมให้
จิตใจของตนเองเป็นสมาธิ เราสวดเมื่อไหร่ก็ดีเมื่อนั้น
เพราะสวดมนต์รำลึกถึงพระพุทธเจ้า พระธรรม
พระสงฆ์ รำลึกถึงคุณงามความดี รำลึกถึงเทวบุตร
เทวดา อินทร์ พรหม นาค ครุฑ อยู่ในนั้น เมื่อเรา
สวดก็เป็นสิริเป็นมงคลสำหรับเราทั้งหมดนั้นแหละ
สวดข้ามปีก็ได้ สวดข้ามคืนก็ได้ ถ้าทางที่ดีที่สุดน่า
จะสวดให้ข้ามภพข้ามชาติไปเลยจะดีเลิศ

ถ้าเราสวดข้ามภพข้ามชาติจะดีเลิศ สวดยังไง
สวดข้ามภพข้ามชาติ สวดให้เห็นอนิจจัง ทุกขัง
อนัตตา จากนั้นก็เกิดความเบื่อหน่ายคลาย จิตใจ
หลุดพ้นจากอาสวกิเลส ไม่มาเวียนว่ายตายเกิดใน
วัฏฏสงสาร นั้นเรียกว่าเลิศประเสริฐ ถ้าหากว่าเรา
สวดข้ามคืน ข้ามภพข้ามชาติได้ นี่ก็พูดให้ฟังเป็น
แนวความคิด คือไม่ให้คิดหน้าเดียว คิดหลายๆ หน้า

คิดหลายๆ มุมมอง ถ้าเราคิดไปในมุมมองเดียว คล้ายๆ กับว่ามันสิ้นเกินไป มันอยู่ในจุดเดียว ถ้าเราสวดได้อย่างนั้น จะไม่มาเวียนว่ายตายเกิดอีก นั่นดีที่สุด

พูดถึงวันปีใหม่ ปีเก่า ๒๕๕๖ มันจะสิ้นไปแล้วพวกเราคณะศรัทธาญาติโยมที่นั่งอยู่ตรงนี้ ให้นึกย้อนหลังดูชีวิตที่ผ่านมา ได้คิดอะไร ได้ทำอะไร ได้พูดอะไรที่มีคุณค่า ที่มีประโยชน์ เป็นบุญเป็นกุศล หรือเราคิดไปในทางที่ไม่ดี ทำในสิ่งที่ไม่ดี พูดในสิ่งที่ไม่ดี มีกี่ครั้ง มีเรื่องอะไรบ้าง เป็นบทเรียนทั้งสอง ทั้งสองอย่างคือทั้งคิดดี ทำดี พูดดี แล้วทางชั่วด้วย ก็เป็นบทเรียนทางชั่ว ถ้าชั่วเราจะไม่ทำอีกใน ปี ๒๕๕๗ ถ้าเป็นทางดีแล้วเราพยายามต่อเติมสิ่งที่เป็นคุณงามความดี เราจะพยายามทำให้ดีที่สุด พอกพูนขึ้นไป

เพราะชีวิตของเรา มันหมดไป หมดไป ชีวิตของเราไม่ได้มีแต่ได้ แต่มันเสียไปด้วย ถ้าเสียอย่างอื่น

เรายังหาทดแทนได้ เช่นเสียเงิน เสียทอง เสียอะไรเรา
ยังแก้ไขปรับปรุงได้ หาทุนได้ แก้ไขได้ แต่เสียชีวิตนี้
พวกเรา มันเอาคืนไม่ได้

อย่างหลวงพ่อก็ ปีนี้ก็ ๖๙ มันเสียไปแล้ว ๖๙ ปี
แล้วจะได้คืนใหม่ มีแต่แก้ไขเรื่อยๆ มันเสียไปเรื่อย
ที่มันเสียไปนี้ เราจะเอาอะไรมาชดเชย เอาอะไรมา
ปรับปรุงแก้ไข นอกจากเอาคุณงามความดี นอกจาก
เอาบุญกุศลเท่านั้นเข้ามาเป็นเครื่องพุงหรือเป็น
เครื่องปรับปรุงกาย วาจา ใจของเรา ให้พวกเราจะ
พยายามตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ที่เราได้ฟังธรรมคำสอน ได้ศึกษาพระธรรม
คำสอนของพ่อแม่ครูบาอาจารย์แล้ว เราจะคิดให้ดี
ทำให้ดี พูดให้ดี เราจะไม่คิดในสิ่งที่ชั่วช้าเสียหาย
เราจะทำแต่สิ่งที่ดี การกระทำเราจะทำแต่สิ่งที่ดี
พูดในสิ่งที่ดี สรุปลงแล้วก็คือรักษากาย วาจาใจนั่นเอง

ศีลก็คือรักษากาย วาจา ให้เรียบร้อยชื่อว่าศีล เรื่อง
ธรรมนี้คือรักษาใจ คือสมาธิธรรม บำเพ็ญสมาธิ
ทำใจให้ตั้งมั่น ประกอบด้วยสัมมาทิฏฐิเป็นเบื้องต้น
อันนี้คือเรารักษาใจ เพราะเหตุนั้นขอให้พวกเรา
ทุกๆ ท่านให้สำรวจกาย วาจา ใจของตนเอง

ในงานศพสระระขององค์หลวงปู่ พวกเราได้
เสียสละเวลามาตั้งโรงทานบ้าง มาจัดงานเรื่องต่างๆ
ไม่ว่าจะเป็นเรื่องน้ำ เรื่องไฟ และเรื่องอื่นๆ ตามหน้าที่
ที่แบ่งงานกันทำ ล้วนแล้วแต่เป็นงานที่มีประโยชน์ด้วย
กันทั้งนั้น มีคุณค่าด้วยกันทั้งนั้น จะขาดอันใดอันหนึ่ง
ไม่ได้ เพราะงานของเราเป็นไปด้วยความพร้อมเพียง
สามัคคี เหมือนกับอาการ ๓๒ ในร่างกายของเรา
มีตา มีหู มีจมูก มีลิ้น มีอวัยวะทุกส่วน ถ้ามันขาดไป
ส่วนใดส่วนหนึ่ง แปลว่าคนนั้นเป็นคนขาดอวัยวะ
ขาดอาการ ๓๒ นิ้วมือขาดอย่างนี้ก็ไม่น่าดู หูขาด
อย่างนี้ก็ไม่น่าดู

โรงงานต่างๆ ก็ขอฝากไว้กับพี่น้องลูกหลานทุกคน พวกเรามาสร้างบุญสร้างกุศลในครั้งนี้นี้ การจะหาโอกาสอย่างนี้ไม่ใช่หาได้ง่ายๆ เมื่อมีโอกาสแล้ว พวกเราก็ควรจะทุ่มเทกายใจ สร้างบุญ สร้างกุศลให้เต็มที่ เพราะว่าการเกิดมาได้พบพระพุทธศาสนา ได้พบพ่อแม่ครูบาอาจารย์อย่างองค์หลวงปู่ของเรา ก็ไม่ใช่หาได้ง่ายๆ เป็นของหาได้ยากยิ่ง เมื่อพวกเราได้พบอย่างนี้แล้ว พวกเราก็ควรจะประกอบคุณงามความดีสั่งสมบุญกุศลใส่กาย ใส่วาจา ใส่ใจของตนเอง

ในหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนาแล้ว ตายแล้วไม่สูญ มีท่านผู้ใหญ่ว่าหนึ่ง ท่านบอกว่าให้ท่านสังเกตคุณนะ คนทุกวันนี้เป็นคนชั้นปัญญาชนระดับดอกเตอร์ ระดับหัวหน้างานในบริษัทใหญ่ๆ ทั้งนั้นถามเขาว่าคุณมีความรู้สักอย่างไรให้ตอบผมอย่างนั้นถามเป็นรายบุคคล เพราะว่ามี การเลี้ยงอาหาร หลังการประชุมเสร็จแล้ว คุณเชื่อไหมว่าตายแล้วสูญ

ตายแล้วเกิด ตายแล้วเกิดหรือตายแล้วสูญ คุณมีความเห็นอย่างไร คนที่เข้าใจว่าตายแล้วสูญมีร้อยละ ๙๐ ผู้ที่เข้าใจว่าตายแล้วเกิดนี้มีไม่กี่คนกลุ่มที่มีความเห็นกลางๆ ก็มีไม่มาก นี่แหละให้ท่านหาเหตุผลชี้แจงให้พี่น้องประชาชนศรัทธาญาติโยมได้รู้ได้เข้าใจว่าในหลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าท่านสอนยังไง คำว่าตายแล้วเกิดหรือตายแล้วสูญ ท่านพิสูจน์ได้อย่างไร อยากจะให้หาเหตุผล

ใน MP3 ของหลวงพ่อกี้แจกไปให้คณะศรัทธาญาติโยมลูกหลานได้ฟังนั้น หลวงพ่อกี้จะเน้นหนักว่าตายแล้วไม่สูญ ตายแล้วเกิดอีก เพราะเหตุใด เพราะพระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าท่านยืนยันพ่อแม่ครูบาอาจารย์ทุกองค์ที่เป็นพระกรรมฐานท่านยืนยันว่า ตายแล้วเกิด ตายแล้วไม่สูญ

ถ้าคนคิดว่าตายแล้วสูญ เขาจะไม่ทำคุณงามความดี เขาจะไม่ประกอบคุณงามความดี เพราะตายแล้วสูญ อย่างวันพรุ่งนี้ไม่มี เราจะทำให้ใจทำไม เพราะวันพรุ่งนี้ไม่มี เราจะเก็บเงินไปทำไม หากินใส่ปากใส่ท้องแต่ละวันๆ ก็พอแล้ว ไม่ต้องเก็บไม่ต้องมีอะไร

แต่ถ้ามันไม่สูญละทีนี้ ถึงวันพรุ่งนี้ พระอาทิตย์โผล่ขึ้นมา ตัวเองก็ไม่ตาย แล้วเป็นยังไง เพราะตัวเองไม่ได้ทำคุณงามความดีไว้ ไม่ได้เตรียมปัจจุบันเอาไว้อนาคตก็ไม่ต้องทำนายเลย ต้องทุกข์แน่ๆ คนโบราณเขาบอกว่า **อดีตไม่ขยัน ปัจจุบันไม่ชวนชวาย ไม่ต้องทนายอนาคต** ให้พิจารณาดูสิ อดีตก็ไม่ขยัน ปัจจุบันก็ไม่เอาไหน ไม่ต้องทนายอนาคตคนนั้นว่าเขาจะเป็นยังไง ต้องทุกข์จนแน่ๆ

หลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า พ่อแม่
ครูบาอาจารย์ของพวกเรา ศึกษาดูซิ ถ้ามดูซิ มาถาม
หลวงพ่อก็ได้ คิดว่าตายแล้วเกิดหรือตายแล้วสูญ
ไม่ว่าแต่ ๑๐๐ เปอร์เซ็น ๑๐๐๐ เปอร์เซ็น ๑๐๐๐๐
เปอร์เซ็น ตายแล้วเกิดอีกแน่นอน ตายแล้วไม่สูญ
นรกสวรรค์มีจริง เพราะนั้นขอให้พวกเราอย่าตั้งอยู่
ในความประมาทก็แล้วกัน

หลักพิสูจน์พระพุทธเจ้าไปพิสูจน์ดูแล้ว ที่แรก
ท่านไปบำเพ็ญอยู่ถึง ๖ ปี ลองผิตลองถูก ท่านลอง
พิจารณากาย ทดลองกาย ทรมานกาย อดพระ-
กระยาหารบ้าง ทำอะไรจิปาณะ ในที่สุดท่านก็มา
ทรมานใจ ท่านดูใจของท่าน โดยนั่งภาวนาทำจิตใจ
ให้สงบ เมื่อจิตใจสงบลงเป็นหนึ่ง ก็เกิดญาณทัศนะ
ท่านรู้ความเป็นมาของท่าน มาจากที่ไหนมาอยู่ที่นี้
จากที่นี่แล้วจะไปที่ไหน พอถึงเที่ยงคืนท่านก็รู้การจุติ
การอุปบัติของสรรพสัตว์ทั้งหลาย ท่านมองออกไป

ข้างนอก ท่านมองเห็นสรรพสัตว์ทั้งหลาย มาจากไหน
มาเกิด แล้วออกจากรูนี้เขาจะไปไหน

ท่านก็ทรงทราบอีกเหมือนกันว่า มนุษย์หรือ
สัตว์เดรัจฉานทำไมจึงไม่เหมือนกัน รูปร่างเหมือนกัน
แต่ทำไมไม่เหมือนกัน พระพุทธเจ้าท่านตรัสว่าเป็น
เพราะกรรม กรรมเป็นผู้จำแนกสรรพสัตว์ทั้งหลาย
ทำให้คิดไม่เหมือนกัน การกระทำก็ไม่เหมือนกัน
เมื่อพูดออกไปก็ไม่เหมือนกัน กรรมตัวนี้ส่งผลให้
ไปเกิดมาภพหน้าชาติหน้า ถ้าเขาพูดไม่ดีปากบิต
ปากเบี้ยวไป เพราะกรรมในอดีตที่เขาพูดไม่ดี

การกระทำไม่ดี มีศีล ไม่มีศีล เกิดมาภพหน้า
ชาติหน้าก็ต้องได้รับผลกรรมคือการกระทำของเขา
เมื่อเขาฆ่าสัตว์เกิดมาภพหน้าชาติหน้าชีวิตของเขาก็
จะสั้น แต่ถ้าเขาได้รังแกเบียดเบียนสัตว์ ไม่ถึงกับฆ่า
แต่ทุบตีสัตว์ เกิดภพหน้าชาติหน้าเขาก็มีร่างกาย

ทุพพลภาพ เพราะเหตุใด เพราะบาปกรรมในการ
เบียดเบียนสัตว์อย่างนี้เป็นต้น

นี่แหละกรรมคือการกระทำ ที่พระพุทธเจ้าได้
ตรัสรู้ ตอนเที่ยงคืนว่า จตุปปาตญาณ การจตุติและ
อุปบัติของสรรพสัตว์ทั้งหลาย ความเป็นมาของ
สรรพสัตว์ทั้งหลายเป็นมาอย่างไร พระพุทธองค์ก็
มองเห็นได้ หลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าท่าน
ยืนยันอย่างนั้น

เมื่อมาถึงพ่อแม่ครูบาอาจารย์ของพวกเรา เช่น
หลวงปู่เสาร์ก็ดี หลวงปู่มั่นก็ดี หลวงปู่จามของเรานี้ก็
เถอะ ท่านจึงพูดอดีตชาติ ถ้าพวกเราได้เข้ามาหาท่าน
ท่านจะพูดเรื่องอดีตชาติให้ฟังยาวเหยียดทีเดียว
เช่น เคยเป็นพระเจ้าแผ่นดิน เคยเป็นเทวบุตร เทวดา
อินทร์พรหม เคยเป็นพระอินทร์ เคยเป็นรุกขเทวดา

มากมายที่องค์หลวงปู่บอกกล่าวให้พวกเราท่านทั้งหลาย
ได้ยินได้ฟัง

พ่อแม่ครูบาอาจารย์องค์อื่นๆ อย่างหลวงปู่หล้า
อย่างนี้ หลวงตามหาบัวอย่างนี้ หลวงปู่แหวนอย่างนี้
หลวงปู่ฝั้น หลวงปู่ขาวอย่างนี้ ล้วนแล้วแต่มีอดีตชาติ
อย่างหลวงปู่ขาวท่านบอกว่า ชาติในครั้งพระพุทธเจ้า
ท่านก็ได้ไปเกิดเป็นลูกศิษย์ของพระโกกาลิก และท่าน
ได้ประมาทพระพุทธเจ้า ตายไปก็ตกนรกท่านว่าอย่าง
นั้น ถ้าหากว่าเราปฏิบัติดีในคราวนั้น เราก็คงจะไปสู่
สวรรค์นิพพานไปแล้ว แต่เราทำไม่ดีก็เลยตกนรก
แต่เราก็ไม่ตกนรกมาก เพราะเราเป็นลูกน้องของ
พระโกกาลิกะ เราไม่ใช่ชั้นหัวหน้า เราเข้าใจผิด เมื่อ
สำนึกผิดขึ้นมาก็ได้มาเกิดและได้บำเพ็ญศีล สมาธิ
ปัญญา หลวงปู่ขาวอัฐิของท่านได้กลายเป็นพระธาตุ
อย่างที่พวกเราท่านทั้งหลายได้เห็น

พ่อแม่ครูบาอาจารย์แต่ละองค์ ท่านก็นั่งภาวนา ทำจิตใจให้สงบ ทำจิตใจให้เป็นหนึ่งที่พระพุทธเจ้า ท่านว่า ปุพเพนิวาสานุสสติญาณ คือระลึกชาติหนหลังได้ พ่อแม่ครูบาอาจารย์ของพวกเรา ก็เหมือนกัน ถ้าท่านทำจิตใจให้สงบแล้ว ท่านก็ระลึกดูชาติของตนเองได้

มีศรัทธาญาติโยมมาถามหลวงพ่อบอกเมื่อเข้านี้ บอกว่านั่งภาวนาแล้ว เขาระลึกชาติหนหลังได้ มีเรื่องอะไรต่อมิอะไร แต่ตามความจริง เมื่อนั่งภาวนา จิตสงบเป็นพื้นฐานแล้ว พ่อแม่ครูบาอาจารย์ท่านจะไม่ให้ส่งจิตออกไปข้างนอก ท่านจะทำจิตใจให้สงบ ให้นิ่ง ให้จิตพัก เมื่อจิตพักผ่อน ผ่านความสงบแล้ว ท่านจะให้นำมาพิจารณาทางกรรมฐาน ๕ เกสา โลมา นขา ทันตา ตโจ ท่านไม่ให้ส่งไปดูเทวบุตร เทวดา อินทร์ พรหม นรกสวรรค์ ท่านจะไม่ให้ดูอย่างนั้น

ถ้าดูไปสิ่งเหล่านั้นแล้ว ไปหลงใหลกับสิ่งเหล่านั้น
นั่น ว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นสำคัญ สุดท้ายเราจะหลงใน
นิमित แล้วสัญญาเกิดขึ้นมา เกิดวิปัสสนูปกิเลส คือ
ไม่ใช่วิปัสสนา วิปัสสนูปกิเลส นี้ใจของเราจะลุ่มหลง
ในนิमितเหล่านั้น นิमितเหล่านั้นมันถอนได้ยาก เวลา
เรานั่งภาวนาจิตใจสงบ เป็นอุปปจารสมาธิ จิตใจสงบ
แล้วจิตใจมันออกจากตัวเอง จะไปเห็นเทวบุตรเทวดา
ไปเห็นคนตาย ไปเห็นสรรพสัตว์ ไปเห็นนรก ไปเห็น
สวรรค์ ถ้าไปกราบเรียนพ่อแม่ครูบาอาจารย์ ท่านจะ
บอก อย่าส่งจิตออกนอก ทำจิตให้สงบเสียก่อน ถ้าเห็น
นิमितอย่างนั้น ให้ถอยกลับคืนมาหากรรมฐานเดิม

สมมติว่าเราภาวนาพุทโธๆ หายใจเข้าพุท
หายใจออกโธ พอจิตใจรวมสงบลงไป มันคล้ายๆ ว่า
เป็นอุปปจารสมาธิ จิตใจมันออกไปจากร่าง ไปเห็นนรก
ไปเห็นสวรรค์ ไปเห็นเทวดา ไปเห็นสิ่งต่างๆ ท่านว่า
อย่าไปดู ให้ย้อนกลับมาหาพุทโธ นิमितเหล่านั้นมัน

จะหายไปเอง แต่ถ้าเราส่งไป มันจะไปเรื่อย เติลิด
เปิดเปิงไป เหมือนกับคูนังอย่างนั้น คูนังนี้แล้ว
ก็ม้วนอื่นต่อไป ผลที่สุดเลยหลงในนิมิต พอหลงใน
นิมิต ผลที่สุดก็เป็นวิปัสสนูปกิเลส เป็นบ้าได้ง่ายๆ
อย่าส่งจิตออกนอกเป็นอันขาด

ถ้าเราภาวนาจนพื้นฐานมั่นคงแล้ว รู้จักทางเข้า
ทางออก ทางไปทางมา ถอยหน้าถอยหลังได้แล้ว
รู้จักหลบแล้ว อันนั้นเป็นอีกส่วนหนึ่ง แต่ใหม่ๆ นี้ถ้า
ไปทำอย่างนั้น เสียคนได้ง่ายๆ อย่าทำนะ พ่อแม่
ครูบาอาจารย์สายหลวงปู่มั่น หรือว่าหลวงปู่หล้า
หลวงตามหาบัว ที่หลวงพ่อได้ศึกษา ท่านจะห้ามนัก
ห้ามหนา แต่พวกเราเคยชิน ปฏิบัติแล้ว รู้จักทางหนี
ทีไล่แล้ว เราจะภาวนา เราจะมอง เราจะเห็น นั่นอีก
ส่วนหนึ่ง

นี่แหละครูบาอาจารย์จึงจำเป็นและสำคัญ

อย่างยิ่ง เพราะเราไม่เคยเดิน ปูบปูบมาแล้ว ก็เดิน
ผยองพองตัวไปเลย ระวังเปลอๆ เป็นบ้าได้ง่ายๆ ขอให้
พวกเราศึกษา สิ่งเหล่านี้พ่อแม่ครูบาอาจารย์ท่านห้าม
ถ้าจิตใจของเราไปเห็นสิ่งเหล่านั้น อย่าไปตามดู
ให้กลับมาหากรรมฐานเดิม มาหากรรมฐานที่เรา
ตั้งไว้เบื้องต้น ถ้าตั้งกรรมฐานพุทโธ ก็ให้มาอยู่กับ
พุทโธๆ เดี่ยวสิ่งเหล่านั้นมันจะหายไปเอง

เมื่อเราภาวนา พอจิตใจสงบเราจะรู้ได้ด้วย
ตนเอง ร่างกายกับใจ ใจกับกาย เป็นคนละส่วนกัน
พระพุทธเจ้าให้ความสำคัญเรื่องของใจมากที่สุด
เรียกว่า มโนปุพพังคมา ัมมา, มโนเสฏฐา มโนมยา
เรื่องทั้งหลายมีใจเป็นใหญ่ มีใจเป็นหัวหน้า สำเร็จ
แล้วด้วยใจ ถ้าจะพูดให้เข้าใจง่ายๆ ก็คือ ร่างกาย
เหมือนกับรถ จิตใจเหมือนกับคนขับรถ พระพุทธเจ้า
ให้ความสำคัญเรื่องของคนขับรถ โขเฟอร์ มากกว่ารถ
เพราะโขเฟอร์ขับรถคันนี้ กระโดดเหวก็ได้ กระโดดไป

ที่ไหนก็ได้ ไปชนผู้ชนคนก็ได้ ท่านจึงว่า โขเฟอร์เป็นใหญ่
โขเฟอร์เป็นหัวหน้า สำเร็จแล้วด้วยโขเฟอร์ ในบาลี
ท่านว่า มโนบุพพังคมา ธัมมา, มโนเสฏฐา มโนมยา
เรื่องทั้งหลายมีใจเป็นใหญ่ มีใจเป็นหัวหน้า สำเร็จ
แล้วด้วยใจ

หลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าท่านบอกว่า
อย่าตั้งอยู่ในความประมาท ถ้าเราไม่ได้สนใจ ไม่ได้
ประกอบคุณงามความดี ไม่ได้สร้างบุญ สร้างกุศล
ทำกรรมชั่วอีกต่างหาก สิ่งไหนที่เป็นความชั่วช้า
เสียหาย เช่นกินเหล้าเมายา อะไรก็ตามทำชั่วไปหมด
โดยมากใจดวงนี้มันชอบทำแต่กรรมชั่ว ในเมื่อทำ
กรรมชั่วไม่ได้ทำกรรมดีเสียเลย ถึงคราวร่างกาย
หรือว่าถึงคราวรถหมดสภาพ มันไปไม่ได้ รถแก่แล้ว
๑๐-๒๐ ปีแล้ว ลูกสูบก็หลวม ยางก็หมดสภาพ
เครื่องยนต์กลไกนับวันแต่จะชำรุดไปหมด ซ่อมก็ไม่ได้
เพราะหมดสภาพแล้ว

ร่างกายของเราถ้าจะว่าไปแล้วก็ทนทายาทเหมือนกัน เราเกิดมาจากท้องแม่คิดดูซิ ไม่เคยดับเครื่องเลย พอเกิดขึ้นมาตั้งแต่เป็นเด็ก หายใจอยู่ตลอดเวลา กลางคืนก็ยังหายใจ รถมอเตอร์ไซด์ที่นั่น กลางคืนเราก็กดเครื่องเอาไว้ เวลาเราอยากจะไป เราถึงสตาร์ทเครื่อง พอไปถึงที่หมายแล้วก็ดับเครื่อง ขนาดนั้นยังใช้เป็นเวลา ๑๐ กว่าปี แต่ตัวของเราใช้ถึง ๘๐-๙๐ ปี หลวงปู่จามของเราใช้ถึง ๑๐๓ ปีเกือบ ๑๐๔ ปี ท่านใช้รถของท่าน

แต่หลวงปู่ของเราท่านตั้งอยู่ในความไม่ประมาท ท่านบำเพ็ญภาวนาตั้งแต่เป็นสามเณร ท่านบวชเป็นสามเณรกับหลวงปู่มั่น ท่านได้ลาสิกขา มาช่วยภารกิจธุรกิจของพ่อแม่ของท่าน เพราะว่าท่านสุขภาพไม่ดี ตอนที่บวชเป็นสามเณร ท่านเป็นโรคเหน็บชา เพราะขาดสารอาหาร เมื่อเป็นหนุ่มขึ้นมาอยากจะทำงาน แต่โยมย่าโยมแม่ของท่านโน้มน้าวให้

องค์หลวงปู่ได้บวช ท่านคงมีอุปนิสัยบุญเก่าของท่าน
ท่านก็เลยบวชในพุทธศาสนาตั้งแต่อายุ ๒๙ ปี เมื่อ
บวชเสร็จแล้วท่านก็บวชตลอดชีวิตเลย

หลวงปู่ท่านตั้งอยู่ในความไม่ประมาท สิ่งไหน
ที่เป็นคุณงามความดี ท่านก็ทำมาโดยตลอด เป็นที่รัก
เคารพของบรรดาศิษย์ยานุศิษย์ทั้งหลาย ตอนที่ท่าน
กลับมาจากเชียงใหม่ อายุของท่านประมาณ ๖๐ กว่าปี
มาอยู่ที่บ้านห้วยทราย ญาติพี่น้องนิมนต์มา มาอยู่ที่
บ้านห้วยทรายแห่งนี้ ก็ประมาณอายุ ๖๐ กว่าๆ ท่าน
ยังแข็งแรงเดินคล่องแคล่ว

หลวงปู่จามท่านชอบไหว้พระ ท่านได้แกะสลัก
พระพุทธรูปแก่นขนุน แต่ไม่รู้เอาไปไว้ไหน น่าจะเอามา
เป็นอนุสรณ์ เพราะเป็นฝีมือของท่าน ท่านมาที่นี่ มีแต่
พระองค์เล็กๆ ท่านก็เลยได้ทำ ท่านทำได้สวยงามมาก
พระแก่นขนุนองค์นั้นหน้าตักก็ประมาณฟุตกว่าๆ

ความสูงก็ประมาณเกือบศอก ท่านได้สร้างหังศาลา เพราะสมัยนั้นศาลาก็เป็นศาลาของหลวงตามหาบัว เป็นศาลาสมัยหลวงปู่สิงห์ทอง หลวงปู่หล้า สมัยอยู่ ห้วยทราย

หลวงปู่ท่านได้สั่งสมคุณงามความดี เป็น ตัวอย่างของพระลูกพระหลาน ของคณะศรีธาณัติ โยมพี่น้องลูกหลานทุกคน บัดนี้ท่านได้จตุนิรพาน ไปแล้ว ยังเหลือแต่สรีระของท่านอยู่ในหีบ วันที่ ๕ มกราคม ที่จะถึงนี้ พวกเราก็คงได้พร้อมกันถวาย เพลิงสรีระขององค์หลวงปู่ จากนั้นก็คงจะได้จัดการ เรื่องอัฐิธาตุ เราจะแบ่งหรือจะจัดการยังไง ต่อไปก็จะได้ แยกย้ายกันกลับ เพราะได้ประกอบคุณงามความดีกัน เต็มที่แล้ว

งานนี้เป็นงานที่แสดงออกซึ่งความเคารพ ลักการะ ดังที่ได้ยกเป็นพุทธภาษิตเบื้องต้นว่า

ปู่ชา จะ ปู่ชื่อนียานั่ง เอตัมมังคลมุตตมันติ บูชาบุคคล
ที่ควรบูชา นับเป็นมงคลอันสูงสุด ดังนี้ หลวงปู่จาม
จึงนับเป็นบุคคลที่ควรบูชาอย่างยิ่ง เพราะหลวงปู่
เป็นพระปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ คงเส้นคงวาแล้ว พวก
เราก็ควรนำแนวแถวปฏิบัติของท่านไปประพฤติ
ปฏิบัติเพื่อจะได้เข้าสู่มรรคผลนิพพานอย่างที่หลวงปู่
ของเราแนะนำสั่งสอนบอกกล่าว

พวกเราอย่าตั้งอยู่ในความประมาท ตายแล้ว
ไม่สูญ ตายแล้วเกิดอีกแน่นอน อย่างที่พ่อแม่ครูบา-
อาจารย์ท่านบอกกล่าว หลวงปู่จามท่านก็พูดนะ ท่าน
บอกแล้วบอกอีก อดีตชาติของท่านเป็นยังไง ถ้าพวก
เราได้มาฟังสมัยเมื่อท่านยังหนุ่ม ท่านจะพูดให้ฟังชัดเจน
เลยว่า เกิดภพนั้นชาตินั้นอยู่เชียงใหม่ อยู่พระตะบอง
อยู่เมืองลาว อยู่เมืองเว้ อยู่เมืองไทย อยู่ประเทศอินเดีย
แต่ละแห่งเป็นอะไรบ้าง เกิดมาก็ภพก็ชาติ หลวงปู่ท่าน
จะพูดให้พวกเราฟัง ให้พวกเราได้ศึกษา

ในหลักธรรมคำสอน ท่านก็บอกว่า ตายแล้ว
ไม่สูญ พ่อแม่ครูบาอาจารย์ทุกองค์ ก็บอกตายแล้ว
ไม่สูญ ตายแล้วเกิดอีก บาปบุญคุณโทษมีจริง นรก
สวรรค์มีจริง พวกเรารู้แล้วว่า ทำกรรมอันไหนไว้
กรรมนั้นจะตามสนอง ออกตั้ง ทุกกฐัน เสยโย, ปัจฉา
ตปฺปติ ทุกกฐัน ในโอวาทปาติโมกข์วันนี้ คณะสงฆ์
ก็ได้สวด แปลความหมายว่า กรรมชั่วอย่าทำเสียเลย
ดีกว่า เพราะกรรมชั่วเมื่อทำแล้วจะทำให้ตนเอง
เดือดร้อนเมื่อภายหลัง เหมือนกับเราทานอาหารที่
เป็นพิษ กินยาพิษ กินสารหนูเข้าไป เมื่อสารหนูยัง
ไม่ให้ผล ยังไม่ออกฤทธิ์ พวกเราก็คุยได้ว่ากินสารหนู
ไม่เห็นมันออกพิษอะไร ใครว่ามันเป็นพิษ แต่เมื่อ
สารหนูออกพิษเท่านั้นละ มีทั้งอาเจียน ผลที่สุดก็ตาย
ถ้ากินมาก

เราทำกรรมชั่วไม่เห็นมันมีอะไร ไปกลัวมัน
ทำไม เพราะกรรมชั่วยังไม่ให้ผล คนนั้นก็คุยได้ ไม่ได้

แต่เมื่อกรรมชั่วให้ผลเท่านั้นแหละ หายเงียบไปเลย มีแต่ระทมทุกข์ร้องห่มร้องไห้ เพราะกรรมชั่วให้ผล เพราะนั้นพวกเรา คำว่ากรรมชั่วแล้วอย่าทำเสียเลย ดีกว่า เพราะกรรมชั่วเมื่อทำแล้ว กรรมชื่อนั้นจะให้ผลตอบสนองเมื่อภายหลัง เราจะได้รับแต่ความทุกข์ ระทมในจิตใจ

การกล่าวสังเวคกถาในวันนี้ก็เห็นว่าสมควร กับกาลเวลา ด้วยอำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย พระพุทธเจ้าพระธรรม พระสงฆ์ อานิสงส์บารมี ขององค์หลวงปู่ที่พวกเรารักเคารพนับถือ ขอให้มา คຸ້ມครอง ให้พวกเราประสบแต่ความสุข ความเจริญ ทั้งคดีโลกและคดีธรรม ปรรณาสິงใดที่อยู่ในกรอบ ของศีลธรรม ก็ขอให้พวกเราสมหวังตั้งปรรณาสึ ทຸກໆ ท່ານด้วยเทอญ.

ปัจฉิมพจน์

“พวกเราเกิดมาทั้งที ชีวิตนี้ได้มาพบพระ-
พุทธศาสนา ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว บาปบุญคุณโทษมี
นรกสวรรค์มี ตายแล้วเกิด ตายแล้วไม่สูญ ตายแล้ว
เกิดคำนี้ละ ให้พวกเราศึกษาหลักธรรมคำสอนของ
พระพุทธเจ้า มีมากมายที่จารึกไว้ในพระไตรปิฎก....

หลวงพ่อดีศึกษาปฏิบัติมาและครูบาอาจารย์
หลวงปู่หลวงตาก็เหมือนกัน ท่านยืนยันเป็นคำเดียว
ว่า ตายแล้วเกิดแน่นอน เพราะเหตุใด เพราะว่าเวลา
ทำจิตใจให้สงบนิ่งลงไปแล้ว รู้ได้ด้วยตนเอง กายกับใจ
ใจกับกาย เป็นคนละส่วนกัน กายเป็นรูปธรรม ส่วนใจ
เป็นนามธรรม เป็นคนละส่วนกัน เห็นได้ชัด....

ในหลักพระพุทธศาสนา ตายแล้วไม่สูญ

ตายแล้วเกิดอีก พวกเราอย่าไปคิดว่า ทำกรรมดีในปัจจุบันแล้วก็จบ ทำกรรมชั่วในปัจจุบันแล้วก็จบ มันไม่จบนะ ถ้าทำกรรมดี กรรมดีก็จะตามสนอง ถ้าทำกรรมชั่ว กรรมชั่วก็จะตามจิตตามใจตามสนอง....

ถ้าหากว่าพวกเราไม่ได้ทำคุณงามความดี และก็ไม่เชื่ออีกต่างหาก ความไม่เชื่อก็ไม่เกิดประโยชน์ ถ้าเชื่อจะเกิดประโยชน์กว่า เพราะถ้าเราเชื่อแล้ว เราจะไม่ทำความชั่ว ถ้าเราไม่เชื่อก็เหมือนกับคนตาบอด ไม่เชื่อว่ามีหลุมมีบ่อ มีขวากมีหนาม มีเหว มีบ่อน้ำ ตาบอดไม่เชื่อคนตาดี พร้อมทั้งจะตกไปในสิ่ง ที่ตัวเองไม่เชื่อนั้นได้ง่าย.....

เพราะฉะนั้น ขอให้พวกเราทุกๆ ท่าน ให้เชื่อ พระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าไว้จะดีกว่า เพราะ ปราชญ์ทั้งหลายท่านเคยประพฤติปฏิบัติมาแล้ว ท่านก็เชื่อมาแล้ว.....

พวกเราท่านทั้งหลายลูกหลานทั้งหลาย หาก
ไม่เชื่อ ให้พวกเราลองปฏิบัติดู นั่งภาวนาคู ทำจิตใจให้
สงบดู ถ้าหากว่าจิตใจสงบแล้ว ทำเต็มที่แล้ว ยังไม่รู้ผล
อันนั้นจึงค่อยมาว่ากันอีก เราอาจจะทำไม่ถูกก็ได้
ถ้าทำถูก หลวงพ่อมั่นใจในพระธรรมคำสอนของพุทธะ
เพราะพ่อแม่ครูอาจารย์ หลวงปู่หลวงตา ท่านมอบ
กายถวายชีวิตไว้ในพระพุทธศาสนามามากต่อมาก
แล้ว พวกเราลูกหลานทั้งหลายก็ควรจะฟัง ศึกษา
สำเหนียกแล้วปฏิบัติตาม จะเป็นบุญเป็นกุศลสำหรับ
พวกเราเอง....

เพราะฉะนั้น ขอให้พวกเราทั้งหลาย อยู่ ณ
สถานที่ใด ไป ณ สถานที่ใด อย่าตั้งอยู่ในความ
ประมาท อย่าทำสิ่งไหนที่มันไม่ดี ถ้าคิดไม่ดี ทำไม่ดี
พูดไม่ดีแล้ว สิ่งที่มันไม่ดีนั้นแหละ จะตามสนอง
พวกเรา ถ้าพวกเราคิดดี ทำดี พูดดี สร้างแต่บุญกุศล
เข้าสู่ จิตใจ บุญกุศลนั้นแหละก็จะเข้าสู่จิตใจของ

พวกเรา เกิดในภพภูมิใด ก็มีแต่ความผาสุกร่มเย็น
เจริญรุ่งเรืองด้วยโภคทรัพย์ ไปอยู่ ณ สถานที่ใด
ก็เจริญด้วยอายุ วรรณะ สุขะ พละ ลาภ ยศ สรรเสริญ
สุข ก็จะได้เกิดกับพวกเราผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ”

ดร. อินทร์สินธุสสโก

คัดจากพระธรรมเทศนา “เคยเกิดร่วมชาติ บุญสลาภกัตต์”
เทศน์อบรมพระและฆราวาส ณ วัดป่านาคำน้อย ๒๗ ก.ย.๕๘

มุลนิธิวิริยะ ฦศึลวันต์ มีเจตนาธรมณัสนับสนุน
เผยแผ่พระธรรมและพระวินัยของพระพุทธเจ้า
อันเป็นการสืบทอดพระพุทธศาสนา
เพื่อสันติสุขและสันติภาพของเพื่อนมนุษย์
ตามวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

๑.

เป็นแหล่งรวบรวมรักษาและเผยแผ่
พระธรรมวินัย ตามคำสอนของ
พระบรมศาสดา หลวงปู่มั่น ภูริทัตโต
หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน
และพ่อแม่ครูบาอาจารย์สายหลวงปู่มั่นฯ

๒.

สนับสนุนกิจกรรมการปฏิบัติธรรม
ที่จัดให้แก่บรรพชิตและฆราวาสให้กว้างขวาง
อันจะเป็นประโยชน์แก่มหาชน

๓.

สนับสนุนการดำเนินการทำนุบำรุง
พระพุทธศาสนา ในด้านอาคารสถานที่
วัสดุอุปกรณ์และอื่นๆ เป็นต้น

“

พวกเธอจงเป็นผู้ไม่ประมาท
มีสติ มีศีลอันดีเกิด
จงเป็นผู้มีความดำริตั้งมั่นดีแล้ว
ตามรักษาจิตของตนเถิด.

ผู้ใด จักเป็นผู้ไม่ประมาท
อยู่ในธรรมวินัยนี้
ผู้นั้นจักละชาติสังสาร
แล้วกระทำที่สุดแห่งทุกข์ได้.

”

จากมหาปริณีพพานสูตร
(ที่มณีกาย มหาวรรค)